ឯកសារគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកស្កាននេះ
ត្រូវបានថតចេញពី ច្បាប់គម្ពីរព្រះត្រៃបិដកដប៉ុន ៗ

ឯកសារគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកនេះ ចាប់ពីភាគ៥១ ដល់ ភាគ១១០
ត្រូវបានរៀបចំធ្វើឡើងដោយ គេហទំព័រ៥០០០ឆ្នាំ បូជា
ចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា សម្រាប់ជាធម្មទាន ៗ

ផ្តល់សៀវភៅគម្ពីរព្រះត្រៃបិដកសម្រាប់ការងារ
ដោយ ឧបាសិកា កាំង ហ្គិចណៃ ៗ

គ្រប់គ្រងគម្រោង (ទូទៅ និងផ្នែកបច្ចេកទេស)
ដោយ ឧបាសក ស្រុង-ចាន់ណា ៗ

ត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ
ដោយ ចន-ស្រីស្រស់ ៗ

ថតស្កានដោយ
ប្អូនប្រុស ម៉ាន់ សាវ៉េត

www.5000-years.org

ក្រោមការឧបត្ថម្ភយ៉ាងក្រៃលែងអំពី៖

- ឧបាសិកា កាំង ហ៊ុិចណៃ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក ផុត លីស្រុង និង ឧបាសិកា លី សុខា ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក សរ ចន និង ឧបាសិកា អ៊ូច សាវៀង ព្រមទាំងបុត្រ (បាត់ដំបង)
- ឧបាសក ជា ស៊ីវត្ថានា និងឧបាសិកា ឃុន សូនីម៉ា ព្រមទាំងបុត្រី ជា សុមេធាធីតា (ស.រ.អ)
- លោក ជឹម-ជា និងលោកស្រី រតនី ស្រីមុំ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក ផែង យឿន (កូរ៉េ)
- លោក ស៊ុក ចាន់សេរី (បន្ទាយមានជ័យ)
- ឧបាសិកា យ៉ា វ៉ារី (បន្ទាយមានជ័យ)
- ប្អូនស្រី យ៉ា សុភ: (បន្ទាយមានជ័យ)
- ឧបាសិកា កោ សេង (ភ្នំពេញ)
- លោកស្រី ប៉ាន សុគន្ធានីន និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- ឧបាសក ស្រុង ចាន់ណា និង ឧបាសិកា ចន ស្រីស្រស់
ព្រមទាំងបុត្រ ចាន់ណា សុធារនីរាជ, ចាន់ណា សុធារនិរោធ (ភ្នំពេញ)
- លោកស្រី ស្រុង ចាន់រស្មី និង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- កញ្ញា ស្រុង ចាន់រតនា (ភ្នំពេញ)
- លោក ស្រុង យូហេង (ភ្នំពេញ)
- លោក នង សុផល (កូរ៉េ)
- ប្អូនស្រី សុខ អេង (កំពង់ចាម)
- កញ្ញា ចន កក្កដា (បាត់ដំបង)
- លោកស្រី ចន សត្យា និងលោក ទួត សេរីសក ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- លោក ចន រចនា (បាត់ដំបង)
- កញ្ញា សែ សុផារី (បាត់ដំបង)
- កញ្ញា យឿម សុផានី (បាត់ដំបង)
- លោក ម៉ៅ គន្ធា និងលោកស្រី ធៀង សេដ្ឋា (បាត់ដំបង)
- លោក សៅ សារ៉ុម (បាត់ដំបង)
- ព្រះតេជព្រះគុណ ដុំ សារ: (ព្រះចៅអធិការវត្ត សម សាន្ត ខេត្តបាត់ដំបង)
- ឧបាសិកា វ៉ាន់ លុយ និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ភ្នំពេញ)
- លោកស្រី ហួ ច័ន្ទសុវណ្ណ និងស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ (ស.រ.អ)

ព្រះ
ត្រៃបិដកបាលី
និង
សេចក្ដីប្រែជាភាសាខ្មែរ
អភិធម្មបិដក
បដ្ឋាន សត្តរសមភាគ
១១០

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

ព.ស. ២៥១២

ពាក្យឧទ្ទិស
យើងសូមផ្ដល់ស្មារតីសូត្រព្រះធម៌ឧទ្ទិសជូនជនជាតិខ្មែរ។
ឥឡូវយើងខ្ញុំអាចជូនព្រះត្រៃបិដកនេះ ទៅជូនអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិខ្មែរបានហើយ។ ព្រះធម៌នៃព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់នេះ សូត្រចេញពីជម្រៅព្រលឹងនៃអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិជប៉ុន។

このカンボジア版南伝大蔵経を
カンボジアの佛教徒へ
贈ることができることに感謝します。
これが日本の佛教徒の心です。

It is with a deep sense of gratitude that I present the translation of the complete collection of Buddhist sutras on behalf of the Japanese Buddhist community.

អារម្ភកថា

ជូនចំពោះជនជាតិខ្មែរជាទីរាប់អាន !
ជូនចំពោះជនជាតិខ្មែរ ដែលកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជាទីគោរព !

ព្រះត្រៃបិដកខ្មែរនេះ ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យនៅភ្នំពេញ យកគតិបណ្ឌិតលោក ព្រះពុទ្ធសាសនា មកបកប្រែ រៀបរៀង ចងក្រងពីឆ្នាំ ១៩២៨ ទៅឆ្នាំ ១៩៦៨ គឺត្រូវចំណាយពេល ៤៥ ឆ្នាំទើបបានសម្រេចហើយសព្វគ្រប់។ នេះពិតជាកំណប់ព្រះធម៌របស់ព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរ ហើយជាកំណប់វប្បធម៌ខាងផ្នែកបោះពុម្ពរបស់ជនជាតិខ្មែរ។ យើងខ្ញុំពុទ្ធសាសនិកជាតិជប៉ុន មានសន្តានចិត្តនឹងបោះពុម្ពជាថ្មីឡើងវិញ ដោយសង្ឃឹមថា ព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរ ក៏នឹងរុងរឿងឡើងវិញដែរ។

នេះគឺជាអំណោយពីជម្រៅដួងចិត្ត ជូនទៅដល់ជនជាតិខ្មែរទាំងអស់ ព្រមទាំងមនុស្សទូទៅ នៅក្នុងពិភពលោកនេះ ដែលមានចិត្តស្រឡាញ់សន្តិភាព។
ខ្មែរបានពិសោធន៍សោកនាដកម្ម ដែលមិនដែលធ្លាប់មានពីមុនមក។ ម្យ៉ាងទៀតព្រះពុទ្ធសាសនា ខ្មែរក៏ត្រូវបែកបាក់យ៉ាងខ្លាំង ក៏ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ យើងទាំងអស់គ្នា បានឈានជើងកន្លងផុតសេចក្តីទុក្ខសោក ដ៏ធ្ងន់ធ្ងរនេះ ចាកពីកំហឹង បញ្ឈប់គំនុំគំគួន ដើរតាមពុទ្ធដីការ ព្រះបរមគ្រូខិតខំព្យាយាមធ្វើឱ្យមានសន្តិភាពក្នុងពិភពលោក។
ការដែលយើងខ្ញុំជូនព្រះត្រៃបិដកពេលនេះ គឺជានិមិត្តរូបនៃ សម្បថរបស់អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាជនជាតិជប៉ុនថា យើងខ្ញុំក៏ធ្វើសហប្រតិបត្តិការ ដើម្បីសន្តិភាពក្នុងពិភពលោក ហើយដើម្បីទុកជាភស្តុតាងនៃសហពន្ធនឹងមិត្តភាពរវាងប្រជាជាតិជប៉ុននឹងប្រជាជាតិខ្មែរ។

ថ្ងៃនក្ខត្តឫក្សកក្កដាឆ្នាំ 1994

សមាគមជំនួយដល់ការបោះពុម្ពព្រះត្រៃបិដកឡើងវិញ
អ្នកតំណាងចាត់ការ Rev. Muchaku Seikyo
ប្រធានការិយាល័យ Rev. Sinohara Eiichi
អ្នកចាត់ការ Rev. Matunaga Zendo Rev. Arima Jitsujo Rev. Ito Yoshimichi
Rev. Watai Keiichi Rev. Nakamura Giei Rev. Sigeta Shincyo
Rev. Maeda Risyo Rev. Nakajima Kyoshi Mr. Ei Rokusuke

『トリピタカ』復刻進呈にあたって

親愛なるカンボジアの皆さん！
敬愛するカンボジアの仏教徒の皆さん！

カンボジア版『トリピタカ』は、プノンペンの仏教研究所が、仏教界の英知を集め、1924年から1968年まで、45年の歳月をかけて翻訳し、分類し、集大成して完成されました。まさにカンボジア仏教の法宝であると共に、カンボジア出版文化の至宝です。日本仏教徒の有志は、カンボジア仏教の復興再生を願いつつ、これを復刻刊行し、贈らせていただきます。

これはカンボジア仏教徒のみならず、カンボジア全人民、否、平和を愛する地球上のすべての人々への、心からの贈り物です。

カンボジアは、古今未曾有の悲劇を体験しました。カンボジア仏教もこの受難の時代に壊滅的な打撃を受けました。しかし、今はその悲しみを乗りこえ、瞋りを離れ、怨みを恕し、ブッダの教えに従い、世界平和の実現に努力するときです。

この本の贈呈は、日本の仏教徒も共々に、世界平和のために努力することを誓うしるしであり、相互の連帯と友情の証なのです。

合掌

1994年7月吉日

カンボジア版トリピタカ（南伝大蔵経）復刻救援委員会

世話人代表　無着　成恭
事務局長　篠原　鋭一

世話人　松永　然道　有馬　実成
伊藤　佳通　渡井　奎一
中村　義英　茂田　真澄
前田　利勝　中島　教之
永　六輔

Acknowledgment

My dear Cambodian friends and respected members of the Cambodian Buddhist community.

It gives me a great pleasure to inform you the translation of the "Tripitaka" into Cambodian has been successfully completed. The project to translate the "Tripitaka" was launched in 1924. Sorting out the information, translation and compilation into a complete new volume of this great work took 43 years and was completed only in 1968.

The Cambodian translation of this great work will not only become a cherished treasure of the Cambodian Buddhist community but is also an important milestone in the history of publication in Cambodia.

Revival and prosperity of Buddhism in Cambodia is the ardent desire of the Japanese Buddhist Community. It is with this spirit that we have completed this important project and want to present the completed work to the Cambodian Buddhist community. It is a present not only to the Buddhist community in Cambodia but also to the Cambodian people and all the peace loving people in the world.

Camboia experienced the greatest tragedies of modern times and the Camboian Buddhist community also underwent severe trials and suffered crushing blows during this period. But now a time has come to surmount this grief, and anger and to forgive and start working again for world piece.

This great work is a symbol of Japanese Buddhist communities resolve to work with our Cambodian brothers and sisters toward world peace and a testimony to the friendship between the two peoples.

Join hands in prayer...
July 1994

TORIPITAKA PUBLISHING SUPPORT COMMITTEE
Project Manager: Rev. Seikyo Muchaku
Secretary General: Rev. Eiichi Sinohara
Management Team:
Rev. Zendo Matunaga Rev. Jitsujo Arima Rev. Yoshimichi Ito
Rev. Keiichi Watai Rev. Giei Nakamura Rev. Shincyo Sigeta
Rev. Risyo Maeda Rev. Kyoshi Nakajima Mr. Rokusuke Ei

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន សត្តរសមភាគ

១១០

ព.ស. ២៥១២

អភិធម្មបិដកេ

បដ្ឋានស្ស សត្តរសមោ ភាគោ

បច្ចនីយានុលោមប្បដ្ឋានំ

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកប្បដ្ឋានំ

នកុសលត្តិកេ កុសលត្តិកំ(១)

(១) នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អកុសលំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ទ្វេ ខន្ធេ បដិច្ច ទ្វេ ខន្ធា ។ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា វិបាកាព្យាកតំ កិរិយាព្យាកតំ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច តយោ ខន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានញ្ច រូបំ ។ នកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ច អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(២) នអកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

---

១ ម នកុសលត្តិកេ កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន សត្តរសមភាគ

បច្ចនីយានុលោមប្បដ្ឋាន

សូមនមស្ការ ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ អរហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកប្បដ្ឋាន

នកុសលត្តិកៈ កុសលត្តិកៈ

(១) ធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាអកុសល ខន្ធ ២ អាស្រ័យ នូវខន្ធ ២ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ គឺ ខន្ធ ៣ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូបក្តី អាស្រ័យ នូវខន្ធ ១ ជាវិបាកាព្យាក្រឹតផង ជាកិរិយាព្យាក្រឹតផង ។ ធម៌ ជាអកុសលក្តី ជាអព្យាក្រឹតក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(២) ធម៌ ជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ច អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៣) ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ច អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ច អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

(៤) ន កុសលញ្ច ន អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន កុសលញ្ច ន អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន កុសលញ្ច ន អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ច អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៥) ន អកុសលញ្ច ន អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

ធម៌ ជាកុសលក្តី ជាអព្យាក្រឹតក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុ-សល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកុសលក្តី ជាអព្យាក្រឹតក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសលក្តី ជាអព្យាក្រឹតក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៤) ធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹតផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអព្យា-ក្រឹតផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសលក្តី ជាអព្យាក្រឹតក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹតផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៥) ធម៌ ជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសលផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹតផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

បច្ចនីយានុលោមតិកបដ្ឋានំ

ន អកុសលញ្ច ន អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អកុសលញ្ច ន អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ច អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៦) ន កុសលញ្ច ន អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(៧) ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ ន អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ន អកុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ ន អកុសលញ្ច ន អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។ ន អកុសលញ្ច ន អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសលផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹតផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកុសលក្តី ជាអព្យាក្រឹតក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសលផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹតផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៧] ធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹតផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសលផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹតផង ទើបកើតឡើង

អារម្មណប្បច្ចយា ។ ន កុសលញ្ច ន អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អារម្មណប្បច្ចយា ។

(៨) ហេតុយា អដ្ឋារស អារម្មណេ នវ អធិបតិយា អដ្ឋារស អវិគតេ អដ្ឋារស ។

(៩) ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។ ន កុសលញ្ច ន អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

(១០) ន កុសលំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ។ បេ ។ ន កុសលញ្ច ន អកុសលញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ។

(១១) នហេតុយា ឆ នអារម្មណេ ឆ នអធិបតិយា អដ្ឋារស នោវិគតេ ឆ ។

(១២) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ឆ ។

(១៣) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឆ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ ។

ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

[៩] ធម៌ ជាអកុសល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។ បេ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១១] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១២] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី មានសេចក្តីប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈ ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកប្បដ្ឋានំ

(១៤) ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ ច អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អកុសលោ ច អព្យាកតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បច្ចយា អព្យាកតោ ធម្មោ . . . យាវ បញ្ច ។ ន កុសលញ្ច ន អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បច្ចយា . . . យាវ តីណិ ។ ន អកុសលញ្ច ន អព្យាកតញ្ច ធម្មំ បច្ចយា . . . យាវ តីណិ ។ ន កុសលញ្ច ន អកុសលញ្ច ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា យាវ បញ្ច ។

(១៥) ហេតុយា ឆព្វីសតិ អារម្មណេ តេរស អវិគតេ ឆព្វីសតិ ។

(១៦) សំសដ្ឋវារេ ហេតុយា នវ ។ បេ ។ អវិគតេ នវ ។ បេ ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកប្បដ្ឋាន នកុសលត្តិកៈ កុសលត្តិកៈ

[១៤] ធម៌ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកុសលក្តី ជាអព្យាក្រឹតក្តី ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសលក្តី ជាអព្យាក្រឹតក្តី ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ... មានវារៈ ៥ ក្នុងបទណា ។ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹតផង ... មានវារៈ ៣ ក្នុងបទណា ។ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសលផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹតផង ... មានវារៈ ៥ ក្នុងបទណា ។ ធម៌ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាអកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងបទណា ។

[១៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៦ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៦ ។

[១៦] ប៉ែកខាងសំសដ្ឋវារៈ ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បេ ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។ បេ ។

(១៧) ន កុសលោ ធម្មោ អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន កុសលោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន កុសលោ ធម្មោ អកុសលស្ស ច អព្យាកតស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ន អកុសលោ ធម្មោ កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ន អព្យាកតោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ បញ្ច ។ ន កុសលោ ច ន អព្យាកតោ ច ធម្មា អកុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ន អកុសលោ ច ន អព្យាកតោ ច ធម្មា កុសលស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ន កុសលោ ច ន អកុសលោ ច ធម្មា អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។

(១៨) ន កុសលោ ធម្មោ កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ន អកុសលោ ធម្មោ អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ន អព្យាកតោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ

(១៧) ធម៌ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ជាអព្យាក្រឹត ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអកុសលផង ជាអព្យាក្រឹតផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអព្យាក្រឹតក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសលក្តី មិនមែនជាអព្យាក្រឹតក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាអកុសលក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៨) ធម៌ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ជាអព្យាក្រឹត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

បច្ចនីយានុលោមត្តិកប្បដ្ឋានំ

តីណិ ។ ន កុសលោ ច ន អព្យាកតោ ច ធម្មា កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន កុសលោ ច ន អព្យាកតោ ច ធម្មា អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន កុសលោ ច ន អព្យាកតោ ច ធម្មា អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ន អកុសលោ ច ន អព្យាកតោ ច ធម្មា កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន អកុសលោ ច ន អព្យាកតោ ច ធម្មា អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ន អកុសលោ ច ន-អព្យាកតោ ច ធម្មា អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ ន កុសលោ ច ន អកុសលោ ច ធម្មា កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

(១៩) ហេតុយា អដ្ឋារស អារម្មណេ អដ្ឋារស អធិបតិយា តេវីស អវិគតេ ទ្វាវីស ។

បញ្ហាវារំ វិត្ថារេតព្វំ ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកប្បដ្ឋាន

មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្ដី មិនមែនជាអព្យាក្រឹតក្ដី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្ដី មិនមែនជាអព្យាក្រឹតក្ដី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្ដី មិនមែនជាអព្យាក្រឹតក្ដី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអកុសលក្ដី មិនមែនជាអព្យាក្រឹតក្ដី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសលក្ដី មិនមែនជាអព្យាក្រឹតក្ដី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអកុសលក្ដី មិនមែនជាអព្យាក្រឹតក្ដី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកុសលក្ដី មិនមែនជាអកុសលក្ដី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៩) គន់ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ គន់អារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ គន់អធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៣ គន់អវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២២ ។

បណ្ឌិត គប្បីឲ្យបញ្ហាវារៈពិស្ដារផងចុះ ។

នវេទនាត្តិកេ វេទនាត្តិកំ(១)

(២០) ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២១) ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២២) ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ

---

១ ម. នវេទនាត្តិកេ វេទនាត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នវេទនាត្តិកៈ វេទនាត្តិកៈ

(២០) ធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២១) ធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២២) ធម៌ ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។

(២៣) ហេតុយា ឯកវីស អធិបតិយា ឯកវីស អវិគតេ ឯកវីស ។

នវិបាកត្តិកេ វិបាកត្តិកំ (១)

(២៤) នវិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នវិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាក-ធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ នវិបាក-ធម្មធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន នេវវិបាក-នវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។

១ ម. នវិបាកត្តិកេ វិបាកត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខ មិនមែនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខ មិនមែនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្ដីបំប្រួញ ។

(២៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នវិបាកត្តិកៈ វិបាកត្តិកៈ

(២៤) ធម៌ ជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌មានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។ ធម៌ ជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌មិនមែនជាវិបាក ទាំងមិនមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌មិនមែនជាវិបាក ទាំងមិនមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌មិនមែនជាមិនមែនវិបាកទាំងមិនមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌មិនមែនជាមិនមែនវិបាក ទាំងមិនមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(២៥) ហេតុយា ទ្វាវីស ។

នឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកេ ឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកំ(១)

(២៦) ន ឧបាទិន្នុបាទានិយំ(២) ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន អនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ ន អនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន ឧបាទិន្នុបាទានិយញ្ច ន អនុបាទិន្នអនុបាទានិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

---

១ ម. នឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកេ ឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នឧបាទិណ្ណុបាទានិយំ ។

(៤៥) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤២ ។

នឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ ឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ

(៤៦) ធម៌ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ ធម៌ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក ទាំងមិនជាប្រយោធន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ន អនុបាទិន្នុបាទានិយញ្ច ន អនុបាទិន្នអនុបាទានិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន ឧបាទិន្នុបាទានិយញ្ច ន អនុបាទិន្នុបាទានិយញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នអនុ-បាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(២៧) ហេតុយា អដ្ឋារស ។

នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកេ

សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកំ[១]

(២៨) ន សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

១ ម. នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកេ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ធម៌ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានកម្មប្រកបយេកិដោលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៤៧) គូងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

(៤៨) ធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង និងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង និងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

តីណិ ។ ន អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ ន អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(២៩) ហេតុយា អដ្ឋារស ។

នវិតក្កត្តិកេ វិតក្កត្តិកំ(១)

(៣០) ន សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។ ន អវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

---

១ ម. នវិតក្កត្តិកេ វិតក្កត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅ-ហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។ ធម៌ ដែលសៅហ្មង ទាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(២៩) កុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

សវិតក្កត្តិកៈ វិតក្កត្តិកៈ

(៣០) ធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយវិតក្កៈ និងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានវិតក្កៈ មិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយវិតក្កៈ និងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ ធម៌ មិនមានវិតក្កៈ មានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

ន អវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

(៣១) ហេតុយា ឯកូនបញ្ញាស ។

នបីតិត្តិកេ បីតិត្តិកំ(១)

(៣២) ន បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ចត្តារិ ។ ន សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ចត្តារិ ។ ន ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ចត្តារិ ។

(៣៣) ហេតុយា អដ្ឋវីស ។

នទស្សនត្តិកេ ទស្សនត្តិកំ(២)

(៣៤) ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

---

១ ម. នបីតិត្តិកេ បីតិត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នទស្សនត្តិកេ ទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

ធម៌ មិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៧វារៈ ។

[៣១] គួរហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤៩ ។

នបីតិត្តិកៈ បីតិត្តិកៈ

[៣២] ធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ ធម៌ ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ ធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៣៣] គួរហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៨ ។

នទស្សនត្តិកៈ ទស្សនត្តិកៈ

[៣៤] ធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

តីណិ ។ ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច នទស្ស-នេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច នទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។ បញ្ច ។

(៣៥) ហេតុយា អដ្ឋារស ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកេ

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកំ[១]

(៣៦) ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

(៣៧) ហេតុយា ឆព្វីស ។

១ ម. នទស្សនេន ... ហេតុកត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្ដីបំព្រួញ ។ មានវារៈ ៤ ។

(៣៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ

(៣៦) ធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៦ ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកប្បដ្ឋានំ

នអាចយគាមិត្តិកេ អាចយគាមិត្តិកំ[១]

(៣៨) នអាចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច អបចយគាមី[២] ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អដ្ឋារស ។

នសេក្ខត្តិកេ សេក្ខត្តិកំ[៣]

(៣៩) នសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច អសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អដ្ឋារស ។

នបរិត្តត្តិកេ បរិត្តត្តិកំ[៤]

(៤០) នបរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទ្វាវីស ។

នបរិត្តារម្មណត្តិកេ បរិត្តារម្មណត្តិកំ[៥]

(៤១) នបរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តេរស ។

នហីនត្តិកេ ហីនត្តិកំ[៦]

(៤២) នហីនំ ធម្មំ បដិច្ច មជ្ឈិមោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អដ្ឋារស ។

---

១ ម. នអាចយគាមិត្តិកេ អាចយគាមិត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. អាចយគាមី ធម្មោ ។ ៣ ម. នសេក្ខត្តិកេ សេក្ខត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៤ ម. នបរិត្តត្តិកេ បរិត្តត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៥ ម. នបរិត្តារម្មណត្តិកេ បរិត្តារម្មណត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៦ ម នហីនត្តិកេ ហីនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នអាបយគាមិត្តិកៈ អាបយគាមិត្តិកៈ

(៣៨) ធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំកព្ភូនឡើង ដោយកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំកព្ភូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១៨ ។

នសេក្ខត្តិកៈ សេក្ខត្តិកៈ

(៣៩) ធម៌ ជាអសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១៨ ។

នបរិត្តត្តិកៈ បរិត្តត្តិកៈ

(៤០) ធម៌ មានសភាពតូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានសភាពតូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ២២ ។

នបរិត្តារម្មណត្តិកៈ បរិត្តារម្មណត្តិកៈ

(៤១) ធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១៣ ។

នហីនត្តិកៈ ហីនត្តិកៈ

(៤២) ធម៌ ជាកណ្តាល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនថោកទាប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១៨ ។

នមិច្ឆត្តត្តិកេ មិច្ឆត្តត្តិកំ[១]

(៤៣) នមិច្ឆត្តនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច សម្មត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អដ្ឋារស ។

នមគ្គារម្មណត្តិកេ មគ្គារម្មណត្តិកំ[២]

(៤៤) នមគ្គារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នវ ។

នឧប្បន្នត្តិកេ ឧប្បន្នត្តិកំ[៣]

(៤៥) នអនុប្បន្នោ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នឧប្បាទី ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នអនុប្បន្នោ ច នឧប្បាទី ច ធម្មា ឧប្បន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤៦) ហេតុយា តីណិ ។

នអតីតត្តិកេ អតីតត្តិកំ[៤]

(៤៧) នអតីតោ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នស្ស ធម្មស្ស

---

១ ម. នមិច្ឆត្តត្តិកេ មិច្ឆត្តត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នមគ្គា . . . ណត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នឧប្ប . . . ន្នត្តិកន្តិ នទិស្សតិ ។ ៤ ម. នអតីតត្តិកេ អតីតត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ធម្មិបត្តត្តិកៈ មិប្បត្តត្តិកៈ

[៤៣] ធម៌ មានសភាពត្រូវនឹងទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មានសភាពមិនខុសនឹងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១៨ ។

ធម្មគ្គារម្មណត្តិកៈ មគ្គារម្មណត្តិកៈ

[៤៤] ធម៌ មានមគ្គជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១០ ។

ធម្មុប្បន្នត្តិកៈ ឧប្បន្នត្តិកៈ

[៤៥] ធម៌ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនប្រុងកើតឡើង ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើងក្តី មិនប្រុងកើតឡើងក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ធម្មតីតត្តិកៈ អតីតត្តិកៈ

[៤៧] ធម៌ មិនមែនជាអតីត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន

ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ន អនាគតោ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ន អតីតោ ច ន អនាគតោ ច ធម្មា បច្ចុប្បន្នស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៤៨) ហេតុយា តីណិ ។

នអតីតារម្មណត្តិកេ អតីតារម្មណត្តិកំ[១]

(៤៩) ន អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អនាគតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន អនាគតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អនាគតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ ន បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

១ ប. នអតីតារម្មណត្តិកេ អតីតារម្មណត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអនាគត ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអតីតក្តី មិនមែនជាអនាគតក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ឥអតីតារម្មណត្តិកៈ អតីតារម្មណត្តិកៈ

(៤៩) ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ជាអនាគត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ជាអនាគត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន បច្ចុប្បន្នារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អនាគតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៨០) ហេតុយា បណ្ណរស ។

នអជ្ឈត្តត្តិកេ អជ្ឈត្តត្តិកំ[១]

(៨១) ន អជ្ឈត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន ពហិទ្ធា ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(៨២) ហេតុយា ទ្វេ ។

នអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកេ អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកំ[២]

(៨៣) ន អជ្ឈត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ ន ពហិទ្ធារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។

(៨៤) ហេតុយា ឆ ។

---

១ ម. នអជ្ឈត្តត្តិកេ អជ្ឈត្តត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នអជ្ឈត្តា ... ណត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៩០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៩ ។

ឯអជ្ឈត្តត្តិកៈ អជ្ឈត្តត្តិកៈ

(៩១) ធម៌ ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ជាខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(៩២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ឯអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ

(៩៣) ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(៩៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នសនិទស្សនត្តិកេ សនិទស្សនត្តិកំ[១]

[៤៤] ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ធម្មា

១ ម. នសនិទស្សន ។ បេ ។ នត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នសនិទស្សនត្តិកៈ សនិទស្សនត្តិកៈ

(៩៩) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់

ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។ ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។ ន អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

(៤៦) ហេតុយា បញ្ចត្តឹស ។

បញ្ហាវារស្ស វិត្ថារេតព្វំ ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកប្បដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៧វារៈ ។ ធម៌ មិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ ធម៌ មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[៥៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ ។

បណ្ឌិត គប្បី (សំដែង) បញ្ហាវារៈឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោមត្តិកប្បដ្ឋាន ។

បច្ចនីយានុលោមទុកប្បដ្ឋានំ

នហេតុទុកេ ហេតុទុកំ(១)

(៨៧) នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន ហេតុញ្ច(២) ន នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ហេតុញ្ច ន នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ហេតុញ្ច ន នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ច នហេតុ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នហេតុទុកេ ហេតុទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នហេតុំ ច ននហេតុំ ច ។

បច្ចនីយានុលោមទុកប្បដ្ឋាន

នហេតុទុកៈ ហេតុទុកៈ

(៤៧) ធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុក្តី មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុក្តី មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុក្តី មិនមែនជាហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៨) ហេតុយា នវ អារម្មណេ នវ អវិគតេ នវ ។

សហជាតវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

នសហេតុកទុកេ សហេតុកទុកំ[1]

(៤៩) ន សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន សហេតុកញ្ច ន អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សហេតុកញ្ច ន អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

---

១ ម. នសហេតុកទុកេ សហេតុកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៤៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

បណ្ឌិតគប្បី (សំដែង) នូវសហជាតវារៈ និងបញ្ហាវារៈ ឲ្យពិស្ដារផងចុះ ។

ឆសហេតុកទុកៈ សហេតុកទុកៈ

(៤៩) ធម៌ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេ-តុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយហេតុក្ដី មិនមានហេតុក្ដី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយហេតុក្ដី មិនមានហេតុក្ដី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន សហេតុកញ្ច ន អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ច អហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៦០) ហេតុយា នវ ។

នហេតុសម្បយុត្តទុកេ ហេតុសម្បយុត្តទុកំ(១)

(៦១) ន ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ-សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦២) ហេតុយា នវ ។

នហេតុសហេតុកទុកេ ហេតុសហេតុកទុកំ(២)

(៦៣) ន ហេតុញ្ចេវ ន អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៤) ហេតុយា នវ ។

នហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកេ ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ(៣)

(៦៥) ន ហេតុញ្ចេវ ន ហេតុវិប្បយុត្តញ្ច(៤) ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នហេតុសម្បយុត្តទុកេ ហេតុសម្បយុត្តទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នហេតុសហេតុក-ទុកេ ហេតុសហេតុកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នហេតុ . . . សម្បយុត្តទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៤ ម. ន ហេតុវិប្បយុត្តំ ច ។

ធម៌ ប្រកបដោយហេតុក្តី មិនមានហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នហេតុសម្បយុត្តទុកៈ ហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(៦១) ធម៌ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នហេតុសហេតុកទុកៈ ហេតុសហេតុកទុកៈ

(៦៣) ធម៌ ជាហេតុ ទាំងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(៦៥) ធម៌ ជាហេតុ ទាំងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦] ហេតុយា នវ ។

នហេតុនសហេតុកទុកេ នហេតុសហេតុកទុកំ[១]

[៦៧] ន ហេតុំ ន សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៨] ហេតុយា នវ ។

នសប្បច្ចយទុកេ សប្បច្ចយទុកំ[២]

[៦៩] ន អប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧០] ហេតុយា ឯកំ ។

នសង្ខតទុកេ សង្ខតទុកំ[៣]

[៧១] ន អសង្ខតំ ធម្មំ បដិច្ច សង្ខតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧២] ហេតុយា ឯកំ ។

---

១ ម. នហេតុ ... សហេតុកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសប្បច្ចយ ... ទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នសង្ខតទុកេ សង្ខតទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៦៦] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នហេតុនសហេតុកទុកៈ នហេតុសហេតុកទុកៈ

[៦៧] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ទាំងមិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៨] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នសប្បច្ចយទុកៈ សប្បច្ចយទុកៈ

[៦៩] ធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧០] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសង្ខតទុកៈ សង្ខតទុកៈ

[៧១] ធម៌ ដែលមានបច្ច័យតាក់តែង អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនមានបច្ច័យតាក់តែង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧២] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសនិទស្សនទុកេ សនិទស្សនទុកំ[១]

(៧៣) ន សនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន សនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន សនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនោ ច អនិទស្សនោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។

(៧៤) ហេតុយា តីណិ ។

(៧៥) ន សនិទស្សនោ ធម្មោ សនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស ហេតុបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៧៦) ហេតុយា តីណិ ។

(៧៧) ន សនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។ ន អនិទស្សនោ ធម្មោ អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។

---

១ ម. នសនិទស្សនទុកេ សនិទស្សនទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នសនិទស្សនទុកៈ សនិទស្សនទុកៈ

(៧៣) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានការឃើញ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញក្តី មិនប្រកបដោយការឃើញក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧៥) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧៧) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានការឃើញ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានការឃើញ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

នសប្បដិឃទុកេ សប្បដិឃទុកំ[១]

(៧៨) ន សប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ ច អប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ ច អប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន សប្បដិឃញ្ច ន អប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៧៩) ហេតុយា នវ ។

នរូបីទុកេ រូបីទុកំ[២]

(៨០) ន រូបឹ ធម្មំ បដិច្ច រូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នសប្បដិឃទុកេ សប្បដិឃទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នរូបីទុកេ រូបីទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នសប្បដិឃទុកៈ សប្បដិឃទុកៈ

[៧៨] ធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមានការប៉ះពាល់ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៧៩] គណនាហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នរូបីទុកៈ រូបីទុកៈ

[៨០] ធម៌ មានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨១] ហេតុយា នវ ។

នលោកិយទុកេ លោកិយទុកំ(១)

[៨២] ន លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច លោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន លោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ ច លោកុត្តរោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន លោកុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន លោកិយញ្ច ន លោកុត្តរញ្ច ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៣] ហេតុយា បញ្ច ។

នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកេ កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ(២)

[៨៤] ន កេនចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៥] ហេតុយា នវ ។

នអាសវទុកេ អាសវទុកំ(៣)

[៨៦] ន អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ធម្មោ

---

១ ម. នលោកិយទុកេ លោកិយទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកេ កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នអាសវទុកេ អាសវទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកប្បដ្ឋាន

(៨១) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នលោកិយទុកៈ លោកិយទុកៈ

(៨២) ធម៌ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាលោកុត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាលោកិយក្តី ជាលោកុត្តរៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកិយផង មិនមែនជាលោកុត្តរៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៣) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ

(៨៤) ធម៌ ដែលគួរដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណនីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនគួរដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណនីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៥) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នអាសវទុកៈ អាសវទុកៈ

(៨៦) ធម៌ ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន នោអា-សវំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ច នោអាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន អាសវញ្ច ន នោអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(៨៧) ហេតុយា នវ ។

នសាសវទុកេ សាសវទុកំ[1]

(៨៨) ន សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អនាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

១ ម. នសាសវទុកេ សាសវទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ធម៌ ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផង មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នសាសវទុកៈ សាសវទុកៈ

(៨៨) ធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ ច អនាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន អនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន សាសវញ្ច ន អនាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(៨៩) ហេតុយា បញ្ច ។

នអាសវសម្បយុត្តទុកេ អាសវសម្បយុត្តទុកំ(១)

(៩០) ន អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អាស-វសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩១) ហេតុយា នវ ។

នអាសវសាសវទុកេ អាសវសាសវទុកំ(២)

(៩២) ន អាសវញ្ចេវ ន អនាសវញ្ច(៣) ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ សាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៣) ហេតុយា នវ ។

---

១ ម. នអាសវសម្បយុត្តទុកេ អាសវសម្បយុត្តទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នអាសវ-សាសវទុកេ អាសវសាសវទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. ន អាសវំ ប ។

ធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈក្តី មិនមានអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយអាសវៈផង មិនមែនជាមិនមានអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(៨៩) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នអាសវសម្បយុត្តទុកៈ អាសវសម្បយុត្តទុកៈ

(៩០) ធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩១) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នអាសវសាសវទុកៈ អាសវសាសវទុកៈ

(៩២) ធម៌ ជាអាសវៈ ទាំងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផង មិនមែនជាមិនមានអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៣) កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកេ អាសវអាសវសម្បយុត្តទុកំ[១]

(៩៤) ន អាសវញ្ចេវ ន អាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៥) ហេតុយា ឯកំ ។

អាសវវិប្បយុត្តនសាសវទុកេ អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកំ[២]

(៩៦) អាសវវិប្បយុត្តំ នសាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៧) ហេតុយា បញ្ច ។

ឆគោច្ឆកទុកេ ឆគោច្ឆកទុកំ[៣]

(៩៨) ន សញ្ញោជនំ[៤] ធម្មំ បដិច្ច សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន គន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ឱឃំ ធម្មំ បដិច្ច ឱឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

---

១ ម. នអាសវអាសវ ... សម្បយុត្តទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. អាសវវិប្បយុត្ត ... សាសវទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. ឆគោច្ឆកទុកេ ឆគោច្ឆកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៤ ម. ន សំយោជនំ ធម្មំ បដិច្ច សំយោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ។

នអាសវអាសវសម្បយុត្តទុក: អាសវអាសវសម្បយុត្តទុក:

[៩៤] ធម៌ ជាអាសវៈ ផងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផង មិនប្រាសចាកអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

អាសវវិប្បយុត្តនសាសវទុក: អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុក:

[៩៦] ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ និងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ និងមិនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នគោច្ឆកទុក: នគោច្ឆកទុក:

[៩៨] ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាឱឃៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឱឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន យោគំ ធម្មំ បដិច្ច យោគោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន នីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន បរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច បរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នសារម្មណទុកេ សារម្មណទុកំ(១)

(៩៩) ន សារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អនារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច សារម្មណោ ច អនារម្មណោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន អនារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អនារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន សារម្មណញ្ច ន អនារម្មណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

(១០០) ហេតុយា នវ ។

---

១ ម នសារម្មណទុកេ សារម្មណទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ធម៌ ជាយោគៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាយោគៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានីវរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាបរាមាសៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

ឥសារម្មណទុកៈ សារម្មណទុកៈ

[៩៩] ធម៌ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ក្តី មិនមានអារម្មណ៍ក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអារម្មណ៍ផង មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១០០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នចិត្តទុកេ ចិត្តទុកំ[១]

(១០១) ន ចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តោ ច នោចិត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន នោចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន ចិត្តញ្ច ន-នោចិត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១០២) ហេតុយា បញ្ច ។

នចេតសិកទុកេ ចេតសិកទុកំ[២]

(១០៣) ន ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ ច អចេតសិកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៤ ហេតុយា នវ ។

---

១ ម. នចិត្តទុកេ ចិត្តទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នចេតសិកទុកេ ចេតសិកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នចិត្តទុកៈ ចិត្តទុកៈ

[១០១] ធម៌ ជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាចិត្តក្តី មិនមែនជាចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចិត្តផង មិនមែនជាមិនមែនជាចិត្តផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១០២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នចេតសិកទុកៈ ចេតសិកទុកៈ

[១០៣] ធម៌ ជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាចេតសិកក្តី មិនមានជាចេតសិកក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នចិត្តសម្បយុត្តទុកេ ចិត្តសម្បយុត្តទុកំ[១]

(១០៥) ន ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្ប-យុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ន ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន ចិត្តវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ចិត្តវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន-ចិត្តវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសម្បយុត្តោ ច ចិត្តវិប្ប-យុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។

(១០៦) ហេតុយា នវ ។

នចិត្តសំសដ្ឋទុកេ ចិត្តសំសដ្ឋទុកំ[២]

(១០៧) ន ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្ត-សំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

---

១ ម. នចិត្តសម្បយុត្តទុកេ ចិត្តសម្បយុត្តទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នចិត្តសំសដ្ឋទុកេ ចិត្តសំសដ្ឋទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នចិត្តសម្បយុត្តទុកៈ ចិត្តសម្បយុត្តទុកៈ

[១០៥] ធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រាសចាកចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយចិត្តក្តី ប្រាសចាកចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រាសចាកចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រាសចាកចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រាសចាកចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយចិត្តក្តី ប្រាសចាកចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រាសចាកចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។

[១០៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នចិត្តសំសដ្ឋទុកៈ ចិត្តសំសដ្ឋទុកៈ

[១០៧] ធម៌ ច្រឡូកច្រឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនច្រឡូកច្រឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តវិសំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋោ ច ចិត្តវិសំសដ្ឋោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៨) ហេតុយា ឆ ។

នចិត្តសមុដ្ឋានទុកេ ចិត្តសមុដ្ឋានទុកំ(១)

(១០៩) ន ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ ច នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១០) ហេតុយា ឆ ។

នចិត្តសហភុទុកេ ចិត្តសហភុទុកំ(២)

(១១១) ន ចិត្តសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ចិត្តសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

---

១ ម. នចិត្តសមុដ្ឋានទុកេ ចិត្តសមុដ្ឋានទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នចិត្តសហភុទុកេ ចិត្តសហភុទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ធម៌ ប្រាសចាកការប្រឡូកប្រឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រឡូកប្រឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រឡូកប្រឡំដោយចិត្តក្តី ប្រាសចាកការប្រឡូកប្រឡំដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រឡូកប្រឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នចិត្តសមុដ្ឋានទុកៈ ចិត្តសមុដ្ឋានទុកៈ

(១០៩) ធម៌ តាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ តាំងឡើងដោយចិត្តក្តី មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នចិត្តសហភុទុកៈ ចិត្តសហភុទុកៈ

(១១១) ធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ន ចិត្តសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសហភូ ច នោចិត្តសហភូ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១២) ហេតុយា នវ ។

នចិត្តានុបរិវត្តិទុកេ ចិត្តានុបរិវត្តិទុកំ[១]

(១១៣) ន ចិត្តានុបរិវត្តឹ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តានុបរិវត្តី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ចិត្តានុបរិវត្តឹ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តានុបរិវត្តី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ចិត្តានុបរិវត្តឹ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តានុបរិវត្តី ច នោចិត្តានុបរិវត្តី ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៤) ហេតុយា នវ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកេ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកំ[២]

(១១៥) ន ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៦) ហេតុយា នវ ។

---

១ ម. នចិត្តានុបរិវត្តិទុកេ ចិត្តានុបរិវត្តិទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកេ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្តក្តី មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នចិត្តានុបរិវត្តិទុកៈ ចិត្តានុបរិវត្តិទុកៈ

(១១៣) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តក្តី មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្តក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកៈ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកៈ

(១១៥) ធម៌ ប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកេ
ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកំ

(១១៧) ន ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៨) ហេតុយា នវ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកេ
ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកំ(១)

(១១៩) ន ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តឹ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២០) ហេតុយា នវ ។

នអជ្ឈត្តិកទុកេ អជ្ឈត្តិកទុកំ(២)

(១២១) ន អជ្ឈត្តិកំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន ពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

---

១ ម. នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកេ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

២ ម. នអជ្ឈត្តិកទុកេ អជ្ឈត្តិកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូទុកៈ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូទុកៈ

[១១៧] ធម៌ ប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យនូវធម៌ មិនប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកៈ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកៈ

[១១៩] ធម៌ ប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នអជ្ឈត្តិកទុកៈ អជ្ឈត្តិកទុកៈ

[១២១] ធម៌ ជាខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៦២) ហេតុយា នវ ។

នឧបាទាទុកេ ឧបាទាទុកំ[១]

(១៦៣) ន ឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៤) ហេតុយា បញ្ច ។

នឧបាទិន្នទុកេ ឧបាទិន្នទុកំ[២]

(១៦៥) ន ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦៦) ហេតុយា បញ្ច ។

នឧបាទានគោច្ឆកទុកេ ឧបាទានគោច្ឆកទុកំ[៣]

(១៦៧) ន ឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។

នកិលេសគោច្ឆកទុកេ កិលេសគោច្ឆកទុកំ[៤]

(១៦៨) ន កិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សង្ខិត្តំ ។

---

១ ម. នឧបាទាទុកេ ឧបាទាទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នឧបាទិន្នទុកេ ឧបាទិន្នទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នឧបាទានគោច្ឆកទុកេ ឧបាទានគោច្ឆកទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៤ ម. នកិលេសគោច្ឆកទុកេ កិលេសគោច្ឆកទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

[១៦២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នឧបាទាទុកៈ ឧបាទាទុកៈ

[១៦៣] ធម៌ ជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នឧបាទិន្នទុកៈ ឧបាទិន្នទុកៈ

[១៦៥] ធម៌ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នឧបាទានគោច្ឆកទុកៈ ឧបាទានគោច្ឆកទុកៈ

[១៦៧] ធម៌ ជាឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

នកិលេសគោច្ឆកទុកៈ កិលេសគោច្ឆកទុកៈ

[១៦៨] ធម៌ ជាកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

នទស្សនេនបហាតព្វទុកេ ទស្សនេនបហាតព្វទុកំ[១]

(១២៩) ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន នទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច នទស្សនេនបហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេនបហាតព្វោ ច ន-ទស្សនេនបហាតព្វោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន ទស្សនេនបហាតព្វញ្ច ន ន ទស្សនេន បហាតព្វញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១៣០) ហេតុយា បញ្ច ។

នភាវនាយបហាតព្វទុកេ ភាវនាយបហាតព្វទុកំ[២]

(១៣១) ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នទស្សនេនបហាតព្វទុកេ ទស្សនេនបហាតព្វទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នភាវនាយ-បហាតព្វទុកេ ភាវនាយបហាតព្វទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នទស្សនេនបហាតព្វទុកៈ ទស្សនេនបហាតព្វទុកៈ

[១២៩] ធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈផង មិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៣០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

នភាវនាយបហាតព្វទុកៈ ភាវនាយបហាតព្វទុកៈ

[១៣១] ធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣២) ហេតុយា បញ្ច ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកេ ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកំ[១]

(១៣៣) ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៤) ហេតុយា នវ ។

នភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកេ ភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកំ[២]

(១៣៥) ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៦) ហេតុយា នវ ។

នសវិតក្កទុកេ សវិតក្កទុកំ[៣]

(១៣៧) ន សវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សវិតក្កំ ធម្មំ

---

១ ម. នទស្សនេនបហាតព្វ ... ហេតុកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នភាវនាយ-បហាតព្វ ... ហេតុកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នសវិតក្កទុកេ សវិតក្កទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

[១៣៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ

[១៣៧] ធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកៈ ភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកៈ

[១៣៩] ធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យនូវធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៤០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នសវិតក្កទុកៈ សវិតក្កទុកៈ

[១៤១] ធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានវិតក្កៈ

បដិច្ច អវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ ច អវិតក្កោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន អវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ ច អវិតក្កោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន សវិតក្កញ្ច ន អវិតក្កញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សវិតក្កញ្ច ន អវិតក្កញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សវិតក្កញ្ច ន អវិតក្កញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កោ ច អវិតក្កោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៨) ហេតុយា នវ ។

នសវិចារទុកេ សវិចារទុកំ[១]

(១៣៩) ន សវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច សវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

១ ម. នសវិចារទុកេ សវិចារទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈក្តី មិនមានវិតក្កៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមានវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈក្តី មិនមានវិតក្កៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយវិតក្កៈផង មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយវិតក្កៈផង មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈក្តី មិនមានវិតក្កៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយវិតក្កៈផង មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នសវិចារទុកៈ សវិចារទុកៈ

[១៣៩] ធម៌ ប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៤០) ហេតុយា ឆ ។

នសប្បីតិកទុកេ សប្បីតិកទុកំ[១]

(១៤១) នសប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៤២) ហេតុយា ឆ ។

នបីតិសហគតទុកេ បីតិសហគតទុកំ[២]

(១៤៣) នបីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៤៤) ហេតុយា ឆ ។

នសុខសហគតទុកេ សុខសហគតទុកំ[៣]

(១៤៥) នសុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៤៦) ហេតុយា ឆ ។

---

១ ម. នសប្បីតិកទុកេ សប្បីតិកទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម នបីតិសហគតទុកេ បីតិសហគតទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នសុខសហគតទុកេ សុខសហគតទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

[១៩០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ន សប្បីតិកទុកៈ សប្បីតិកទុកៈ

[១៩១] ធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៩២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ន បីតិសហគតទុកៈ បីតិសហគតទុកៈ

[១៩៣] ធម៌ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៩៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ន សុខសហគតទុកៈ សុខសហគតទុកៈ

[១៩៥] ធម៌ ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៩៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នឧបេក្ខាសហគតទុកេ ឧបេក្ខាសហគតទុកំ(១)

[១៤៧] នឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច នឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខាសហគតោ ច នឧបេក្ខាសហគតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ននឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច នឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នឧបេក្ខាសហគតញ្ច ននឧបេក្ខាសហគតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នឧបេក្ខាសហគតញ្ច ននឧបេក្ខាសហគតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នឧបេក្ខាសហគតញ្ច ននឧបេក្ខាសហគតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ឧបេក្ខាសហគតោ ច នឧបេក្ខាសហគតោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។

[១៤៨] ហេតុយា នវ ។

---

១ ម. នឧបេក្ខាសហគតទុកេ ឧបេក្ខាសហគតទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នឧបេក្ខាសហគតទុកៈ ឧបេក្ខាសហគតទុកៈ

[១៩៧] ធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខាក្តី មិនប្រកបដោយឧបេក្ខាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយឧបេក្ខាផង មិនមែនជាមិនប្រកបដោយឧបេក្ខាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយឧបេក្ខាផង មិនមែនជាមិនប្រកបដោយឧបេក្ខាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខាក្តី មិនប្រកបដោយឧបេក្ខាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយឧបេក្ខាផង មិនមែនជាមិនប្រកបដោយឧបេក្ខាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៩៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នកាមាវចរទុកេ កាមាវចរទុកំ[១]

(១៨៩) ន កាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច កាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន កាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ន កាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ន កាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច កាមាវចរោ ច ន កាមាវចរោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា ។ ន ន កាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ន កាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ន កាមាវចរញ្ច ន ន កាមាវចរញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ន កាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។

(១៩០) ហេតុយា នវ ។

នរូបាវចរទុកេ រូបាវចរទុកំ[២]

(១៩១) ន រូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច រូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៩២) ហេតុយា នវ ។

---

១ ម. នកាមាវចរទុកេ កាមាវចរទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នរូបាវចរទុកេ រូបាវចរទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ឥកាមាវចរទុកៈ កាមាវចរទុកៈ

[១៨៩] ធម៌ ជាកាមាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកាមាវចរក្តី មិនមែនជាកាមាវចរក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរផង មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៩០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ឥរូបាវចរទុកៈ រូបាវចរទុកៈ

[១៩១] ធម៌ ជារូបាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជារូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៩២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នអរូបាវចរទុកេ អរូបាវចរទុកំ[១]

(១៩៣) ន អរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច ន អរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៩៤) ហេតុយា បញ្ច ។

នបរិយាបន្នទុកេ បរិយាបន្នទុកំ[២]

(១៩៥) ន បរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច បរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ន បរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច បរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។ ន បរិយាបន្នញ្ច ន អបរិយាបន្នញ្ច ធម្មំ បដិច្ច បរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។

(១៩៦) ហេតុយា បញ្ច ។

ននិយ្យានិកទុកេ និយ្យានិកទុកំ[៣]

(១៩៧) ន និយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយ្យានិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។ ន អនិយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយ្យានិកោ ធម្មោ

---

១ ម. នអរូបាវចរទុកេ អរូបាវចរទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នបរិយាបន្នទុកេ បរិយាបន្នទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. ននិយ្យានិកទុកេ និយ្យានិកទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នអរូបាវចរទុកៈ អរូបាវចរទុកៈ

[១៩៣] ធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៩៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

នបរិយាបន្នទុកៈ បរិយាបន្នទុកៈ

[១៩៥] ធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៣ ។ ធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាបរិយាបន្នៈផង មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

[១៩៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ននិយ្យានិកទុកៈ និយ្យានិកទុកៈ

[១៩៧] ធម៌ មិនមែនជានិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានិយ្យានិកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនជានិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជានិយ្យានិកៈ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន និយ្យានិកញ្ច ន អនិយ្យានិកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនិយ្យានិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១៥៨) ហេតុយា បញ្ច ។

ននិយតទុកេ និយតទុកំ(១)

(១៥៩) ន និយតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន និយតញ្ច ន អនិយតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១៦០) ហេតុយា បញ្ច ។

នសឧត្តរទុកេ សឧត្តរទុកំ(២)

(១៦១) ន សឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច សឧត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច អនុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច សឧត្តរោ ច អនុត្តរោ ច ធម្មា

---

២ ម. ននិយតទុកេ និយតទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសឧត្តរទុកេ សឧត្តរទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជានិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានិយ្យានិកៈផង មិនមែនជាមិនមែនជានិយ្យានិកៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៥៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

ននិយតទុកៈ និយតទុកៈ

[១៥៩] ធម៌ ជាអនិយតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានិយតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ជាអនិយតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអនិយតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអនិយតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានិយតៈផង មិនមែនជាអនិយតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៦០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នសឧត្តរទុកៈ សឧត្តរទុកៈ

[១៦១] ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧត្តរៈក្តី មិនជាឧត្តរៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧត្តរៈ

ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន អនុត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច សឧត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន សឧត្តរញ្ច ន អនុត្តរញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សឧត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១៦២) ហេតុយា បញ្ច ។

នសរណទុកេ សរណទុកំ(១)

(១៦៣) ន សរណំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន សរណញ្ច ន អរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១៦៤) ហេតុយា បញ្ច អារម្មណេ ទ្វេ អវិគតេ បញ្ច ។

(១៦៥) ន សរណំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។ ន អរណំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នសរណទុកេ សរណទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧត្តរៈផង មិនមែនជាមិនមែនជាឧត្តរៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៦២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

ឥសរណទុកៈ សរណទុកៈ

[១៦៣] ធម៌ មិនមែនជារណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជារណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជារណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈផង មិនមែនជាមិនមានរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៦៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[១៦៥] ធម៌ មិនមែនជារណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៦) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ តីណិ នោវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ ។

(១៦៧) នសរណោ ធម្មោ អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នអរណោ ធម្មោ អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នអរណោ ធម្មោ សរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ នអរណោ ធម្មោ សរណស្ស ច អរណស្ស ច ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៦៨) នសរណោ ធម្មោ សរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នសរណោ ធម្មោ អរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នអរណោ ធម្មោ អរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ នអរណោ ធម្មោ សរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកបដ្ឋាន

[១៦៦] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ កុសលអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ កុសលនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[១៦៧] ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈផង មិនមានរណៈផង ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦៨] ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១៦៩) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អវិគតេ សត្ត ។

(១៧០) នសរណោ ធម្មោ សរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ... ឧបនិស្សយបច្ចយេន បច្ចយោ ... បុរេជាតបច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៧១) នហេតុយា សត្ត នអារម្មណេ សត្ត នោវិគតេ ចត្តារិ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកបដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

[១៦៩] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ កុសលអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ កុសលអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[១៧០] ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនីវរណៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនីវរណៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ... ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ... ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។

[១៧១] កុសលនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ កុសលនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ កុសលនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមបច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ កុសលត្តិកៈ លោកបានរាប់ហើយ យ៉ាងណា គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោមទុកបដ្ឋាន ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋានំ

នហេតុទុកនកុសលត្តិកេ ហេតុទុកកុសលត្តិកំ[១]

(១៧២) នហេតុំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា នហេតុ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ កុសលោ ច នហេតុ កុសលោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៧៣) ហេតុយា តីណិ ។

(១៧៤) នហេតុំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។

(១៧៥) នហេតុំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន នហេតុំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុំ នអព្យាកតញ្ច នហេតុំ នអព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នហេតុទុកនកុសលត្តិកេ ហេតុទុកកុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋាន

នហេតុទុកនកុសលត្តិកៈ ហេតុទុកកុសលត្តិកៈ

(១៧២) ធម៌ ជាហេតុ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ ជាកុសលក្តី មិនមែនជាហេតុ ជាកុសលក្តី ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៧៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៧៤) ធម៌ ជាហេតុ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។

(១៧៥) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៧៦) ហេតុយា តីណិ ។

នសហេតុកទុកនកុសលត្តិកេ

សហេតុកទុកកុសលត្តិកំ (១)

(១៧៧) នសហេតុកំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៧៨) ហេតុយា ឯកំ ។

(១៧៩) នសហេតុកំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។

(១៨០) នសហេតុកំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអហេតុកំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នសហេតុកំ នអព្យាកតញ្ច នអហេតុកំ នអព្យាកតញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នសហេតុកទុកនកុសលត្តិកេ សហេតុកទុកកុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

[១៧៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ធសហេតុកទុកធកុសលត្តិកៈ

សហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ

[១៧៧] ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាកុសល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៧៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៧៩] ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាអកុសល ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។

[១៨០] ធម៌ មិនមានហេតុ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមានហេតុ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមានហេតុ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈផង មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៨១) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុសម្បយុត្តទុកនកុសលត្តិកេ
ហេតុសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ(១)

(១៨២) នហេតុសម្បយុត្តំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ។ បេ ។

នហេតុសហេតុកទុកនកុសលត្តិកេ
ហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកំ(២)

(១៨៣) នហេតុចេវ នអហេតុកោ ច(៣) នកុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ... សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណ ... ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច កុសលស្ស ច សហេតុកស្ស ចេវ ន ច ហេតុស្ស កុសលស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នអហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ច នកុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ សហេតុកស្ស ច កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ

---

១ ម. នហេតុសម្បយុត្តទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នហេតុសហេតុកទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. ន ហេតុ ចេវ ន អហេតុកោ ន កុសលោ ធម្មោ ។

[១៨១] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុសម្បយុត្តទុកនកុសលត្តិកៈ
ហេតុសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ

[១៨២] ពីងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាកុសល ។ បេ ។

នហេតុសហេតុកទុកនកុសលត្តិកៈ
ហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ

[១៨៣] ធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ... នៃធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផងមិនមែនជាហេតុ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ... ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាកុសលផង ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុផងមិនមែនជាហេតុ ជាកុសលផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ

តីណិ ។ នហេតុចេវ នអហេតុកោច នកុសលោច នអហេតុកោចេវ ននហេតុច នកុសលោច ធម្មោ ហេតុស្សចេវ សហេតុកស្សច កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ សព្វត្ថ នវ បញ្ហា ។

(១៨៤) នហេតុចេវ នអហេតុកោច នអកុសលោ ធម្មោ ហេតុស្សចេវ សហេតុកស្សច អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ នវ បញ្ហា ។

(១៨៥) នហេតុចេវ នអហេតុកោច នអព្យាកតោ ធម្មោ ហេតុស្សចេវ សហេតុកស្សច អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ តីណិ ។ នវ បញ្ហា ។

នហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកនកុសលត្តិកេ
ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិក[១]

(១៨៦) នហេតុចេវ នហេតុវិប្បយុត្តោច នកុសលោ ធម្មោ ហេតុស្សចេវ ហេតុសម្បយុត្តស្សច

១ ម នហេតុហេតុសម្បយុត្តទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សន្តិ ។

មានពារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាកុសលក្តី មិនមែនជាមិនមានហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកុសលក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានពារៈ ៣ ។ គ្រប់បទទាំងអស់ មានបញ្ហា ៩ ។

(១៨៤) ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ បញ្ហា ៩ ។

(១៨៥) ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាអព្យាកតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ មានពារៈ ៣ ។ មានបញ្ហា ៩ ។

នហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកនកុសលត្តិកៈ

ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុក កុសលត្តិកៈ

(១៨៦) ធម៌ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនប្រាសចាកហេតុ មិនមែនជាកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ

កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ នវ បញ្ហា កាតព្វា ។

(១៨៧) នហេតុ ចេវ នហេតុវិប្បយុត្តោ ច ន-អកុសលោ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ ហេតុសម្បយុត្តស្ស ច អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ សង្ខិត្តំ ។ នវ បញ្ហា កាតព្វា ។

(១៨៨) នហេតុ ចេវ នហេតុវិប្បយុត្តោ ច ន-អព្យាកតោ ធម្មោ ហេតុស្ស ចេវ ហេតុសម្បយុត្តស្ស ច អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នវ បញ្ហា កាតព្វា ។

នហេតុនសហេតុកទុកនកុសលត្តិកេ
នហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកំ (១)

(១៨៩) នហេតុំ នសហេតុកំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា នហេតុ សហេតុកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៩០) ហេតុយា ឯកំ ។

---

១ ម. នហេតុនសហេតុកទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ជាកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ បញ្ហា ៩ ប្រការ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។

[១៨៧] ធម៌ មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ មិនមែនជាអកុសល ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ទាំងប្រកបដោយហេតុ ជាអកុសល ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ បញ្ហា ៩ ប្រការ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។

[១៨៨] ធម៌ មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ទាំងប្រកបដោយហេតុ ជាអព្យាកតៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បញ្ហា ៩ ប្រការ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។

នហេតុនសហេតុកទុកនកុសលត្តិកៈ

នហេតុសហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ

[១៨៩] ធម៌ មិនមែនជាហេតុតែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៩០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៩១) ន ហេតុំ ន សហេតុកំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ន ហេតុ សហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៩២) ហេតុយា ឯកំ ។

(១៩៣) ន ន ហេតុំ ន អហេតុកំ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បច្ចយា ន ហេតុ អហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៩៤) ហេតុយា ឯកំ ។

នសប្បច្ចយទុកនកុសលត្តិកេ

សប្បច្ចយទុកកុសលត្តិកំ[១]

(១៩៥) ន អប្បច្ចយំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សប្បច្ចយោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៩៦) ហេតុយា ឯកំ ។

(១៩៧) ន អប្បច្ចយំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សប្បច្ចយោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៩៨) ហេតុយា ឯកំ ។

---

១ ម. នសប្បច្ចយទុក ... កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

[១៩១] ធម៌ មិនមែនជាហេតុតែប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុមិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងហេតុ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៩២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៩៣] ធម៌ មិនមែនជាហេតុមិនមានហេតុ ជាអព្យាកតៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៩៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសប្បច្ចយទុកនកុសលត្តិកៈ

សប្បច្ចយទុកកុសលត្តិកៈ

[១៩៥] ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៩៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៩៧] ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៩៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៩៩] ន អប្បច្ចយំ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បច្ចយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២០០] ហេតុយា ឯកំ ។

នសង្ខតទុកនកុសលត្តិកេ
សង្ខតទុកកុសលត្តិកំ[១]

[២០១] ន អសង្ខតំ ។បេ។

នសនិទស្សនទុកនកុសលត្តិកេ
សនិទស្សនទុកកុសលត្តិកំ[២]

[២០២] ន សនិទស្សនំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២០៣] ហេតុយា ឯកំ ។

[២០៤] ន សនិទស្សនំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២០៥] ហេតុយា ឯកំ ។

---

១ ម. នសង្ខតទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. ន សនិទស្សនទុក កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋាន

[១៩៩] ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបច្ច័យ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២០០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសង្ខតទុកនកុសលត្តិកៈ
សង្ខតទុកកុសលត្តិកៈ

[២០១] មិនមែនជាអសង្ខតៈ ។ បេ ។

នសនិទស្សនទុកនកុសលត្តិកៈ
សនិទស្សនទុកកុសលត្តិកៈ

[២០២] ធម៌ មិនមានការឃើញ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២០៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[២០៤] ធម៌ មិនមានការឃើញ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២០៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(២០៦) នសនិទស្សនំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ... អនិទស្សនោ អព្យាកតោ ធម្មោ ...។ តីណិ ។

នសប្បដិឃទុកនកុសលត្តិកេ

សប្បដិឃទុកកុសលត្តិកំ[១]

(២០៧) នសប្បដិឃំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អប្បដិឃោ កុសលោ ។បេ។

នរូបីទុកនកុសលត្តិកេ

រូបីទុកកុសលត្តិកំ[២]

(២០៨) នអរូបឹ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អរូបី អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២០៩) ហេតុយា ឯកំ ។

(២១០) នអរូបឹ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អរូបី អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២១១) ហេតុយា ឯកំ ។

(២១២) នរូបឹ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច រូបី អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នសប្បដិឃទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នរូបីទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៦០៦] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ធម៌ មិនមានការឃើញ ជាអព្យាកតៈ ... ។ មានវារៈ ៣ ។

នសប្បដិឃទុកនកុសលត្តិកៈ

សប្បដិឃទុកកុសលត្តិកៈ

[៦០៧] ធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកុសល ។ បេ ។

នរូបីទុកនកុសលត្តិកៈ

រូបីទុកកុសលត្តិកៈ

[៦០៨] ធម៌ មិនមានរូប ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាមិនមានរូប មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០៩] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៦១០] ធម៌ មិនមានរូប ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាមិនមានរូប មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦១១] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៦១២] ធម៌ មានរូប ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរូប មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២១៣) ហេតុយា ឯកំ ។

នលោកិយទុកនកុសលត្តិកេ
លោកិយទុកកុសលត្តិកំ[១]

(២១៤) នលោកុត្តរំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា លោកិយោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ... លោកុត្តរោ កុសលោ ធម្មោ ... ។ ទ្វេ ។

(២១៥) នលោកុត្តរំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា លោកិយោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-បច្ចយា ។

(២១៦) ហេតុយា ឯកំ ។

(២១៧) នលោកិយំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-បច្ចយា ។ នលោកុត្តរំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-បច្ចយា ។

(២១៨) ហេតុយា ទ្វេ ។

---

១ ម. នលោកិយទុក ... កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៦១៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នលោកិយទុកនកុសលត្តិកៈ
លោកិយទុកកុសលត្តិកៈ

(៦១៤) ធម៌ ជាលោកិយ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាកុសល ... ។ មានវារៈ ២ ។

(៦១៥) ធម៌ ជាលោកិយ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦១៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(៦១៧) ធម៌ ជាលោកិយ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកិយ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាលោកិយ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦១៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកនកុសលត្តិកេ
កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកកុសលត្តិកំ(១)

(២១៩) ន កេនចិ វិញ្ញេយ្យំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា កេនចិ វិញ្ញេយ្យោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ន កេនចិ ន វិញ្ញេយ្យំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា កេនចិ ន វិញ្ញេយ្យោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ ន កេនចិ វិញ្ញេយ្យំ ន កុសលញ្ច ន កេនចិ ន វិញ្ញេយ្យំ ន-កុសលញ្ច ធម្មំ បច្ចយា កេនចិ វិញ្ញេយ្យោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ សព្វត្ថ នវ ។

(២២០) ន កេនចិ វិញ្ញេយ្យំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា កេនចិ វិញ្ញេយ្យោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ន កេនចិ ន វិញ្ញេយ្យំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា កេនចិ ន វិញ្ញេយ្យោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

---

១ ម. នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នកេនបរិញ្ញេយ្យទុកនកុសលត្តិកៈ

កេនបរិញ្ញេយ្យទុកកុសលត្តិកៈ

[២១៩] ធម៌ ដែលត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាទីមួយ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាទីមួយ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលមិនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាទីមួយ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាទីមួយ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ដែលត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាទីមួយ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាទីមួយ មិនមែនជាកុសលផង មិនមែនជាមិនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាទីមួយ មិនមែនជាកុសលផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ គណបទទាំងអស់ មានវារៈ ៩ ។

[២២០] ធម៌ ដែលត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាទីមួយ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាទីមួយ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាទីមួយ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណាទីមួយ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២២១) ហេតុយា ឆ ។

(២២២) ន កេនចិវិញ្ញេយ្យំ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច កេនចិវិញ្ញេយ្យោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២២៣) ហេតុយា ឆ ។

នអាសវទុកនកុសលត្តិកេ

អាសវទុកកុសលត្តិកំ[១]

(២២៤) ន អាសវំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា នោអាសវោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២២៥) ហេតុយា ឯកំ ។

(២២៦) ន អាសវំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២២៧) ហេតុយា តីណិ ។

(២២៨) ន អាសវំ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន នោអាសវំ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច

---

១ ម. នអាសវទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកបដ្ឋាន

[២២១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[២២២] ធម៌ ដែលត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាមួយ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២២៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

ឆអាសវទុកឆកុសលត្តិកៈ

អាសវទុកកុសលត្តិកៈ

[២២៤] ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២២៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[២២៦] ធម៌ ជាអាសវៈ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២២៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២២៨] ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ

នោអាសវេ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទុកមូលកំ ឯកំ ។ តីណិ ។ បេ ។

នសាសវទុកនកុសលត្តិកេ
សាសវទុកកុសលត្តិកំ[១]

(២២៩) នអនាសវំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អនាសវោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៣០) ហេតុយា ទ្វេ ។

(២៣១) នអនាសវំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៣២) ហេតុយា ឯកំ ។

នអាសវសម្បយុត្តទុកនកុសលត្តិកេ
អាសវសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ[២]

(២៣៣) នអាសវសម្បយុត្តំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ។

---

១ ម. នសាសវទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នអាសវសម្បយុត្តទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ទុកមូលកៈ១ ។ មានវារៈ៣ ។បេ។

នសាសវទុកនកុសលត្តិកៈ

សាសវទុកកុសលត្តិកៈ

(២២៩) ធម៌ មិនមែនអាសវៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៣០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ២ ។

(២៣១) ធម៌ ជាអាសវៈ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាមិនមែនអាសវៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៣២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

នអាសវសម្បយុត្តទុកនកុសលត្តិកៈ

អាសវសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ

(២៣៣) ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋានំ

[២៣៤] ហេតុយា ឯកំ ។

[២៣៥] នអាសវសម្បយុត្តំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវសម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២៣៦] ហេតុយា តីណិ ។

[២៣៧] នអាសវសម្បយុត្តំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២៣៨] ហេតុយា តីណិ ។

នអាសវសាសវទុកនកុសលត្តិកេ
អាសវសាសវទុកកុសលត្តិកំ[១]

[២៣៩] នអាសវញ្ចេវ នអនាសវញ្ច[២] នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សាសវោចេវនោចអាសវោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២៤០] ហេតុយា ឯកំ ។

[២៤១] នអាសវញ្ចេវ នអនាសវញ្ច នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវោចេវ សាសវោច អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នអាសវសាសវទុក ... កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នអនាសវំច ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋាន

[២៣៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[២៣៥] ធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាអកុសល ទើប កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៣៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៣៧] ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើត ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៣៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នអាសវសាសវទុកនកុសលត្តិកៈ

អាសវសាសវទុកកុសលត្តិកៈ

[២៣៩] ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផងមិនមែនជា អាសវៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផង មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះ ហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៤០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[២៤១] ធម៌ ជាអាសវៈផងប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជា អកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមាន អាសវៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

(២៦២) ហេតុយា តីណិ ។

(២៦៣) នអាសវញ្ច នអនាសវញ្ច នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោចេវនោចអាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(២៦៤) ហេតុយា តីណិ ។

អាសវញ្ច អាសវសម្បយុត្តទុកំ នត្ថិ ។

អាសវវិប្បយុត្តនសាសវទុកនកុសលត្តិកេ
អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកកុសលត្តិកំ[១]

(២៦៥) អាសវវិប្បយុត្តំ នអនាសវំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តំ នអនាសវំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តោសាសវោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(២៦៦) ហេតុយា ទ្វេ ។

(២៦៧) អាសវវិប្បយុត្តំ នអនាសវំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

---

១ ម. អាសវវិប្បយុត្តនសាសវទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

[២៤២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[២៤៣] ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈផង មិនមែនជាអាសវៈ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផង មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៤៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

អាសវៈក្តី អាសវសម្បយុត្តទុកៈក្តី មិនមានទេ ។

អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកកុសលត្តិកៈ

[២៤៥] ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈមិនមានអាសវៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៤៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[២៤៧] ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៤៨) ហេតុយា ឯកំ ។

(២៤៩) អាសវវិប្បយុត្តំ នសាសវំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អាសវវិប្បយុត្តំ ន-អនាសវំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ-សាសវោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៥០) ហេតុយា ទ្វេ ។

សញ្ញោជនគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកេ

សញ្ញោជនគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកំ (១)

(២៥១) នសញ្ញោជនំ ន(២) អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សញ្ញោជនោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៥២) ហេតុយា តីណិ ។

គន្ថគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកេ

គន្ថគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកំ(៣)

(២៥៣) នគន្ថំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា គន្ថោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. សញ្ញោជនគោច្ឆកទុក កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម នសញ្ញោជនំ អកុសលំ ធម្មំ ។ ៣ ម. គន្ថគោច្ឆកទុក ... កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋាន

[២៤៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[២៤៩] ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈមិនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអាសវៈ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៥០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

សញ្ញោជនគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកៈ

សញ្ញោជនគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈ

[២៥១] ធម៌ ជាសញ្ញោជនៈ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៥២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

គន្ថគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកៈ

គន្ថគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈ

[២៥៣] ធម៌ ជាគន្ថៈ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៥៤) ហេតុយា តីណិ ។

ឱឃគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកេ
ឱឃគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកំ(១)

(២៥៥) ន ឱឃំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ឱឃោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។

យោគគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកេ
យោគគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកំ(២)

(២៥៦) ន យោគំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា យោគោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៥៧) ហេតុយា តីណិ ។

នីវរណគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកេ
នីវរណគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកំ(៣)

(២៥៨) ន នីវរណំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា នីវរណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។

---

១ ម. ឱឃគោច្ឆកទុក កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. យោគគោច្ឆកទុក . . . កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នីវរណគោច្ឆកទុក . . . កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

[២៩៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ឱឃគោច្ឆកទុកនក្ុសលត្តិកៈ

ឱឃគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈ

[២៩៥] ធម៌ ជាឱឃៈ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាឱឃៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។

យោគគោច្ឆកទុកនក្ុសលត្តិកៈ

យោគគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈ

[២៩៦] ធម៌ ជាយោគៈ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាយោគៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៩៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នីវរណគោច្ឆកទុកនក្ុសលត្តិកៈ

នីវរណគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈ

[២៩៨] ធម៌ ជានីវរណៈ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជានីវរណៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។

បរាមាសគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកេ

បរាមាសគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកំ[១]

(២៥៩) នបរាមាសំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា បរាមាសោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៦០) ហេតុយា តីណិ ។

នសារម្មណទុកនកុសលត្តិកេ

សារម្មណទុកកុសលត្តិកំ[២]

(២៦១) នសារម្មណំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សារម្មណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៦២) ហេតុយា ឯកំ ។

(២៦៣) នសារម្មណំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សារម្មណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៦៤) ហេតុយា ឯកំ ។

---

១ ម. បរាមាសគោច្ឆកទុក . . . កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសារម្មណទុក . . . កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

បរាមាសគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកៈ
បរាមាសគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈ

(២៥៩) ធម៌ ជាបរាមាស ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៦០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសារម្មណទុកនកុសលត្តិកៈ
សារម្មណទុកកុសលត្តិកៈ

(២៦១) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៦២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(២៦៣) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងអារម្មណ៍ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[២៦៥] នអនារម្មណំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនារម្មណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២៦៦] ហេតុយា ឯកំ ។

នចិត្តទុកនកុសលត្តិកេ

ចិត្តទុកកុសលត្តិកំ[១]

[២៦៧] នចិត្តំ[២] នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២៦៨] ហេតុយា តីណិ ។ នអកុសលេ តីណិ ។ នអព្យាកតេ តីណិ ។ សង្ខិត្តំ ។

នចេតសិកទុកនកុសលត្តិកេ

ចេតសិកទុកកុសលត្តិកំ[៣]

[២៦៩] នចេតសិកំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ចេតសិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[២៧០] ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នចិត្តទុក ... កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នោចិត្តំ ។ ៣ ម. នចេតសិកទុក ...កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

[២៦៥] ធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៦៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នចិត្តទុកនកុសលត្តិកៈ

ចិត្តទុកកុសលត្តិកៈ

[២៦៧] ធម៌ ជាចិត្ត ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាចិត្ត មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៦៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ក្នុងធម៌មិនមែនជាអកុសល មានវារៈ ៣ ។ ក្នុងធម៌មិនមែនជាអព្យាកតៈ មានវារៈ ៣ ។ សេចក្តីបំព្រួញ ។

នចេតសិកទុកនកុសលត្តិកៈ

ចេតសិកទុកកុសលត្តិកៈ

[២៦៩] ធម៌ ជាចេតសិក ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាចេតសិក មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៧០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋានំ

នចិត្តសម្បយុត្តទុកនកុសលត្តិកេ
ចិត្តសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកំ[១]

(២៧១) ន ចិត្តសម្បយុត្តំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៧២) ហេតុយា តីណិ ។

នចិត្តសំសដ្ឋទុកនកុសលត្តិកេ
ចិត្តសំសដ្ឋទុកកុសលត្តិកំ[២]

(២៧៣) ន ចិត្តសំសដ្ឋំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសំសដ្ឋោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៧៤) ហេតុយា តីណិ ។

នចិត្តសមុដ្ឋានទុកនកុសលត្តិកេ
ចិត្តសមុដ្ឋានទុកកុសលត្តិកំ[៣]

(២៧៥) ន ចិត្តសមុដ្ឋានំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នចិត្តសម្បយុត្តទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នចិត្តសំសដ្ឋទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នចិត្តសមុដ្ឋានទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នចិត្តសម្បយុត្តទុកនកុសលត្តិកៈ
ចិត្តសម្បយុត្តទុកកុសលត្តិកៈ

(២៧១) ធម៌ ប្រកបដោយចិត្ត ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៧២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នចិត្តសំសដ្ឋទុកនកុសលត្តិកៈ
ចិត្តសំសដ្ឋទុកកុសលត្តិកៈ

(២៧៣) ធម៌ ច្រឡូកច្រឡំដោយចិត្ត ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនច្រឡូកច្រឡំដោយចិត្ត មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៧៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នចិត្តសមុដ្ឋានទុកនកុសលត្តិកៈ
ចិត្តសមុដ្ឋានទុកកុសលត្តិកៈ

(២៧៥) ធម៌ តាំងឡើងដោយចិត្ត ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្ត មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៧៦) ហេតុយា តីណិ ។

នចិត្តសហភុទុកនកុសលត្តិកេ
ចិត្តសហភុទុកកុសលត្តិកំ[១]

(២៧៧) នចិត្តសហភុំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសហភូ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៧៨) ហេតុយា តីណិ ។

នចិត្តានុបរិវត្តិទុកនកុសលត្តិកេ
ចិត្តានុបរិវត្តិទុកកុសលត្តិកំ[២]

(២៧៩) នចិត្តានុបរិវត្តិំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តានុបរិវត្តី កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកនកុសលត្តិកេ
ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកកុសលត្តិកំ[៣]

(២៨០) នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នចិត្តសហភុទុក ... កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នចិត្តានុបរិវត្តិទុក ... កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុក ... កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

[២៧៦] កុសលៈហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នចិត្តសហភុទុកនកុសលត្តិកៈ

ចិត្តសហភុទុកកុសលត្តិកៈ

[២៧៧] ធម៌ កើតជាមួយនឹងចិត្ត ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៧៨] កុសលៈហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នចិត្តានុបរិវត្តិទុកនកុសលត្តិកៈ

ចិត្តានុបរិវត្តិទុកកុសលត្តិកៈ

[២៧៩] ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកនកុសលត្តិកៈ

ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកកុសលត្តិកៈ

[២៨០] ធម៌ ប្រកបព្រមទាំងតាំងឡើងដោយចិត្ត ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបព្រមទាំងតាំងឡើងដោយចិត្ត មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(២៨១) ហេតុយា តីណិ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូទុកនកុសលត្តិកេ
ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូទុកកុសលត្តិកំ(១)

(២៨២) ន ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៨៣) ហេតុយា តីណិ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកនកុសលត្តិកេ
ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកកុសលត្តិកំ(២)

(២៨៤) ន ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តឹ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តី កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៨៥) ហេតុយា តីណិ ។

នអជ្ឈត្តិកទុកនកុសលត្តិកេ
អជ្ឈត្តិកទុកកុសលត្តិកំ(៣)

(២៨៦) ន អជ្ឈត្តិកំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា

---

១ ម. នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នអជ្ឈត្តិកទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៤៨១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូទុកនកុសលត្តិកៈ
ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូទុកកុសលត្តិកៈ

[៤៨២] ធម៌ ប្រឡំ តាំងឡើង កើតជាមួយនឹងចិត្ត ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រឡំ តាំងឡើង កើតជាមួយនឹងចិត្ត មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកនកុសលត្តិកៈ
ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកកុសលត្តិកៈ

[៤៨៤] ធម៌ ប្រឡំ តាំងឡើង ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រឡំ តាំងឡើង ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នអជ្ឈត្តិកទុកនកុសលត្តិកៈ
អជ្ឈត្តិកទុកកុសលត្តិកៈ

[៤៨៦] ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌

អជ្ឈត្តិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៨៧) ហេតុយា តីណិ ។

នឧបាទាទុកនកុសលត្តិកេ
ឧបាទាទុកកុសលត្តិកំ[១]

(២៨៨) ននោឧបាទា នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា នោឧបាទា កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ឯកំ ។

នឧបាទិន្នទុកនកុសលត្តិកេ
ឧបាទិន្នទុកកុសលត្តិកំ[២]

(២៨៩) នអនុបាទិន្នំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អនុបាទិន្នោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ឯកំ ។

ឧបាទានគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកេ
ឧបាទានគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកំ[៣]

(២៩០) នឧបាទានំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា

---

១ ម. នឧបាទាទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នឧបាទិន្នទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នឧបាទានគោច្ឆកទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៨៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នឧបាទានុកនកុសលត្តិកៈ

ឧបាទានុកកុសលត្តិកៈ

(៤៨៨) ធម៌ មិនមែនជាឧបាទា ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាឧបាទា មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ ។

នឧបាទិន្នទុកនកុសលត្តិកៈ

ឧបាទិន្នទុកកុសលត្តិកៈ

(៤៨៩) ធម៌ មិនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាមិនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ ។

ឧបាទានគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកៈ

ឧបាទានគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈ

(៤៩០) ធម៌ ជាឧបាទាន ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋានំ

ឧបាទានោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៩១) ហេតុយា តីណិ ។

កិលេសគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកេ
កិលេសគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកំ[១]

(២៩២) នោកិលេសំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា កិលេសោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៩៣) ហេតុយា តីណិ ។

នទស្សនេនបហាតព្វទុកនកុសលត្តិកេ
ទស្សនេនបហាតព្វទុកកុសលត្តិកំ[២]

(២៩៤) នទស្សនេនបហាតព្វំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា នទស្សនេនបហាតព្វោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៩៥) ហេតុយា ឯកំ ។

(២៩៦) នទស្សនេនបហាតព្វំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ទស្សនេនបហាតព្វោ អកុសលោ ធម្មោ

---

១ ម. កិលេសគោច្ឆកទុក ... កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នទស្សនេនបហាតព្វទុក . កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

មិនមែនជាឧបាទាន មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៩១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

កិលេសគោច្ឆកទុកនកុសលត្តិកៈ
កិលេសគោច្ឆកទុកកុសលត្តិកៈ

[២៩២] ធម៌ ជាកិលេស ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកិលេស មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៩៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នទស្សនេនបហាតព្វទុកនកុសលត្តិកៈ
ទស្សនេនបហាតព្វទុកកុសលត្តិកៈ

[២៩៤] ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៩៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[២៩៦] ធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាអកុសល

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ន ទស្សនេន បហាតព្វោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៩៧) ហេតុយា ទ្វេ ។

(២៩៨) ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ន ទស្សនេន បហាតព្វោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច ន ទស្សនេន បហាតព្វោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(២៩៩) ហេតុយា ទ្វេ ។

នភាវនាយបហាតព្វទុកនកុសលត្តិកេ
ភាវនាយបហាតព្វទុកកុសលត្តិកំ[១]

(៣០០) ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ន ភាវនាយ បហាតព្វោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣០១) ហេតុយា ឯកំ ។

---

១ ម. នភាវនាយបហាតព្វទុក . . . កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៩៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[២៩៨] ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[២៩៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ឥភាវនាយបហាតព្វទុកនកុសលត្តិកៈ

ភាវនាយបហាតព្វទុកកុសលត្តិកៈ

[៣០០] ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣០១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកនកុសលត្តិកេ ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកកុសលត្តិកំ[១]

(៣០២) ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣០៣) ហេតុយា ឯកំ ។

នភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកនកុសលត្តិកេ ភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកកុសលត្តិកំ[២]

(៣០៤) ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣០៥) ហេតុយា ឯកំ ។

នសវិតក្កទុកនកុសលត្តិកេ សវិតក្កទុកកុសលត្តិកំ[៣]

(៣០៦) ន សវិតក្កំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សវិតក្កោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុក ... កុសលត្តិកត្ត ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុក ... កុសលត្តិកត្ត ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នសវិតក្កទុក ... កុសលត្តិកត្ត ន ទិស្សតិ ។

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកនកុសលត្តិកៈ

ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ

(៣០២) ធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣០៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកនកុសលត្តិកៈ

ភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកកុសលត្តិកៈ

(៣០៤) ធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣០៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសវិតក្កទុកនកុសលត្តិកៈ

សវិតក្កទុកកុសលត្តិកៈ

(៣០៦) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិតក្កៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣០៧] ហេតុយា តីណិ ។

នសវិចារទុកនកុសលត្តិកេ

សវិចារទុកកុសលត្តិកំ(១)

[៣០៨] នសវិចារំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សវិចារោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៣០៩] ហេតុយា តីណិ ។

នសប្បីតិកទុកនកុសលត្តិកេ

សប្បីតិកទុកកុសលត្តិកំ(២)

[៣១០] នសប្បីតិកំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សប្បីតិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-យា ។

[៣១១] ហេតុយា តីណិ ។

នបីតិសហគតទុកនកុសលត្តិកេ

បីតិសហគតទុកកុសលត្តិកំ(៣)

[៣១២] នបីតិសហគតំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា បីតិសហគតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នសវិចារទុក .. កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសប្បីតិកទុក .. កុ-សលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នបីតិសហគតទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៣០៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសវិចារទុកនកុសលត្តិកៈ

សវិចារទុកកុសលត្តិកៈ

[៣០៨] ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងវិចារៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣០៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសប្បីតិកទុកនកុសលត្តិកៈ

សប្បីតិកទុកកុសលត្តិកៈ

[៣១០] ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងបីតិ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣១១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នបីតិសហគតទុកនកុសលត្តិកៈ

បីតិសហគតទុកកុសលត្តិកៈ

[៣១២] ធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣១៣) ហេតុយា តីណិ ។

នសុខសហគតទុកនកុសលត្តិកេ

សុខសហគតទុកកុសលត្តិកំ[១]

(៣១៤) ន សុខសហគតំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សុខសហគតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣១៥) ហេតុយា តីណិ ។

នឧបេក្ខាសហគតទុកនកុសលត្តិកេ

ឧបេក្ខាសហគតទុកកុសលត្តិកំ[២]

(៣១៦) ន ឧបេក្ខាសហគតំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ឧបេក្ខាសហគតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣១៧) ហេតុយា តីណិ ។

នកាមាវចរទុកនកុសលត្តិកេ

កាមាវចរទុកកុសលត្តិកំ[៣]

(៣១៨) ន នកាមាវចរំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា

---

១ ម. នសុខសហគតទុក . . . កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នឧបេក្ខាសហគតទុក . . . កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម នកាមាវចរទុក . . . កុសលត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៣១៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសុខសហគតទុកនកុសលត្តិកៈ
សុខសហគតទុកកុសលត្តិកៈ

[៣១៤] ធម៌ ប្រកបដោយសុខ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣១៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នឧបេក្ខាសហគតទុកនកុសលត្តិកៈ
ឧបេក្ខាសហគតទុកកុសលត្តិកៈ

[៣១៦] ធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣១៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នកាមាវចរទុកនកុសលត្តិកៈ
កាមាវចរទុកកុសលត្តិកៈ

[៣១៨] ធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌

នកាមាវចរោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន នកាមាវចរំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា កាមាវចរោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣១៩) ហេតុយា ទ្វេ ។

នរូបាវចរទុកនកុសលត្តិកេ
រូបាវចរទុកកុសលត្តិកំ[១]

(៣២០) នរូបាវចរំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា រូបាវចរោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ... នរូបាវចរោ កុសលោ ធម្មោ ... ។ ទ្វេ ។

នអរូបាវចរទុកនកុសលត្តិកេ
អរូបាវចរទុកកុសលត្តិកំ[២]

(៣២១) នអរូបាវចរំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អរូបាវចរោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ... នអរូបាវចរោ កុសលោ ធម្មោ ... ។ ទ្វេ ។

---

១ ម. នរូបាវចរទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នអរូបាវចរទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកាមាវចរៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣១៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នរូបាវចរទុកកុសលត្តិកៈ

រូបាវចរទុកកុសលត្តិកៈ

[៣២០] ធម៌ ជារូបាវចរៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជារូបាវចរៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ធម៌ មិនមែនជារូបាវចរៈ ជាកុសល ... ។ មានវារៈ ២ ។

នអរូបាវចរទុកនកុសលត្តិកៈ

អរូបាវចរទុកកុសលត្តិកៈ

[៣២១] ធម៌ ជាអរូបាវចរៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរៈ ជាកុសល ... ។ មានវារៈ ២ ។

នបរិយាបន្នទុកនកុសលត្តិកេ

បរិយាបន្នទុកកុសលត្តិកំ(១)

(៣២២) នអបរិយាបន្នំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អបរិយាបន្នោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-បច្ចយា ... បរិយាបន្នោ កុសលោ ធម្មោ ... ។ បេ ។

ននិយ្យានិកទុកនកុសលត្តិកេ

និយ្យានិកទុកកុសលត្តិកំ(២)

(៣២៣) ននិយ្យានិកំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា និយ្យានិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ... អនិយ្យានិកោ កុសលោ ធម្មោ ... ។ បេ ។

ននិយតទុកនកុសលត្តិកេ

និយតទុកកុសលត្តិកំ(៣)

(៣២៤) ននិយតំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា និយតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ... អនិយតោ កុសលោ ធម្មោ ... ។ បេ ។

---

១ ម. នបរិយាបន្នទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. ននិយ្យានិកទុក .. កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. ននិយតទុក .. កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នបរិយាបន្នទុកនកុសលត្តិកៈ

បរិយាបន្នទុកកុសលត្តិកៈ

(៣៦២) ធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ... ជាកុសល ... ។ មានវារៈ២ ។

ននិយ្យានិកទុកនកុសលត្តិកៈ

និយ្យានិកទុកកុសលត្តិកៈ

(៣៦៣) ធម៌ ជានិយ្យានិកៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជានិយ្យានិកៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ធម៌ ជាអនិយ្យានិកៈ ជាកុសល ... ។ មានវារៈ២ ។

ននិយតទុកនកុសលត្តិកៈ

និយតទុកកុសលត្តិកៈ

(៣៦៤) ធម៌ ជានិយតៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជានិយតៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ធម៌ ជាអនិយតៈ ជាកុសល ... ។ មានវារៈ២ ។

នសឧត្តរទុកនកុសលត្តិកេ

សឧត្តរទុកកុសលត្តិកំ(១)

(៣២៥) នអនុត្តរំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អនុត្តរោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ... សឧត្តរោ កុសលោ ធម្មោ ... ។ បេ ។

នសរណទុកនកុសលត្តិកេ

សរណទុកកុសលត្តិកំ(២)

(៣២៦) នសរណំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អរណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣២៧) ហេតុយា ឯកំ ។

(៣២៨) នសរណំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សរណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣២៩) ហេតុយា ឯកំ ។

(៣៣០) នសរណំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នសឧត្តរទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសរណទុក ... កុសលត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ធសឧត្តរទុកធកុសលត្តិកៈ

សឧត្តរទុកកុសលត្តិកៈ

(៣២៥) ធម៌ មិនមែនជាឧត្តរៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាឧត្តរៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងឧត្តរៈ ជាកុសល ... ។ មានវារៈ២ ។

ធសរណទុកធកុសលត្តិកៈ

សរណទុកកុសលត្តិកៈ

(៣២៦) ធម៌ មិនមានរណៈ ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣២៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

(៣២៨) ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣២៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

(៣៣០) ធម៌ មិនមានរណៈ ជាអព្យាកតៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅជាមួយនឹងរណៈ មិនមែនជាអព្យាកតៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៣១) ហេតុទ្វេ ។

នហេតុទុកវេទនាត្តិកេ

ហេតុទុកវេទនាត្តិកំ(១)

(៣៣២) នហេតុំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច នហេតុ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៣៣) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុ នទុក្ខាយ វេទនាយ-
សម្បយុត្តមូលំ តីណិ យេវ ។

(៣៣៤) នហេតុំ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នហេតុទុក . . . វេទនាត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋាន

[៣៣១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យមានវារៈ ២ ។

នហេតុទុកនវេទនាត្តិកៈ

ហេតុទុកវេទនាត្តិកៈ

[៣៣២] ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី ធម៌មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយសុខវេទនាក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៣៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុនទុក្ខាយវេទនាយសម្បយុត្តមូល មានវារៈ ៣ ។

[៣៣៤] ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៣៥) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនវិបាកត្តិកេ
ហេតុទុកវិបាកត្តិកំ(១)

(៣៣៦) នហេតុំ នវិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ វិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៣៧) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៣៨) នហេតុំ នវិបាកធម្មធម្មំ បច្ចយា ហេតុ វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៣៩) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៤០) នហេតុំ ននេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៤១) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នហេតុទុក ... វិបាកត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៣៣៥] គួរហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនវិបាកត្តិកៈ
ហេតុទុកវិបាកត្តិកៈ

[៣៣៦] ធម៌ ជាហេតុ ជាវិបាក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៣៧] គួរហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៣៨] ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៣៩] គួរហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៤០] ធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាមិនមានវិបាកជាប្រក្រតី ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនជាមិនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើងព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៤១] គួរហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកេ ហេតុទុកឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកំ[១]

(៣៦២) នហេតុ នឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ហេតុស្ស ឧបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ... នហេតុស្ស ឧបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ... ហេតុស្ស ឧបាទិន្នុបាទានិយស្ស ច នហេតុស្ស ឧបាទិន្នុបាទានិយស្ស ច ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ននហេតុ នឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ នហេតុស្ស ឧបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។

---

១ ម. នហេតុទុក ... ឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នហេតុទុកឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ
ហេតុទុកឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ

[៣៤៤] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ . . . ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណ-ប្បច្ច័យ . . . ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានផង មិនមែនជាហេតុ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកទាំងជាប្រ-យោជន៍ដល់ឧបាទានផង ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុ នឧបាទិន្នុបាទានិយោ ច ននហេតុ នឧបាទិន្នុបាទានិយោ ច ធម្មា ហេតុស្ស ឧបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ តីណិ ។ នវ បញ្ហា ។ សង្ខិត្តំ ។

(៣៤៣) នហេតុំ នអនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៤៤) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៤៥) នហេតុំ នអនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ[១] អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៤៦) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. ហេតុំ ។

ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បញ្ហាទាំង ៩ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

[៣៤៣] ធម៌ ជាហេតុ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក ទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកទាំងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៤៤] គួរហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៤៥] ធម៌ ជាហេតុ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកទាំងមិនមែនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៤៦] គួរហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកេ
ហេតុទុកសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកំ(១)

(៣៤៧) នហេតុំ នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៤៨) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៤៩) នហេតុំ នអសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៥០) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនវិតក្កត្តិកេ
ហេតុទុកវិតក្កត្តិកំ(២)

(៣៥១) នហេតុំ នសវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នហេតុទុក . . . សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នហេតុទុក . . . វិតក្កត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នហេតុទុកនសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

ហេតុទុកសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

[៣៤៧] ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយសេចក្ដីសៅហ្មងផង គួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយសេចក្ដីសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៤៨] គួនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៤៩] ធម៌ ជាហេតុ មិនប្រកបដោយសេចក្ដីសៅហ្មងផងមិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនប្រកបដោយសេចក្ដីសៅហ្មងផងមិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៥០] គួនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនវិតក្កត្តិកៈ

ហេតុទុកវិតក្កត្តិកៈ

[៣៥១] ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៨២) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៨៣) ន ហេតុំ ន អវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៨៤) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៨៥) ន ហេតុំ ន អវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៨៦) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនបីតិត្តិកេ

ហេតុទុកបីតិត្តិកំ[១]

(៣៨៧) ន ហេតុំ ន បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៨៨) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៨៩) ន ហេតុំ ន សុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នហេតុទុក ... បីតិត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៣៩២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៩៣] ធម៌ ជាហេតុ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៩៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៩៥] ធម៌ ជាហេតុ មិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៩៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនបីតិត្តិកៈ

ហេតុទុកបីតិត្តិកៈ

[៣៩៧] ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៩៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៩៩] ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៦០) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៦១) ន ហេតុំ ន ឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៦២) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនទស្សនត្តិកេ
ហេតុទុកទស្សនត្តិកំ(១)

(៣៦៣) ន ហេតុំ ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៦៤) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៦៥) ន ហេតុំ ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៦៦) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នហេតុទុក ... ទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៣៦០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៦១] ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៦២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនទស្សនត្តិកៈ

ហេតុទុកទស្សនត្តិកៈ

[៣៦៣] ធម៌ ជាហេតុ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៦៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៦៥] ធម៌ ជាហេតុ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៦៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៦៧) នហេតុំ ននេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន នហេតុំ ននេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទុកមូលំ ឯកំ ។ សព្វត្ថ តីណិ ។

នហេតុទុកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកេ
ហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកំ[១]

(៣៦៨) ន នហេតុំ នទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៦៩) ហេតុយា ឯកំ ។

(៣៧០) ន នហេតុំ នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៧១) ហេតុយា ឯកំ ។

---

១ ម. នហេតុទុក . . . ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៣៦៧] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ទុកមូល មានវារៈ ១ ។ ក្នុងបទទាំងអស់ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ

ហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ

[៣៦៨] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៣៧០] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មានហេតុត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៧១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(៣៧២) នហេតុំ ននេវទស្សនេន នភាវនាយ-
បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវទស្ស-
នេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុបច្ចយា ។ ននហេតុំ ននេវទស្សនេន នភាវ-
នាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវ-
ទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ គណិតកេន តីណិ ។

នហេតុទុកអាចយគាមិត្តិកេ
ហេតុទុកអាចយគាមិត្តិកំ[១]

(៣៧៣) នហេតុំ នអាចយគាមឹ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ អាចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣៧៤) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៧៥) នហេតុំ នអបចយគាមឹ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ អបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៣៧៦) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នហេតុទុក .. អាចយគាមិត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋាន

(៣៧២) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈទាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈទាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈទាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទាំងមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ដោយការរាប់ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនអាចយគាមិត្តិកៈ

ហេតុទុកអាចយគាមិត្តិកៈ

(៣៧៣) ធម៌ ជាហេតុ ដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៧៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៧៥) ធម៌ ជាហេតុ មិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៧៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៧៧) នហេតុំ ននេវាចយគាមិនាបចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ននហេតុំ ននេវាចយគាមិនាបចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ គណិតកេន តីណិ ។

នហេតុទុកនសេក្ខត្តិកេ
ហេតុទុកសេក្ខត្តិកំ[១]

(៣៧៨) នហេតុំ នសេក្ខំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ សេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៧៩) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៨០) នហេតុំ នអសេក្ខំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ អសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៨១) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នហេតុទុក . . . សេក្ខត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៣៧៧) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកព្វូនឡើង ទាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកព្វូនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនដល់នូវការសន្សំកព្វូនឡើង ទាំងមិនមែនជាមិនដល់ នូវការសន្សំកព្វូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកព្វូនឡើង ទាំងមិនមែនជាមិនដល់ នូវការសន្សំកព្វូនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាដល់នូវការសន្សំកព្វូនឡើង ទាំងមិនមែនជាមិនដល់ នូវការសន្សំកព្វូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។ ដោយការរាប់ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនសេក្ខត្តិកៈ

ហេតុទុកសេក្ខត្តិកៈ

(៣៧៨) ធម៌ ជាហេតុ ជាសេក្ខៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(៣៧៩) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៨០) ធម៌ ជាហេតុ ជាអសេក្ខៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

(៣៨១) ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៨២) នហេតុំ ននេវសេក្ខានាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ននហេតុំ ននេវសេក្ខានាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ គណិតកេន តីណិ ។

នហេតុទុកនបរិត្តត្តិកេ

ហេតុទុកបរិត្តត្តិកំ[១]

(៣៨៣) នហេតុំ នបរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ននហេតុំ នបរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ គណិតកេន តីណិ ។

(៣៨៤) នហេតុំ នមហគ្គតំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ មហគ្គតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៨៥) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នហេតុទុក ... បរិត្តត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋាន

(៣៨២) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាសេក្ខៈទាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាសេក្ខៈទាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាសេក្ខៈទាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាសេក្ខៈ ទាំងមិនមែនជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ដោយការរាប់ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនបរិត្តត្តិកៈ

ហេតុទុកបរិត្តត្តិកៈ

(៣៨៣) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ដោយការរាប់ មានវារៈ ៣ ។

(៣៨៤) ធម៌ ជាហេតុ ដល់នូវសភាពធំ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៨៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៨៦) ន ហេតុំ ន អប្បមាណំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ អប្បមាណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៨៧) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនបរិត្តារម្មណត្តិកេ
ហេតុទុកបរិត្តារម្មណត្តិកំ(១)

(៣៨៨) ន ហេតុំ ន បរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៨៩) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៩០) ន ហេតុំ ន មហគ្គតារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ មហគ្គតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៩១) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៩២) ន ហេតុំ ន អប្បមាណារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ អប្បមាណារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៩៣) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នហេតុទុកនបរិត្តារម្មណត្តិកេ ហេតុទុកបរិត្តារម្មណត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៣៨៦) ធម៌ ជាហេតុ ប្រមាណមិនបាន ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៨៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនបរិត្តារម្មណត្តិកៈ

ហេតុទុកបរិត្តារម្មណត្តិកៈ

(៣៨៨) ធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៨៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៩០) ធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៩១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៣៩២) ធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍រកប្រមាណមិនបាន ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍រកប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៣៩៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនហីនត្តិកេ

ហេតុទុកហីនត្តិកំ(១)

(៣៩៤) នហេតុំ នហីនំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ ហីនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៩៥) ហេតុយា តីណិ ។

(៣៩៦) នហេតុំ នមជ្ឈិមំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ មជ្ឈិមោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ននហេតុំ នមជ្ឈិមំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ មជ្ឈិមោ ធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ គណិតកេន តីណិ ។

(៣៩៧) នហេតុំ នបណីតំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ បណីតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៣៩៨) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនមិច្ឆត្តត្តិកេ

ហេតុទុកមិច្ឆត្តត្តិកំ(២)

(៣៩៩) នហេតុំ នមិច្ឆត្តនិយតំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ មិច្ឆត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នហេតុទុកនហីនត្តិកេ ហេតុទុកហីនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នហេតុទុក-នមិច្ឆត្តត្តិកេ ហេតុទុកមិច្ឆត្តត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋាន

នហេតុទុកនហីនត្តិកៈ

ហេតុទុកហីនត្តិកៈ

[៣៩៤] ធម៌ ជាហេតុ ថោកទាប ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនថោកទាប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៩៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៣៩៦] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាកណ្តាល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកណ្តាល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាកណ្តាល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកណ្តាល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ដោយបទដែលគួរកប់ ។

[៣៩៧] ធម៌ ជាហេតុ ដ៏ឧត្តម ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនឧត្តម ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៣៩៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនមិច្ឆត្តត្តិកៈ

ហេតុទុកមិច្ឆត្តត្តិកៈ

[៣៩៩] ធម៌ ជាហេតុ មានសភាពខុសនិងទៀង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានសភាពខុសនិងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤០០) ហេតុយា តីណិ ។

(៤០១) នហេតុំ នសម្មត្តនិយតំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ សម្មត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤០២) ហេតុយា តីណិ ។

(៤០៣) នហេតុំ នអនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន នហេតុំ នអនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ គណិតកេន តីណិ ។

នហេតុទុកនមគ្គារម្មណត្តិកេ
ហេតុទុកមគ្គារម្មណត្តិកំ(១)

(៤០៤) នហេតុំ នមគ្គារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ មគ្គារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤០៥) ហេតុយា តីណិ ។

(៤០៦) នហេតុំ នមគ្គហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ មគ្គហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នហេតុទុកនមគ្គារម្មណត្តិកេ ហេតុទុកមគ្គារម្មណត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៤០០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤០១] ធម៌ ជាហេតុ មានសភាពត្រូវនិងទៀង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានសភាពត្រូវនិងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤០២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤០៣] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះ ហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ដោយបទគួរកប់ ។

នហេតុទុកនមគ្គារម្មណត្តិកៈ

ហេតុទុកមគ្គារម្មណត្តិកៈ

[៤០៤] ធម៌ ជាហេតុ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះ ហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤០៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤០៦] ធម៌ ជាហេតុ មានមគ្គជាហេតុ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានមគ្គជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះ ហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤០៧] ហេតុយា តីណិ ។

[៤០៨] នហេតុំ នមគ្គាធិបតី ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ មគ្គាធិបតិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤០៩] ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនឧប្បន្នត្តិកេ
ហេតុទុកឧប្បន្នត្តិកំ[១]

[៤១០] នហេតុ នឧប្បន្នោ ធម្មោ ហេតុស្ស ឧប្បន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤១១] អារម្មណេ ឯកំ ។

នហេតុទុកនអតីតត្តិកេ
ហេតុទុកអតីតត្តិកំ[២]

[៤១២] នហេតុ នបច្ចុប្បន្នោ ធម្មោ ហេតុស្ស បច្ចុប្បន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៤១៣] អារម្មណេ ឯកំ ។

---

១ ម. នហេតុទុកនឧប្បន្នត្តិកេ ហេតុទុកឧប្បន្នត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នហេតុទុក ... អតីតត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋាន

[៤០៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤០៨] ធម៌ ជាហេតុ មានមគ្គជាអធិបតី ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានមគ្គជាអធិបតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤០៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនឧប្បន្នត្តិកៈ

ហេតុទុកឧប្បន្នត្តិកៈ

[៤១០] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនកើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យនៃធម៌ ជាហេតុ ដែលកើតឡើងហើយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៤១១] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នហេតុទុកនអតីតត្តិកៈ

ហេតុទុកអតីតត្តិកៈ

[៤១២] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាបច្ចុប្បន្ន ជាបច្ច័យនៃធម៌ ជាហេតុ ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៤១៣] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នហេតុទុកនអតីតារម្មណត្តិកេ

ហេតុទុកអតីតារម្មណត្តិកំ(១)

(៤១៤) នហេតុំ នអតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤១៥) ហេតុយា តីណិ ។

(៤១៦) នហេតុំ នអនាគតារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ អនាគតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤១៧) ហេតុយា តីណិ ។

(៤១៨) នហេតុំ នបច្ចុប្បន្នារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤១៩) ហេតុយា តីណិ ។

អជ្ឈត្តិកោ ន លព្ភតិ ។

នហេតុទុកនអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកេ

ហេតុទុកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកំ(២)

(៤២០) នហេតុំ នអជ្ឈត្តារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា

---

១ ម នហេតុទុក... អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នហេតុទុក... អតីតារម្មណត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នហេតុទុកនអតីតារម្មណត្តិកៈ

ហេតុទុកអតីតារម្មណត្តិកៈ

[៤១៤] ធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤១៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤១៦] ធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអនាគត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤១៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤១៨] ធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤១៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង បណ្ឌិត មិនបានសំដៅយកទេ ។

នហេតុទុកនអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ

ហេតុទុកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ

[៤២០] ធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌

ហេតុ អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤២១) ហេតុយា តីណិ ។

(៤២២) នហេតុំ នពហិទ្ធារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ ពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤២៣) ហេតុយា តីណិ ។

អជ្ឈត្តពហិទ្ធារម្មណំ នត្តិ ។

នហេតុទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
ហេតុទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

(៤២៤) នហេតុំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន នហេតុំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ គណិតកេន តីណិ បញ្ហា ។ នហេតុ នអនិទស្សននសប្បដិឃមូលេបិ តីណិយេវ ។

---

១ ម. នហេតុទុក នសនិទស្សនត្តិកេ ហេតុទុក សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤២១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤២២] ធម៌ ជាហេតុ មានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានអារម្មណ៍ខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤២៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

អារម្មណ៍ខាងក្នុង និងខាងក្រៅ មិនមានទេ ។

នហេតុទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

ហេតុទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៤២៤] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ប្រស្នា ៣ ដោយបទដែលគួររាប់ ។ ក្នុងនះហេតុនអនិទស្សនសប្បដិឃមូល មានវារៈ ៣ ។

(៤២៥) ន ហេតុំ ន អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៤២៦) ហេតុយា ឯកំ ។

នសហេតុកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
សហេតុកទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

(៤២៧) ន សហេតុកំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។ ន អហេតុកំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។ គណិតកេន តីណិ បញ្ហា ។ នសហេតុកានអនិទស្សនសប្បដិឃមូលេបិ តីណិយេវ ។

(៤២៨) ន សហេតុកំ ន អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អហេតុកោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

---

២ ម. នសហេតុកទុក ... សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៤២៥) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤២៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសហេតុកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

សហេតុកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤២៧) ធម៌ មិនមានហេតុ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមានហេតុ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ តាមន័យដែលបានពោលហើយ មានប្រស្នា ៣ ។ ក្នុងសហេតុកនអនិទស្សនសប្បដិឃមូល មានវារៈ ៣ ។

(៤២៨) ធម៌ មិនមានហេតុ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤២៩) ហេតុយា ឯកំ ។

នហេតុសម្បយុត្តំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ សហេតុកទុកសទិសំ តីណិ បញ្ហា ។ ហេតុចេវសហេតុកទុកហេតុចេវហេតុសម្បយុត្តទុកមត្តញ្ហិ បញ្ហោ(១) នោ លព្ភតិ ។

នហេតុនសហេតុកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ នហេតុសហេតុកទុកសនិទស្សនត្តិកំ(២)

(៤៣០) នហេតុំ នសហេតុកំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា(៣) ឯកំ ។ នហេតុំ នអហេតុកំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ គណិតកេន តីណិ ។

(៤៣១) នហេតុំ នសហេតុកំ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច... ។ តីណិយេវ ។

---

១ ម. បញ្ហា ។ ២ ម. នហេតុនសហេតុកទុក ... សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។
២ ម. ហេតុប្បច្ចយា ហេតុយា ឯកំ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកបដ្ឋាន

[៤២៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នហេតុសម្បយុត្តនសនិទស្សនសប្បដិឃៈ ប្រហែលគ្នានឹងសហេតុ-កទុកៈ មានប្រស្នា ៣ ។

ហេតុចេវសហេតុកទុកៈ ហេតុចេវហេតុសម្បយុត្តទុកៈ បណ្ឌិតមិនបានសំដៅយកក្នុងប្រស្នាទេ ។

នហេតុនសហេតុកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

នហេតុសហេតុកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៤៣០] ធម៌ មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមានហេតុ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមែនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមានហេតុ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ តាមន័យដែលបានរាប់ហើយ មានវារៈ ៣ ។

[៤៣១] អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមែនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ . . . ។ មានវារៈ ៣ ។

[៤៣២] ន ហេតុំ ន សហេតុកំ ន អនិទស្ស-នអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុអហេតុកោ អនិ-ទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៣៣] ហេតុយា ឯកំ ។

នសប្បច្ចយទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
សប្បច្ចយទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

[៤៣៤] ន អប្បច្ចយំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បច្ចយោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៣៥] ហេតុយា ឯកំ ។

[៤៣៦] ន អប្បច្ចយំ ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បច្ចយោ អនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៣៧] ហេតុយា ឯកំ ។

នអប្បច្ចយនអនិទស្សនអប្បដិឃមូលេបិ
ឯកាមេវ ។ ន សង្ខតំ ន សប្បច្ចយសទិសំ ។

១- ម. នសប្បច្ចយទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៤៣២] ធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមានហេតុ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ផងមិនមែនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៣៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ឥសប្បច្ចយទុកឥសនិទស្សនត្តិកៈ

សប្បច្ចយទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៤៣៤] ធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៣៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៤៣៦] ធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៣៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សូម្បីក្នុងឣប្បច្ចយទុកឣនិទស្សនឣប្បដិឃមូល មានវារៈ ១ ។ ឥសង្ខតធម៌ ប្រហែលគ្នានឹងឥសប្បច្ចយធម៌ដែរ ។

នសនិទស្សនទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
សនិទស្សនទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

(៤៣៨) ន សនិទស្សនំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៣៩) ហេតុយា ឯកំ ។

(៤៤០) ន សនិទស្សនំ ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនោ អនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៤១) ហេតុយា ឯកំ ។

(៤៤២) ន សនិទស្សនំ ន អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៤៣) ហេតុយា ឯកំ ។

---

១ ម. ន សនិទស្សនទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋាន

នសនិទស្សនទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
សនិទស្សនទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៤៣៨] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៣៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៤៤០] ធម៌ មិនមានការឃើញ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៤១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៤៤២] ធម៌ មិនមានការឃើញ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៤៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសប្បដិឃទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
សប្បដិឃទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

(៤៤៤) ន សប្បដិឃំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន អប្បដិឃំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិឃោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន សប្បដិឃំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ន អប្បដិឃំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ សព្វត្ថ តីណិ ។

(៤៤៥) ន សប្បដិឃំ ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ អនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ នសប្បដិឃទុក ... សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នសប្បដិឃទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
សប្បដិឃទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៤៤៤] ធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ គង់បទទាំងពួង មានវារៈ ៣ ។

[៤៤៥] ធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៤៦) ហេតុយា ឯកំ ។

(៤៤៧) ន អប្បដិឃំ ន អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិឃោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៤៨) ហេតុយា ឯកំ ។

សរូបីទុកសនិទស្សនត្តិកេ

រូបីទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

(៤៤៩) ន រូបឹ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច រូបី សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៥០) ហេតុយា តីណិ ។

(៤៥១) ន រូបឹ ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច រូបី អនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៥២) ហេតុយា តីណិ ។

(៤៥៣) ន អរូបឹ ន អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច រូបី អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. សរូបីទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៤៤៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៤៤៧] ធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៤៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នរូបីទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

រូបីទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៤៤៩] ធម៌ មានរូប ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរូប មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៥០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៥១] ធម៌ មានរូប មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរូប មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៥២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៥៣] ធម៌ មានរូប មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរូប មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៥៤] ហេតុយា ឯកំ ។

នលោកិយទុកនសនិទស្សនត្តិកេ

លោកិយទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

[៤៥៥] ន លោកិយំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន ន-លោកុត្តរំ[២] ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ គណិតកេន គណេតព្វា តីណិ បញ្ហា ។

[៤៥៦] ន លោកិយំ ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ អនិទស្សនសប្បដិឃោ ... ។ តីណិយេវ[៣] បញ្ហា កាតព្វា ។

[៤៥៧] ន លោកុត្តរំ ន អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នលោកិយទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. ន លោកុត្តរំ ។ ៣ ម. តិណីយេវ បញ្ហា កាតព្វា ។

[៤៥៤] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មាន១ វារៈ ។

នលោកិយទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

លោកិយទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៤៥៥] ធម៌ ជាលោកិយ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកិយ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ជាលោកិយ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាលោកុត្តរៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ប្រស្នា ៣ បណ្ឌិតគប្បីរាប់ ដោយបទដែលគួររាប់ផងចុះ ។

[៤៥៦] ធម៌ ជាលោកិយ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកិយ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ...។ ប្រស្នា ៣ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើផងចុះ ។

[៤៥៧] ធម៌ ជាលោកិយ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៤៨) ហេតុយា ឯកំ ។

នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកនសនិទស្សនត្តិកេ កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

(៤៤៩) ន កេនចិវិញ្ញេយ្យំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច កេនចិវិញ្ញេយ្យោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ... កេនចិនវិញ្ញេយ្យោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ... កេនចិវិញ្ញេយ្យោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ច កេនចិនវិញ្ញេយ្យោ(២) សនិទស្សនសប្បដិឃោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុបច្ចយា(៣) តីណិ ។ ន កេនចិនវិញ្ញេយ្យំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ... តីណិយេវ ។ ន កេនចិវិញ្ញេយ្យំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ន កេនចិនវិញ្ញេយ្យំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ... តីណិយេវ ។

---

១ ម. នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុក ... សនិទស្សនត្តិកត្ថិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ។ ៣ ម. ហេតុបច្ចយា ហេតុយា តីណិ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋាន

[៤៩៨] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នកេនចិពិញ្ញេយ្យទុកនសនិទស្សនត្តិក:

កេនចិពិញ្ញេយ្យទុកសនិទស្សនត្តិក:

[៤៩៩] ធម៌ ដែលគួរដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនគួរដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាមួយ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ធម៌ ដែលមិនគួរដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ធម៌ ដែលគួរដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្របកដោយការប៉ះពាល់ក្តី ដែលមិនគួរដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនជាមិនគួរដឹងច្បាស់ ដោយវិញ្ញាណណាមួយ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ... មានវារៈ ៣ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនគួរដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាមួយ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាមិនគួរដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាមួយ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ... មានវារៈ ៣ ។

សព្វត្ថ នវ ។ នោកេនចិវិញ្ញេយ្យេន អនិទស្សនសប្បដិឃស្ស បុរិមសទិសំ នវបញ្ហា កាតព្វា(១) ។ នោកេនចិវិញ្ញេយ្យេន អនិទស្សនអប្បដិឃមូលស្ស នវបញ្ហាមេវ ។

នោអាសវទុកនសនិទស្សនត្តិកេ

អាសវទុកសនិទស្សនត្តិកំ(២)

[៦៦០] នោ អាសវំ(៣) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន នោអាសវំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ គណិតកេន តីណិ ។

[៦៦១] នោ អាសវំ ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ... ។ បុរិមនយេន តីណិ បញ្ហា ។

[៦៦២] នោ អាសវំ ន អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. កាតព្វា ។ ២ ម. នោអាសវទុក ... សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. ន អាសវំ ។

កុសលបទទាំងពួង មានវារៈ៩ ។ នយកេនចិរិញ្ញោយព្រនអនិទស្សនសប្បដិឃ: មានប្រស្នា ៩ ប្រហែលគ្នានឹងលើកមុនដែរ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើផងចុះ ។ នយកេនចិរិញ្ញោយព្រនអនិទស្សនអប្បដិឃមូល មានប្រស្នា ៩ ។

នោអាសវទុកផស្សទុកធ្លូកនិទស្សនត្តិកៈ

អាសវទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៦០) ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ វារៈ៣ ដោយបទដែលគួរកប់ ។

(៤៦១) អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ . . . ។ ប្រស្នា ៣ ដោយន័យដូចមុន ។

(៤៦២) ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦៣) ហេតុយា ឯកំ ។

នសាសវទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
សាសវទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

(៤៦៤) នសាសវំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នអនាសវំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ គណិតកោន តីណិ ។ នសាសវនអនិទស្សនអប្បដិឃមូលស្ស បុរិមនយេន តីណិ បញ្ហា ។

(៤៦៥) នអនាសវំ នអនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៦៦) ហេតុយា ឯកំ ។

---

១ ម. នសាសវទុក . . . សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៤៦៣] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសាសវទុកនសតិទស្សនត្តិកៈ
សាសវទុកសតិទស្សនត្តិកៈ

[៤៦៤] ធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ វារៈ ៣ ដោយបទដែលគួររាប់ ។ នសាសវនអនិទស្សនអប្បដិឃមូល មានប្រស្នា ៣ ដោយន័យដូចមុន ។

[៤៦៥] ធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៦៦] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នអាសវសម្បយុត្តទុកនសនិទស្សនត្តិកេ អាសវសម្បយុត្តទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

(៦៦៧) នអាសវសម្បយុត្តំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នអាសវវិប្បយុត្តំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ គណិតកេន តីណិ ។ នអាសវសម្បយុត្តនអនិទស្សនសប្បដិឃមូលេ តីណិយេវ(២) ។

(៦៦៨) នអាសវសម្បយុត្តំ នអនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៦៩) ហេតុយា ឯកំ ។

---

១ ម. នអាសវសម្បយុត្តទុកនសនិទស្សនត្តិកេ អាសវសម្បយុត្តទុកសនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. តីណិមេវ ។

នអាសវសម្បយុត្តទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
អាសវសម្បយុត្តទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៤៦៧] ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ប្រកបដោយការឃើញនិង ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើត ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកប ដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ វារៈ ៣ ដោយបទដែលគួររាប់ ។ គួរធ្វើនអាសវសម្បយុត្តនអនិទស្សន-សប្បដិឃមូល មានវារៈ ៣ ។

[៤៦៨] ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈ មិនមានការឃើញ និងមិន មានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិន មែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះ ហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋានំ

នអាសវសាសវទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
អាសវសាសវទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

[៤៧០] នអាសវញ្ចេវ នអនាសវញ្ច នសនិ-ទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោចេវនោច-អាសវោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអនាសវញ្ចេវ ននោចអាសវំ ន-សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោចេវ-នោចអាសវោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ គណិតកេន តីណិ ។ នអនា-សវញ្ចេវនអនាសវនអនិទស្សនសប្បដិឃមូលេបិ បុរិម-នយេន តីណិយេវ ។

[៤៧១] នអាសវញ្ចេវ នអនាសវញ្ច នអនិទស្ស-នអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សាសវោចេវនោចអាសវោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-ច្ចយា ។

[៤៧២] ហេតុយា ឯកំ ។

---

១ ម. នអាសវសាសវទុកនសនិទស្សនត្តិកេតិ ន ទិស្សតិ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋាន

នអាសវសាសវទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ អាសវសាសវទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៧០) ធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈតែមិនមែនជាអាសវៈ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈតែមិនមែនជាអាសវៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ផងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ តាមន័យដែលបានពោលហើយ មានវារៈ ៣ ។ ក្នុងនអនាសវៈព្រោះនអនាសវនអនិទស្សនសប្បដិឃមូល មានវារៈ ៣ ដោយន័យដូចមុន ។

(៤៧១) ធម៌ ប្រកបដោយអាសវៈផងមិនមែនជាអាសវៈ មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៧២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

ន អាសវញ្ចេវ ន អាសវសម្បយុត្តទុកាមត្តញ្ហិ

បញ្ហោ ន លព្ភតិ ។

អាសវវិប្បយុត្តនសាសវទុកសនិទស្សនត្តិកេ[1]
អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកសនិទស្សនត្តិកំ

(៤៧៣) អាសវវិប្បយុត្តំ នសាសវំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ អាសវវិប្បយុត្តំ នអនាសវំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោសាសវោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ គណិតកេន តីណិ ។ អាសវវិប្បយុត្តសាសវអនិទស្សនអប្បដិឃម្ហេបិ បុរិមនយេនេវ តីណិ បញ្ហា ។

(៤៧៤) អាសវវិប្បយុត្តំ នអនាសវំ នអនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៧៥) ហេតុយា ឯកំ ។

---

១ ម. អាសវវិប្បយុត្តនសាសវទុកសនិទស្សនត្តិកេតិ ន ទិស្សតិ ។

នអាសវៈញ្ចេវនអាសវសម្បយុត្តទុកៈ បណ្ឌិត មិនបានសំដៅយកក្នុងប្រស្នានេះ ។

អាសវវិប្បយុត្តឥសាសវទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៧៣) ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈទាំងមិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន វារៈ ១ ។ ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈទាំងប្រកបដោយអាសវៈ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន វារៈ១ ។ តាមន័យដែលបានពោលហើយ មានវារៈ ៣ ។ ក្នុងអាសវវិប្បយុត្តសាសវអនិទស្សនអប្បដិឃមូល មានប្រស្នា ៣ ដោយន័យដូចមុន ។

(៤៧៤) ធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈទាំងប្រកបដោយអាសវៈ មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ ប្រាសចាកអាសវៈទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៧៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នោសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ

សញ្ញោជនគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

[៤៧៦] នោសញ្ញោជនំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោសញ្ញោជនោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ តីណិ បញ្ហា ។

នោគន្ថគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ

គន្ថគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកំ(២)

[៤៧៧] នោគន្ថំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោគន្ថោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៤៧៨] ហេតុយា តីណិ ។

នោឱឃគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ

ឱឃគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកំ(៣)

[៤៧៩] នោឱឃំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោឱឃោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

---

១ ម. សញ្ញោជនគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នោគន្ថគោច្ឆកទុក ...សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នោឱឃគោច្ឆកទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នោសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

សញ្ញោជនគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៧៦) ធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ប្រស្នា ៣ ។

នោគន្ថគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

គន្ថគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៧៧) ធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាគន្ថៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៧៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នោឱឃគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

ឱឃគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៧៩) ធម៌ មិនមែនជាឱឃៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឱឃៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨០] ហេតុយា តីណិ ។

នោយោគគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
យោគគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

[៤៨១] នោយោគំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោយោគោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៤៨២] ហេតុយា តីណិ ។

នោនីវរណគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
នីវរណគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកំ[២]

[៤៨៣] នោនីវរណំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោនីវរណោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៤៨៤] ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នោយោគគោច្ឆកទុក . . . សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នោនីវរណ-គោច្ឆកទុក . . . សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

(៤៨០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នោយោគគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
យោគគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៨១) ធម៌ មិនមែនជាយោគៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាយោគៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៨២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នោនីវរណគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
នីវរណគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៨៣) ធម៌ មិនមែនជានីវរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានីវរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៨៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នោបរាមាសគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ[១]

បរាមាសគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកំ[២]

(៤៨៥) នោបរាមាសំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោបរាមាសោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៨៦) ហេតុយា តីណិ ។

នសារម្មណទុកនសនិទស្សនត្តិកេ

សារម្មណទុកសនិទស្សនត្តិកំ[៣]

(៤៨៧) នសារម្មណំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនារម្មណោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន អនារម្មណំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនារម្មណោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ គណិតកេន តីណិ ។ អនិទស្សនសប្បដិឃេ តីណិយេវ[៤] ។

---

១ ម. នោបរាមាសគោច្ឆកទុក នសនិទស្សនត្តិកេតិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. បរាមាសគោច្ឆកទុក សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នសារម្មណទុក . . . សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៤ ម តីណិមេវ ។

នោបរាមាសគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

បរាមាសគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៤៨៥] ធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាបរាមាសៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសារម្មណទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

សារម្មណទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៤៨៧] ធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ ប្រកបដោយកាឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអារម្មណ៍ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ តាមន័យដែលបានពោលហើយ មានវារៈ ៣ ។ ក្នុងអនិទស្សនសប្បដិឃៈ មានវារៈ ៣ ។

(៤៨៨) ន សារម្មណំ ន អនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនារម្មណោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៨៩) ហេតុយា ឯកំ ។

នោចិត្តទុកសនិទស្សនត្តិកេ
ចិត្តទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

(៤៩០) នោ ចិត្តំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោ ចិត្តោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន នោចិត្តំ ន សនិ-ទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តោ សនិទស្ស-នសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា[២] ឯកំ ។ គណិតកេន តីណិ ។

នចេតសិកទុកសនិទស្សនត្តិកេ
ចេតសិកទុកសនិទស្សនត្តិកំ[៣]

(៤៩១) ន ចេតសិកំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ចេតសិកោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នោចិត្តទុក . . . សនិទស្សនត្តិកត្តំ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. ហេតុប្បច្ចយា ហេតុយា ឯកំ ។ ៣ ម. នចេតសិកទុក . . . សនិទស្សនត្តិកត្តំ ន ទិស្សតិ ។

[៤៨៨] ធម៌ មិនមានអារម្មណ៍ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអារម្មណ៍ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នោចិត្តទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

ចិត្តទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៤៩០] ធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចិត្ត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាចិត្ត ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាចិត្ត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ តាមន័យដែលបានពោលហើយ មានវារៈ ៣ ។

នចេតសិកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

ចេតសិកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៤៩១] ធម៌ ជាចេតសិក ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាចេតសិក មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៩២) ហេតុយា តីណិ ។

នចិត្តសម្បយុត្តទុកនសនិទស្សនត្តិកេ ចិត្តសម្បយុត្តទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

(៤៩៣) ន ចិត្តសម្បយុត្តំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តវិប្បយុត្តោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៩៤) ហេតុយា តីណិ ។

នចិត្តសំសដ្ឋទុកនសនិទស្សនត្តិកេ ចិត្តសំសដ្ឋទុកសនិទស្សនត្តិកំ(២)

(៤៩៥) ន ចិត្តសំសដ្ឋំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសំសដ្ឋោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៩៦) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នចិត្តសម្បយុត្តទុក . . . សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នចិត្តសំសដ្ឋទុក . . . សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៤៩២] គួនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នចិត្តសម្បយុត្តទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
ចិត្តសម្បយុត្តទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៤៩៣] ធម៌ ប្រាសចាកចិត្ត ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៩៤] គួនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នចិត្តសំសដ្ឋទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
ចិត្តសំសដ្ឋទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៤៩៥] ធម៌ ច្រឡូកច្រឡំដោយចិត្ត ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនច្រឡូកច្រឡំដោយចិត្ត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៩៦] គួនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នោចិត្តសមុដ្ឋានទុកនសនិទស្សនត្តិកេ

ចិត្តសមុដ្ឋានទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

(៤៩៧) នោ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ចិត្តសមុដ្ឋានរូបមេវ តីណិ ។

នោចិត្តសហភុទុកនសនិទស្សនត្តិកេ

ចិត្តសហភុទុកសនិទស្សនត្តិកំ(២)

(៤៩៨) នោ ចិត្តសហភុំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសហភូ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៩៩) ហេតុយា តីណិ ។

នោចិត្តានុបរិវត្តិទុកនសនិទស្សនត្តិកេ

ចិត្តានុបរិវត្តិទុកសនិទស្សនត្តិកំ(៣)

(៥០០) នោ ចិត្តានុបរិវត្តឹ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តានុបរិវត្តិ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នោចិត្តសមុដ្ឋានទុក . . . សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នោចិត្តសហភុទុក . . សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នោចិត្តានុបរិវត្តិទុក . . សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នោចិត្តសមុដ្ឋានទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

ចិត្តសមុដ្ឋានទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៩៧) ធម៌ តាំងឡើងដោយចិត្ត ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្ត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ដោយចិត្តសមុដ្ឋានរូប មានវារៈ ៣ ។

នោចិត្តសហភូទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

ចិត្តសហភូទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៩៨) ធម៌ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៩៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នោចិត្តានុបរិវត្តិទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

ចិត្តានុបរិវត្តិទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៥០០) ធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨០១] ហេតុយា តីណិ ។

នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកនសនិទស្សនត្តិកេ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

[៨០២] នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨០៣] ហេតុយា តីណិ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកនសនិទស្សនត្តិកេ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកសនិទស្សនត្តិកំ[២]

[៨០៤] នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨០៥] ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុក ... សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុក ... សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋាន

[៥០១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៥០២] ធម៌ មិនមែនប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងដោយចិត្ត ប្រកប ដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិន មែនប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងដោយចិត្ត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥០៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៥០៤] ធម៌ មិនមែនប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងកើតជាមួយនឹង ចិត្ត ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងកើតជាមួយនឹងចិត្ត មិនមែន ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥០៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

[៨០៦] នោ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តឹ ន-សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោ ចិត្តសំសដ្ឋ-សមុដ្ឋានានុបរិវត្តី សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨០៧] ហេតុយា តីណិ ។

នអជ្ឈត្តិកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
អជ្ឈត្តិកទុកសនិទស្សនត្តិកំ[២]

[៨០៨] នអជ្ឈត្តិកំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នពាហិរំ នសនិទស្សនស-ប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ពាហិរោ សនិទស្សនសប្បដិ-ឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ គណិត-កេន តីណិ ។

---

១ ម. នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុក . . . សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. ន-អជ្ឈត្តិកទុក . . . សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៩០៦) ធម៌ មិនមែនច្រឡូកច្រឡំតាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនច្រឡូកច្រឡំតាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩០៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នអជ្ឈត្តិកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

អជ្ឈត្តិកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៩០៨) ធម៌ ជាខាងក្រៅ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាខាងក្នុង មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ជាខាងក្រៅ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាខាងក្រៅ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ តាមន័យដែលបានរាប់ហើយ មានវារៈ ៣ ។

នឧបាទាទុកនសនិទស្សនត្តិកេ

ឧបាទាទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

[៥០៩] នឧបាទា(២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៥១០] ហេតុយា ឯកំ ។

នឧបាទិន្នទុកនសនិទស្សនត្តិកេ

ឧបាទិន្នទុកសនិទស្សនត្តិក(៣)

[៥១១] នឧបាទិន្នំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នោ សនិស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៥១២] ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នឧបាទាទុក . . . សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នោឧបាទា ។

៣ ម ន ឧបាទិន្នទុក . . . សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នឧប្បន្នទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

ឧប្បន្នទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៥០៩] ធម៌ ជាឧប្បន្ន ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឧប្បន្ន មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥១០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នឧប្បាទិន្នទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

ឧប្បាទិន្នទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៥១១] ធម៌ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥១២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នោឧបាទានគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ ឧបាទានគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

[៨១៣] នោ ឧបាទានំ(២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោឧបាទានោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨១៤] ហេតុយា តីណិ ។

នោកិលេសគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ កិលេសគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកំ(៣)

[៨១៥] នោ កិលេសំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នោកិលេសោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨១៦] ហេតុយា តីណិ ។

នទស្សនេនបហាតព្វទុកនសនិទស្សនត្តិកេ ទស្សនេនបហាតព្វទុកសនិទស្សនត្តិកំ(៤)

[៨១៧] ន ទស្សនេន បហាតព្វំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន ទស្សនេន បហាតព្វោ

---

១ ម. នោឧបាទានគោច្ឆកទុក . . . សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នោឧបាទានំ សនិទស្សនសប្បដិឃំ ។ ៣ ម. នោកិលេសគោច្ឆកទុក . . . សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ១ ម. នទស្សនេនបហាតព្វទុក . . . សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នោឧបាទានគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

ឧបាទានគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៥១៣) ធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាឧបាទាន មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥១៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នោកិលេសគោច្ឆកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

កិលេសគោច្ឆកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៥១៥) ធម៌ មិនមែនជាកិលេស ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកិលេស មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥១៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នទស្សនេនបហាតព្វទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

ទស្សនេនបហាតព្វទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៥១៧) ធម៌ មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ

សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥១៨) ហេតុយា តីណិ ។

នភាវនាយបហាតព្វទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
ភាវនាយបហាតព្វទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

(៥១៩) នភាវនាយ បហាតព្វំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នភាវនាយ បហាតព្វោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥២០) ហេតុយា តីណិ ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកសនិទស្សនត្តិកំ(២)

(៥២១) នទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥២២) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម នភាវនាយបហាតព្វទុក ... សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុក ... សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥១៨] គួរហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នភាវនាយបហាតព្វទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
ភាវនាយបហាតព្វទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៥១៩] ធម៌ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥២០] គួរហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៥២១] ធម៌មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥២២] គួរហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
ភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

(៥២៣) ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥២៤) ហេតុយា តីណិ ។

នសវិតក្កទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
សវិតក្កទុកសនិទស្សនត្តិកំ[២]

(៥២៥) ន សវិតក្កំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥២៦) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសវិតក្កទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

ភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៦៣) ធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសវិតក្កទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

សវិតក្កទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៦៥) ធម៌ មិនមានវិតក្កៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៦៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសវិចារទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
សវិចារទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

[៤២៧] នសវិចារំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អវិចារោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤២៨] ហេតុយា តីណិ ។

នសប្បីតិកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
សប្បីតិកទុកសនិទស្សនត្តិកំ[២]

[៤២៩] នសប្បីតិកំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បីតិកោ[៣] សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៣០] ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នសវិចារទុក . . . សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសប្បីតិកទុក . . . សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម នសប្បីតិកោ ។

នសវិចារទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

សវិចារទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៤២៧] ធម៌ មិនមានវិចារៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវិចារៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤២៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសប្បីតិកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

សប្បីតិកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៤២៩] ធម៌ មិនមានបីតិ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៣០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នបីតិសហគតទុកសនិទស្សនត្តិកេ

បីតិសហគតទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

(៨៣១) នបីតិសហគតំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នបីតិសហគតោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៣២) ហេតុយា តីណិ ។

នសុខសហគតទុកសនិទស្សនត្តិកេ

សុខសហគតទុកសនិទស្សនត្តិកំ[២]

(៨៣៣) នសុខសហគតំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នសុខសហគតោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៣៤) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នបីតិសហគតទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសុខសហគតទុក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នបីតិសហគតទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

បីតិសហគតទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៩៣១) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយកាប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៣២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសុខសហគតទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

សុខសហគតទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៩៣៣) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៣៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នឧបេក្ខាសហគតទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
ឧបេក្ខាសហគតទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

[៨៣៥] ន ឧបេក្ខាសហគតំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នឧបេក្ខាសហគតោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៣៦] ហេតុយា តីណិ ។

នកាមាវចរទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
កាមាវចរទុកសនិទស្សនត្តិកំ[២]

[៨៣៧] ន កាមាវចរំ ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នកាមាវចរោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៣៨] ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នឧបេក្ខាសហគតទុក ... សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នកាមាវចរទុក ... សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

ន ឧបេក្ខាសហគតទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
ឧបេក្ខាសហគតទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៩៣៥) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៣៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នកាមាវចរទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
កាមាវចរទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៩៣៧) ធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកាមាវចរៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៣៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នរូបាវចរទុកសនិទស្សនត្តិកេ
រូបាវចរទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

(៨៣៩) នរូបាវចរំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នរូបាវចរោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៨៤០) ហេតុយា តីណិ ។

នអរូបាវចរទុកសនិទស្សនត្តិកេ
អរូបាវចរទុកសនិទស្សនត្តិកំ[២]

(៨៤១) នអរូបាវចរំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច នអរូបាវចរោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៨៤២) ហេតុយា តីណិ

---

១ ម. នរូបាវចរទុក ... សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នអរូបាវចរទុក ... សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នរូបាវចរទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

រូបាវចរទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៣៩) ធម៌ មិនមែនជារូបាវចរៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជារូបាវចរៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៤០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នអរូបាវចរទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

អរូបាវចរទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៤៤១) ធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៤៤២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នបរិយាបន្នទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
បរិយាបន្នទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

[៤២៣] នបរិយាបន្នំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អបរិយាបន្នោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤២៤] ហេតុយា តីណិ ។

ននិយ្យានិកទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
និយ្យានិកទុកសនិទស្សនត្តិកំ[២]

[៤២៥] ននិយ្យានិកំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយ្យានិកោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤២៦] ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នបរិយាបន្នទុក ... សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សន្តិ ។ ២ ម ននិយ្យានិកទុក ... សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នបរិយាបន្នទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
បរិយាបន្នទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៤២៣] ធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ ប្រកបដោយការឃើញនិង ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាបរិយាបន្នៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤២៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ននិយ្យានិកទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ
និយ្យានិកទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៤២៥] ធម៌ ជាអនិយ្យានិកៈ ប្រកបដោយការឃើញនិង ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានិយ្យានិកៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤២៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ននិយតទុកនសនិទស្សនត្តិកេ

និយតទុកសនិទស្សនត្តិកំ(១)

(៥៤៧) ននិយតំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៤៨) ហេតុយា តីណិ ។

នសឧត្តរទុកនសនិទស្សនត្តិកេ

សឧត្តរទុកសនិទស្សនត្តិកំ(២)

(៥៤៩) នសឧត្តរំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សឧត្តរោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៥០) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. ននិយតទុក ... សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសឧត្តរទុក ... សនិទស្សនត្តិកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

ននិយតទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

និយតទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៩៨៧) ធម៌ ជាអនិយតៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជានិយតៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៨៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសឧត្តរទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

សឧត្តរទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

(៩៨៩) ធម៌ ប្រកបដោយឧត្តរៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៩០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសរណទុកនសនិទស្សនត្តិកេ
សរណទុកសនិទស្សនត្តិកំ[១]

(៥៥១) នសរណំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នអរណំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នសរណំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច នអរណំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អរណោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៥២) ហេតុយា តីណិ ។ អនិទស្សនសប្បដិឃេ តីណិយេវ ។

(៥៥៣) នសរណំ នអនិទស្សនអប្បដិឃំ[២] ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ ធម្មោ[៣] ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នសរណទុក . . . សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នអនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច ។ ៣ ម. អនិទស្សនសប្បដិឃោ ។

នសរណទុកនសនិទស្សនត្តិកៈ

សរណទុកសនិទស្សនត្តិកៈ

[៤៤១] ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៤២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៤៣] ធម៌ មិនមានរណៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៥៥៤) ហេតុយា ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

(៥៥៥) នសរណំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(៥៥៦) នសរណំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នអារម្មណប្បច្ចយា ... តីណិ ។

(៥៥៧) នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ[1] តីណិ នអធិបតិយា តីណិ នោអវិគតេ តីណិ ។

(៥៥៨) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ តីណិ ។

(៥៥៩) នអារម្មណប្បច្ចយា[2] ហេតុយា តីណិ ។

សហជាតភារម្បិ[3] បច្ចយភារម្បិ និស្សយភារម្បិ សំសដ្ឋភារម្បិ សម្បយុត្តភារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

---

១ ម. នារម្មណេ តីណិ ។ ២ ម. នារម្មណប្បច្ចយា ។ ៣ ម. សហជាតភារំបិ ។

[៥៥៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៥៥៥] ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៥៥៦] ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៥៥៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងនោអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៥៥៨] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៥៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ព្រោះនអារម្មណប្បច្ច័យ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

[៨៦០] ន សរណោ ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ អរណស្ស សនិទស្សនសប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ន អរណោ ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ អរណស្ស សនិទស្សនសប្បដិឃស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ...។

[៨៦១] ហេតុយា ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ(១) បច្ចនីយម្បិ អនុលោមបច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋានំ(២) និដ្ឋិតំ ។

នកុសលត្តិកហេតុទុកេ

កុសលត្តិកហេតុទុកំ(៣)

[៨៦២] ន កុសលំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន កុសលំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អកុសលំ(៤) ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

---

១ ម. អនុលោមំបិ ។ ២ ម. និដ្ឋិតំ បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋានំ ។ ៣ ម. កុសលត្តិក ... ហេតុទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៤ ម. នកុសលំ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋាន

[៩៦០] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយហេតុប្បច្ច័យ . . . ។

[៩៦១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមប្បច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ បណ្ឌិត រាប់ហើយ យ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះឯង ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋាន ។

ធកុសលត្តិកហេតុទុកៈ

កុសលត្តិកហេតុទុកៈ

[៩៦២] ធម៌ ជាអកុសល ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច័យ ។ ធម៌ ជាកុសល ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា នអកុសលំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអព្យាកតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអព្យាកតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នកុសលំ នហេតុញ្ច នអព្យាកតំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអកុសលំ នហេតុញ្ច នអព្យាកតំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នកុសលំ នហេតុញ្ច(១) នអកុសលំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៥៦៣) ហេតុយា នវ ។

(៥៦៤) នកុសលំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នអកុសលំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច

១ ម. នហេតុំប ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាកុសល ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាកុសល ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៦៣) កុសលត្តិកៈ បច្ចនីយានុលោម ... ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៩៦៤) ធម៌ ជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ

កុសលោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អកុសលំ ន នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន អព្យាកតំ ន នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា បញ្ច ។ នកុសលំ ន នហេតុញ្ច ន អព្យាកតំ ន នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន អកុសលំ ន នហេតុញ្ច នអព្យាកតំ ន នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច . . . តីណិ ។ ន កុសលំ ន នហេតុញ្ច ន អកុសលំ ន នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(៤៦៤) ហេតុយា អដ្ឋារស ។

នកុសលត្តិកនសហេតុកទុកេ

កុសលត្តិកសហេតុកទុកំ[១]

(៤៦៦) ន កុសលំ ន សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច

១ ម. នកុសលត្តិក . . . សហេតុកទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។ ធម៌ ជាអកុសល មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង ... មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

[៤៦៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

នកុសលត្តិកនសហេតុកទុកៈ

កុសលត្តិកសហេតុកទុកៈ

[៤៦៦] ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌

អកុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា ន កុសលំ ន សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច
អព្យាកតោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ។ ន អកុសលំ ន សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច
អព្យាកតោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ។ ន អព្យាកតំ ន សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច
អកុសលោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
តុប្បច្ចយា ។ ន កុសលំ ន សហេតុកញ្ច ន អព្យា-
កតំ ន សហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ស-
ហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន កុ-
សលំ ន សហេតុកញ្ច ន អកុសលំ ន សហេតុកញ្ច
ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៦៧) ហេតុយា ៩ ។

(៤៦៨) ន កុសលំ ន អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច
អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ។ ន អកុសលំ ន អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច
អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បច្ចយា ។ ន អព្យាកតំ ន អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច

មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[៩៦៨] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌

អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន កុសលំ(1) ន អហេតុកញ្ច ន អព្យាកតំ ន អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន-អកុសលំ ន អហេតុកញ្ច ន អព្យាកតំ ន អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន កុសលំ ន អហេតុកញ្ច ន អកុសលំ ន អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ... ។

(៤៦៩) ហេតុយា ឆ ។

នកុសលត្តិកនហេតុសម្បយុត្តទុកេ កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកំ(2)

(៤៧០) ន កុសលំ ន ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន កុសលំ ន ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

១ ម. នអកុសលំ ។ ២ ម. នកុសលត្តិក ... ហេតុសម្បយុត្តទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ... ។

(៩៦៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នកុសលត្តិកនហេតុសម្បយុត្តទុកៈ
កុសលត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(៩៧០) ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង

ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អកុសលំ ន ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ សហេតុកសទិសំ ។

(៤៧១) ហេតុយា ន ។

(៤៧២) ន កុសលំ ន ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អហេតុកសទិសំ ។ ន ។

នកុសលត្តិកនហេតុសហេតុកទុកេ

កុសលត្តិកហេតុសហេតុកទុកំ[១]

(៤៧៣) ន កុសលំ ន ហេតុញ្ចន អហេតុកញ្ច[២] ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ហេតុចេវសហេតុកោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន កុសលំ ន ហេតុញ្ចន អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ហេតុចេវសហេតុកោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អកុសលេ ទ្វេ ។ ន អព្យាកតេ ទ្វេ ។ បឋមំ គណិតកេន ឯកំ ។ ទុតិយំ គណិតកេន ឯកំ ។ តតិយំ គណិតកេន ឯកំ ។ សព្វត្ថ នវ បញ្ហា ។

---

១ ម. នកុសលត្តិក . . . ហេតុសហេតុកទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. ន អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ។

ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ (បទនេះ) ប្រហែលគ្នានឹងសហេតុកៈដែរ ។

[៩៧១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[៩៧២] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ប្រហែលគ្នានឹងអហេតុកៈដែរ ។ មានវារៈ ៦ ។

នកុសលត្តិកនហេតុសហេតុកទុកៈ

កុសលត្តិកហេតុសហេតុកទុកៈ

[៩៧៣] ធម៌ ជាអកុសល ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ក្នុងធម៌មិនមែនជាអកុសល មានវារៈ ២ ។ ក្នុងធម៌មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មានវារៈ ២ ។ លើកទី ១ មានវារៈ ២ តាមន័យដែលបានពោលហើយ ។ លើកទី ២ មានវារៈ ១ តាមន័យដែលបានពោលហើយ ។ លើកទី ៣ មានវារៈ ១ តាមន័យដែលបានពោលហើយ ។ ប្រស្នា ៩ មានក្នុងបទទាំងពួង ។

[៥៧៤] ន កុសលំ ន អហេតុកញ្ចេវ ន-នហេតុញ្ច(១) ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សហេតុកោ-ចេវ នចហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ហេតុ-ចេវសហេតុកាសទិសំ ។ នវ ។

នកុសលត្តិកនហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកេ កុសលត្តិកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ(២)

[៥៧៥] ន កុសលំ ន ហេតុញ្ចេវ ន ហេតុវិប្ប-យុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ហេតុចេវ ហេតុ-សម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៥៧៦] ហេតុយា នវ ។

[៥៧៧] ន កុសលំ ន ហេតុវិប្បយុត្តញ្ចេវ ន ន-ហេតុញ្ច(៣) ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ហេតុសម្បយុត្តោ-ចេវ នចហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៥៧៨] ហេតុយា នវ ។

---

១ ម. នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ។ ២ ម. នកុសលត្តិក . . . ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកត្តិ ន ទិស្សន្តិ ។ ៣ ម. ន នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ។

[៩៧៤] ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនជាហេតុផង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ប្រហែលគ្នានឹងហេតុចេតសហេតុកៈដែរ ។ មានវារៈ ៩ ។

នកុសលត្តិកនហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ
កុសលត្តិកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

[៩៧៥] ធម៌ ជាអកុសល ជាហេតុផង ប្រកបដោយហេតុផង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនប្រាសចាកហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៧៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៩៧៧] ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយហេតុផង មិនមែនជាហេតុផង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រាសចាកហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៧៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នកុសលត្តិកនហេតុនសហេតុកទុកេ

កុសលត្តិកនហេតុសហេតុកទុកំ[១]

[៤៧៩] នកុសលំ នហេតុំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៨០] ហេតុយា តីណិ ។

[៤៨១] នកុសលំ នហេតុំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ គណិតកំ ឯកំ ។ តីណិ បញ្ហា ។ នអកុសលំ[២] នហេតុំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៨២] ហេតុយា ឆ ។

នកុសលត្តិកនសប្បច្ចយទុកេ

កុសលត្តិកសប្បច្ចយទុកំ[៣]

[៤៨៣] នកុសលោ នសប្បច្ចយោ ធម្មោ

---

១ ម. នកុសលត្តិក ... នហេតុសហេតុកទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នកុសលំ ។
៣ ម. នកុសលត្តិក ... សប្បច្ចយទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នកុសលត្តិកនហេតុនសហេតុកទុកៈ
កុសលត្តិកនហេតុសហេតុកទុកៈ

[៤៧៩] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាហេតុតែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៤៨១] ធម៌ ជាអកុសល មិនមែនជាហេតុផងមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ តាមន័យដែលបានពោលហើយ មានវារៈ ១ ។ ប្រស្នា ៣ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាហេតុផងមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នកុសលត្តិកនសប្បច្ចយទុកៈ
កុសលត្តិកសប្បច្ចយទុកៈ

[៤៨៣] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយបច្ច័យ

កុសលស្ស សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ន ។ សង្ខិត្តំ សប្បច្ចយសទិសំ ។

នកុសលត្តិកនសនិទស្សនទុកេ
កុសលត្តិកសនិទស្សនទុកំ(១)

(៤៨៤) នកុសលំ នសនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៤៨៥) ហេតុយា ន ។

(៤៨៦) នកុសលោ នអនិទស្សនោ ធម្មោ កុសលស្ស អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នវបញ្ហា កាតព្វា ។

នកុសលត្តិកនសប្បដិឃទុកេ
កុសលត្តិកសប្បដិឃទុកំ(២)

(៤៨៧) នកុសលំ នសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម នកុសលត្តិក ... សនិទស្សនត្តិកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. ន កុសលត្តិក ... សប្បដិឃន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៦ ។ សង្ខតធម៌ ប្រហែលគ្នានឹងសប្បច្ចយធម៌ដែរ ។

នកុសលត្តិកនសនិទស្សនទុកៈ
កុសលត្តិកសនិទស្សនទុកៈ

[៤៨៤] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយការឃើញ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[៤៨៦] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាកុសល មិនមានការឃើញ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ប្រស្នា ៩ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ ។

នកុសលត្តិកនសប្បដិឃទុកៈ
កុសលត្តិកសប្បដិឃទុកៈ

[៤៨៧] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៤៨៨] ហេតុយា ឆ ។

[៤៨៩] នកុសលំ នអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៩០] ហេតុយា តីណិ ។

នកុសលត្តិកនរូបីទុកេ

កុសលត្តិករូបីទុកំ[១]

[៤៩១] នកុសលំ នរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ រូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៩២] ហេតុយា ឆ ។

[៤៩៣] នកុសលំ នអរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៤៩៤] ហេតុយា តីណិ ។

នកុសលត្តិកនលោកិយទុកេ

កុសលត្តិកលោកិយទុកំ[២]

[៤៩៥] នកុសលំ នលោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នកុសលត្តិក . . . រូបីទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នកុសលត្តិក . . . លោកិយទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៩៨៨] កុសលបទ ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[៩៨៩] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៩០] កុសលបទ ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នកុសលត្តិកនរូបីទុកៈ

កុសលត្តិករូបីទុកៈ

[៩៩១] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៩២] កុសលបទ ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[៩៩៣] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ។

[៩៩៤] កុសលបទ ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នកុសលត្តិកនលោកិយទុកៈ

កុសលត្តិកលោកិយទុកៈ

[៩៩៥] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៩៦] ហេតុយា បញ្ច ។

[៥៩៧] នកុសលំ នលោកុត្តរំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ លោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ... ។ អព្យាកតោ លោកុត្តរោ ធម្មោ ... ។ ឆបញ្ហា កាតព្វា ។

នកុសលត្តិកនកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកេ កុសលត្តិកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ(១)

[៥៩៨] នកុសលំ នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៥៩៩] ហេតុយា អដ្ឋារស ។

[៦០០] នកុសលំ នកេនចិនវិញ្ញេយ្យំ(២) ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ កេនចិនវិញ្ញេយ្យោ(៣) ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦០១] ហេតុយា អដ្ឋារស ។

---

១ ម. នកុសលត្តិក ... កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ ។ ៣ ម. កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ។

[៥៩៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[៥៩៧] ធម៌ ជាកុសល ជាលោកុត្តរៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ...។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាលោកុត្តរៈ ... បញ្ហាទាំង ៦ បណ្ឌិតគប្បីធ្វើចុះ ។

នកុសលត្តិកនកេនបរិវិញ្ញេយ្យទុកៈ

កុសលត្តិកកេនបរិវិញ្ញេយ្យទុកៈ

[៥៩៨] ធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៥៩៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

[៦០០] ធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

នកុសលត្តិកនោអាសវទុកេ

កុសលត្តិកអាសវទុកំ[១]

[៦០២] នកុសលំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦០៣] ហេតុយា តីណិ ។

[៦០៤] នកុសលំ ននោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦០៥] ហេតុយា ឆ ។

នកុសលត្តិកនសាសវទុកេ

កុសលត្តិកសាសវទុកំ[២]

[៦០៦] នកុសលំ នសាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦០៧] ហេតុយា បញ្ច ។

---

១ ម. នកុសលត្តិក ... អាសវទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នកុសលត្តិក ... សាសវទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នកុសលត្តិកនោអាសវទុកៈ

កុសលត្តិកអាសវទុកៈ

[៦០២] ធម៌ ជាអកុសល ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦០៤] ធម៌ ជាអកុសល មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នកុសលត្តិកនសាសវទុកៈ

កុសលត្តិកសាសវទុកៈ

[៦០៦] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នកុសលត្តិកនអាសវសម្បយុត្តទុកេ
កុសលត្តិកអាសវសម្បយុត្តទុកំ(១)

[៦០៨] ន អកុសលំ ន អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦០៩] ហេតុយា តីណិ ។

[៦១០] ន អកុសលំ ន អាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បេ ។

នកុសលត្តិកនអាសវសាសវទុកេ
កុសលត្តិកអាសវសាសវទុកំ(២)

[៦១១] ន អកុសលំ ន អាសវញ្ចេវ ន អនាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អាសវោ ចេវ សាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦១២] ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម នកុសលត្តិក . . . អាសវសម្បយុត្តទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នកុសលត្តិក . . . អាសវសាសវទុកន្តិ នទិស្សតិ ។

នកុសលត្តិកនអាសវសម្បយុត្តទុកៈ
កុសលត្តិកអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

[៦០៨] ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦០៩] គួរហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦១០] ធម៌ ជាអកុសល ប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៩ ។

នកុសលត្តិកនអាសវសាសវទុកៈ
កុសលត្តិកអាសវសាសវទុកៈ

[៦១១] ធម៌ ជាអកុសល ជាអាសវៈទាំងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអាសវៈទាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦១២] គួរហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦១៣) ន កុសលំ ន អនាសវញ្ចេវ ន នោចអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សាសវោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦១៤) ហេតុយា នវ ។

នកុសលត្តិកនអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកេ កុសលត្តិកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកំ[១]

(៦១៥) ន កុសលំ ន អាសវញ្ចេវ ន អាសវវិប្បយុត្តញ្ច[២] ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អាសវោ ចេវ អាសវសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦១៦) ហេតុយា តីណិ ។

(៦១៧) ន កុសលំ ន អាសវវិប្បយុត្តញ្ចេវ ន នោចអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ តីណិ ។

---

១ ម. នកុសលត្តិក . . . អាសវអាសវសម្បយុត្តទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. វិប្បយុត្តំ ច ។

(៦១៣) ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយអាសវៈផងមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ផងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦១៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នកុសលត្តិកនអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ
កុសលត្តិកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

(៦១៥) ធម៌ ជាអកុសល ជាអាសវៈផងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអាសវៈផងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦១៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦១៧) ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយអាសវៈផងមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈផងមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។

នកុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តនសាសវទុកេ
កុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកំ[១]

(៦១៨) ន កុសលំ អាសវវិប្បយុត្តំ ន សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦១៩) ហេតុយា បញ្ច ។

នកុសលត្តិកសត្តគោច្ឆកទុកេ
កុសលត្តិកសត្តគោច្ឆកទុកំ[២]

(៦២០) ន កុសលំ នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន កុសលំ នោគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន កុសលំ នោឱឃំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ឱឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន កុសលំ នោយោគំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ យោគោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន កុសលំ នោនីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

---

១ ម. នកុសលត្តិក . . . អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកត្តិ ន ទិស្សន្តិ ។ ២ ម. នកុសលត្តិក . . . សត្តគោច្ឆកទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នកុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តនសាសវទុកៈ
កុសលត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកៈ

[៦១៨] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រាសចាកអាសវៈតាំងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល ប្រាសចាកអាសវៈតាំងមិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦១៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នកុសលត្តិកសត្តគោច្ឆកទុកៈ
កុសលត្តិកសត្តគោច្ឆកទុកៈ

[៦២០] ធម៌ ជាអកុសល ជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ជាគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ជាឱឃៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាឱឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ជាយោគៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាយោគៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជានីវរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

នកុសលំ នោបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ បរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ នសារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។បេ។

នកុសលត្តិកនកាមាវចរទុកេ

កុសលត្តិកកាមាវចរទុកំ(១)

(៦២១) នកុសលំ នកាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ កាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦២២) ហេតុយា បញ្ច ។

(៦២៣) នកុសលំ ននកាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នកាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦២៤) ហេតុយា តីណិ ។

នកុសលត្តិកនរូបាវចរទុកេ

កុសលត្តិករូបាវចរទុកំ(២)

(៦២៥) នកុសលំ នរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច

---

១ ម. នកុសលត្តិក ... កាមាវចរទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នកុសលត្តិក ... រូបាវចរទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

ធម៌ ជាអកុសល ជាបរាមាសៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាបរាមាសៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាព្យាក្រឹត ប្រកបដោយអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ បេ ។

នកុសលត្តិកនកាមាវចរទុកៈ

កុសលត្តិកកាមាវចរទុកៈ

(៦៦១) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាកាមាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាកាមាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(៦៦៣) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាកាមាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នកុសលត្តិកនរូបាវចរទុកៈ

កុសលត្តិករូបាវចរទុកៈ

(៦៦៥) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជារូបាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌

អព្យាកតោ រូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦២៦] ហេតុយា តីណិ ។

[៦២៧] នកុសលំ នរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦២៨] ហេតុយា បញ្ច ។

[៦២៩] នកុសលំ នអរូបាវចរំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ អរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៣០] ហេតុយា តីណិ ។

នកុសលត្តិកនអរូបាវចរទុកេ

កុសលត្តិកអរូបាវចរទុកំ(១)

[៦៣១] នអកុសលំ នអរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នអរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៦៣២] ហេតុយា បញ្ច ។

នកុសលត្តិកនបរិយាបន្នទុកេ

កុសលត្តិកបរិយាបន្នទុកំ(២)

[៦៣៣] នកុសលំ នបរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច

---

១ ម. នកុសលត្តិក . . . អរូបាវចរទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នកុសលត្តិក . . . បរិយាបន្នទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

មិនមែនជាកុសល មិនមែនជារូបាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-
ប្បច្ច័យ ។

[៦២៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦២៧] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជារូបាវចរៈ អាស្រ័យ នូវ
ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជារូបាវចរៈ ទើបកើតឡើង
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦២៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[៦២៩] ធម៌ ជាកុសល ជាអរូបាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិន
មែនជាកុសល មិនមែនជាអរូបាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៣០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នកុសលត្តិកនអរូបាវចរទុកៈ

កុសលត្តិកអរូបាវចរទុកៈ

[៦៣១] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាអរូបាវចរៈ អាស្រ័យ
នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាអរូបាវចរៈ ទើបកើត
ឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៣២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នកុសលត្តិកនបរិយាបន្នទុកៈ

កុសលត្តិកបរិយាបន្នទុកៈ

[៦៣៣] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវធម៌

អព្យាកតោ បរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-បច្ចយា ។ ន អកុសលំ ន បរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ បរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ច-យា ។ ន អព្យាកតំ ន បរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច អ-ព្យាកតោ បរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦៣៤) ហេតុយា បញ្ច ។

(៦៣៥) ន កុសលំ ន អបរិយាបន្នំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ អបរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-បច្ចយា ... អព្យាកតោ អបរិយាបន្នោ ធម្មោ ... ទ្វេ ។ អកុសលមូលេ ទ្វេ ។ ទុកមូលេ ទ្វេ ។

(៦៣៦) ហេតុយា ឆ ។

នកុសលត្តិកនិយ្យានិកទុកេ

កុសលត្តិកនិយ្យានិកទុកំ[១]

(៦៣៧) ន កុសលំ ន និយ្យានិកំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ និយ្យានិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ច-យា ។ តីណិ ។

---

១ ម. នកសលត្តិក ... និយ្យានិកទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាបរិយាបន្នៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យា-ក្រឹត មិនមែនជាបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

[៦៣៤] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

[៦៣៥] ធម៌ ជាកុសល ជាអបរិយាបន្នៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-បច្ច័យ ... ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាអបរិយាបន្នៈ ... មានវារៈ២ ។ ក្នុងអកុសលមូល មានវារៈ ២ ។ ក្នុងទុកមូល មានវារៈ ២ ។

[៦៣៦] ក្នុងហេតុបច្ច័យ មានវារៈ៦ ។

នកុសលត្តិកនិយ្យានិកទុកៈ

កុសលត្តិកនិយ្យានិកទុកៈ

[៦៣៧] ធម៌ ជាកុសល ជានិយ្យានិកៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជានិយ្យានិកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។

(៦៣៨) ន អកុសលំ ន អនិយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិយ្យានិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អព្យាកតំ ន អនិយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិយ្យានិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៣៩) ហេតុយា តីណិ ។

នកុសលត្តិកននិយតទុកេ

កុសលត្តិកនិយតទុកំ[១]

(៦៤០) ន កុសលំ ន និយតំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ និយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា អបរិយាបន្នសទិសំ ។ ន បញ្ហា ។

(៦៤១) ន កុសលំ ន អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អកុសលំ ន អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អព្យាកតំ ន អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៤២) ហេតុយា បញ្ច ។

---

១ ម. នកុសលត្តិក . . . និយតទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៦៣៨] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាអនិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាអនិយ្យានិកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាអនិយ្យានិកៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាអនិយ្យានិកៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៣៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នកុសលត្តិកននិយតទុកៈ

កុសលត្តិកនិយតទុកៈ

[៦៤០] ធម៌ ជាកុសល ទៀង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ (បទនេះ) មានសេចក្តីប្រហែលគ្នានឹងអបរិយាបន្នៈដែរ ។ មានបញ្ហា ៦ ។

[៦៤១] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាមិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៤២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នកុសលត្តិកនសឧត្តរទុកេ

កុសលត្តិកសឧត្តរទុកំ[១]

(៦៤៣) នកុសលំ នសឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សឧត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអកុសលំ នសឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សឧត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអព្យាកតំ នសឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សឧត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៤៤) ហេតុយា បញ្ច ។

នកុសលត្តិកនសរណទុកេ

កុសលត្តិកសរណទុកំ[២]

(៦៤៥) នកុសលំ នសរណំ ធម្មំ បច្ចយា អកុសលោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៤៦) ហេតុយា តីណិ ។

(៦៤៧) នកុសលំ នអរណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នកុសលត្តិក ... សឧត្តរទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នកុសលត្តិក ... សរណទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នកុសលត្តិកនសឧត្តរទុកៈ

កុសលត្តិកសឧត្តរទុកៈ

[៦៤៣] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយឧត្តរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៤៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៥ ។

នកុសលត្តិកនសរណទុកៈ

កុសលត្តិកសរណទុកៈ

[៦៤៥] ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយរណៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៤៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦៤៧] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

ន អព្យាកតំ ន អរណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន កុសលំ ន អរណញ្ច ន អព្យាកតំ ន អរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។

នវេទនាត្តិកនហេតុទុកេ

វេទនាត្តិកហេតុទុកំ[១]

(៦៤៨) ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

---

១ ម. នវេទនាត្តិក . . . ហេតុទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាអរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាអរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអរណៈផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាអរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មាន៣វារៈ ។

ធវេទនាត្តិកនហេតុទុកៈ
វេទនាត្តិកហេតុទុកៈ

[៦៤៨] ធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មាន៣វារៈ ។ ធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

តីណិ ។ ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នហេតុញ្ច[១] ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ទុតិយំ គណិតកេន តីណិ ។

(៦៤៩) ហេតុយា ឯកវីស ។

(៦៥០) ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន-នហេតុំ[២] ធម្មំ បដិច្ច ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ ន-ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ននហេតុំ...ទ្វេ បញ្ហា-យេវ ។ ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន នហេតុំ...ទ្វេយេវ[៣] ។ បឋមំ គណិតកេន ឯកំ ។ ទុតិយំ គណិតកេន ឯកំ ។ តតិយំ គណិ-តកេន ឯកំ ។

(៦៥១) ហេតុយា នវ ។

---

១ ម. នហេតុំច ។ ២ ម. នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ។ ៣ ម. ទ្វេ បញ្ហាយេវ ។

មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ប្រកបដោយសុខ-វេទនា ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទាំងមិនមែនជាហេតុផង មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនាទាំងមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ បទទី ២ មានវារៈ ៣ តាមបទដែលបណ្ឌិត កប់ហើយ ។

(៦៤៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

(៦៥០) ធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខ-វេទនា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ . . . បញ្ហា ២ ។ មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ . . . វារៈ ២ ។ បទទី ១ មានវារៈ ១ តាមបទដែលបណ្ឌិត កប់ហើយ ។ បទទី ២ មានវារៈ ១ តាមបទដែលបណ្ឌិត កប់ហើយ ។ បទទី ៣ មានវារៈ ១ តាមបទដែលបណ្ឌិត កប់ហើយ ។

(៦៥១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នវិបាកត្តិកនហេតុទុកេ

វិបាកត្តិកហេតុទុកំ(១)

(៦៥២) នវិបាកំ នហេតុំ(២) ធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន-វិបាកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកធម្មធម្មោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នវិបាកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នវិបាកធម្មធម្មំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នវិបាកធម្មធម្មំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ ននេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ននេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកធម្មធម្មោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ នវិបាកំ នហេតុញ្ច

---

១ ម. នវិបាកត្តិក ... ហេតុទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. ន នហេតុំ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋាន

នវិបាកត្តិកនហេតុទុកៈ

វិបាកត្តិកហេតុទុកៈ

[៦៥២] ធម៌ ជាវិបាក ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាវិបាក ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ ជាវិបាក ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ ជាវិបាក ជាហេតុ

ននេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នវិបាកធម្មធម្មំ នហេតុញ្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នវិបាកំ នហេតុញ្ច នវិបាកធម្មធម្មំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច វិបាកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នវិបាកំ នហេតុញ្ច នវិបាកធម្មធម្មំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៩៣) ហេតុយា ឯកាទស ។

(៦៩៤) នវិបាកំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច វិបាកធម្មធម្មោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៩៥) ហេតុយា អដ្ឋារស ។ សង្ខិត្តំ ។

អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាហេតុផង នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ជាវិបាក ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុផង នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ជាវិបាក ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាហេតុផង នូវធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៥៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ។

[៦៥៤] ធម៌ មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៥៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។

នឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកនហេតុទុកេ
ឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកហេតុទុកំ(១)

(៦៥៦) ន ឧបាទិន្នុបាទានិយំ(២) នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦៥៧) ហេតុយា នវ ។

(៦៥៨) ន ឧបាទិន្នុបាទានិយំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នុបាទានិយោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៦៥៩) ហេតុយា អដ្ឋារស ។

នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកនហេតុទុកេ
សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកហេតុទុកំ(៣)

(៦៦០) ន សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

---

១ ម. នឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិក ... ហេតុទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នឧបាទិណ្ណុ-បាទានិយំ ។ ៣ ម. ន សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិក ... ហេតុទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋាន

នឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកនហេតុទុកៈ

ឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកហេតុទុកៈ

[៦៥៦] ធម៌ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៥៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៦៥៨] ធម៌ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៥៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកនហេតុទុកៈ

សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកហេតុទុកៈ

[៦៦០] ធម៌ ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់នូវសេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនសៅហ្មងតែគួរដល់នូវសេចក្តីសៅហ្មង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៦១) ហេតុយា ឆ ។

នវិតក្កត្តិកនហេតុទុកេ

វិតក្កត្តិកហេតុទុកំ

(៦៦២) ន សវិតក្កសវិចារំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សវិតក្កសវិចារោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៦៣) ហេតុយា បណ្ណរស ។

នបីតិត្តិកនហេតុទុកេ

បីតិត្តិកហេតុទុកំ(១)

(៦៦៤) ន បីតិសហគតំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បីតិសហគតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ អដ្ឋវីស ។

នទស្សនត្តិកនហេតុទុកេ

ទស្សនត្តិកហេតុទុកំ(២)

(៦៦៥) ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតព្វោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នបីតិត្តិក ... ហេតុទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នទស្សនត្តិក ... ហេតុទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៦៦១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នវិតក្កត្តិកនហេតុទុកៈ

វិតក្កត្តិកហេតុទុកៈ

[៦៦២] ធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ។

នបីតិត្តិកនហេតុទុកៈ

បីតិត្តិកហេតុទុកៈ

[៦៦៤] ធម៌ ប្រកបដោយបីតិ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ វារៈ ២៨ ។

នទស្សនត្តិកនហេតុទុកៈ

ទស្សនត្តិកហេតុទុកៈ

[៦៦៥] ធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៦] ហេតុយា ឆវ ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកនហេតុទុកេ
ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកហេតុទុកំ[1]

[៦៦៧] ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៦៦៨] ហេតុយា ឆវ ។

[៦៦៩] ន អាចយគាមឹ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អបចយគាមី ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៦៧០] ហេតុយា ឆវ ។

នសេក្ខត្តិកនហេតុទុកេ
សេក្ខត្តិកហេតុទុកំ[2]

[៦៧១] ន សេក្ខំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អសេក្ខោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៦៧២] ហេតុយា ឆវ ។

---

១ ម. នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិក ... ហេតុទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសេក្ខត្តិក ... ហេតុទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៦៦៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកនហេតុទុកៈ ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកហេតុទុកៈ

[៦៦៧] ធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៦៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៦៦៩] ធម៌ ដល់នូវការសន្សំកព្វនឡើង ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកព្វនឡើង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៧០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នសេក្ខត្តិកនហេតុទុកៈ សេក្ខត្តិកហេតុទុកៈ

[៦៧១] ធម៌ ជាអសេក្ខៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៧២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នបរិត្តត្តិកនហេតុទុកេ

បរិត្តត្តិកហេតុទុកំ[១]

(៦៧៣) ន បរិត្តំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មហគ្គតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៧៤) ហេតុយា ឯកាទស ។

នបរិត្តារម្មណត្តិកនហេតុទុកេ

បរិត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកំ[២]

(៦៧៥) ន បរិត្តារម្មណំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៧៦) ហេតុយា តេរស ។

នហីនត្តិកនហេតុទុកេ

ហីនត្តិកហេតុទុកំ[៣]

(៦៧៧) ន ហីនំ ន ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មជ្ឈិមោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៧៨) ហេតុយា នវ ។

---

១ ម. នបរិត្តត្តិក ... ហេតុទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នបរិត្តារម្មណត្តិក ... ហេតុទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នហីនត្តិក ... ហេតុទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នបរិត្តត្តិកនហេតុទុកៈ

បរិត្តត្តិកហេតុទុកៈ

[៦៧៣] ធម៌ ដែលដល់នូវសភាពធំ ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនមានសភាពតូចឆ្មារ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៧៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ។

នបរិត្តារម្មណត្តិកនហេតុទុកៈ

បរិត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ

[៦៧៥] ធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៧៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៣ ។

នហីនត្តិកនហេតុទុកៈ

ហីនត្តិកហេតុទុកៈ

[៦៧៧] ធម៌ ជាកណ្តាល ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនថោកទាប មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៧៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នមិច្ឆត្តត្តិកនហេតុទុកេ

មិច្ឆត្តត្តិកហេតុទុកំ[១]

(៦៧៩) នមិច្ឆត្តនិយតំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សម្មត្តនិយតោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៨០) ហេតុយា ឆ ។

នមគ្គារម្មណត្តិកនហេតុទុកេ

មគ្គារម្មណត្តិកហេតុទុកំ[២]

(៦៨១) នមគ្គារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច មគ្គហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៨២) ហេតុយា ទស ។

នឧប្បន្នត្តិកនហេតុទុកេ

ឧប្បន្នត្តិកហេតុទុកំ[៣]

(៦៨៣) នអនុប្បន្នោ ននហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នឧប្បាទី ននហេតុ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

---

១ ម. នមិច្ឆត្តត្តិក ... ហេតុទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នមគ្គារម្មណត្តិក ... ហេតុទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នឧប្បន្នត្តិក ... ហេតុទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នមិប្បត្តិកនហេតុទុកៈ

មិប្បត្តិកហេតុទុកៈ

[៦៧៩] ធម៌ មានសភាពត្រូវនឹងទៀង ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនមានសភាពខុសនឹងទៀង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៨០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នមគ្គារម្មណត្តិកនហេតុទុកៈ

មគ្គារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ

[៦៨១] ធម៌ មានមគ្គជាហេតុ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៨២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១០ ។

នឧប្បន្នត្តិកនហេតុទុកៈ

ឧប្បន្នត្តិកហេតុទុកៈ

[៦៨៣] ធម៌ មិនមែនជាមិនទាន់កើតឡើង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនកើតឡើង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលកើតឡើងហើយ មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុ-ប្បច្ច័យ ។

(៦៨៤) ហេតុយា តីណិ ។

នអតីតត្តិកនហេតុទុកេ

អតីតត្តិកហេតុទុកំ(១)

(៦៨៥) នអតីតោ ននហេតុ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នអនាគតោ ននហេតុ ធម្មោ បច្ចុប្បន្នស្ស នហេតុស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៦៨៦) ហេតុយា តីណិ ។

នអតីតារម្មណត្តិកនហេតុទុកេ

អតីតារម្មណត្តិកហេតុទុកំ(២)

(៦៨៧) នអតីតារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនាគតារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៨៨) ហេតុយា សត្តរស ។

នអជ្ឈត្តត្តិកនហេតុទុកេ

អជ្ឈត្តត្តិកហេតុទុកំ

(៦៨៩) នអជ្ឈត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច

---

១ ម. នអតីតត្តិក ... ហេតុទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នអតីតារម្មណត្តិក ... ហេតុទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៦៨៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ឥ អតីតត្តិកឥ ហេតុទុកៈ

អតីតត្តិកហេតុទុកៈ

[៦៨៥] ធម៌ មិនមែនជាអតីត មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអនាគត មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាបច្ចុប្បន្ន មិនមែនជាហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៨៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ឥ អតីតារម្មណត្តិកឥ ហេតុទុកៈ

អតីតារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ

[៦៨៧] ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត ជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៨៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៧ ។

ឥ អជ្ឈត្តត្តិកឥ ហេតុទុកៈ

អជ្ឈត្តត្តិកហេតុទុកៈ

[៦៨៩] ធម៌ ជាខាងក្រៅ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌

ពហិទ្ធា ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន-ពហិទ្ធា នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៩០) ហេតុយា ទ្វេ ។

នអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកនហេតុទុកេ
អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកំ[១]

(៦៩១) នអជ្ឈត្តារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អជ្ឈត្តារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-ច្ចយា ទ្វេ ។ នពហិទ្ធារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ពហិទ្ធារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៩២) ហេតុយា ធ ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុទុកេ
សនិទស្សនត្តិកហេតុទុកំ[២]

(៦៩៣) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ[៣] នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ

---

១ ម. នអជ្ឈត្តារម្មណត្តិក ... ហេតុទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... ហេតុទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នអនិទស្សនសប្បដិឃំ ។

មិនមែនជាខាងក្នុង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាខាងក្នុង ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាខាងក្រៅ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៩០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកនហេតុទុកៈ

អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកហេតុទុកៈ

[៦៩១] ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៩២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកហេតុទុកៈ

[៦៩៣] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់

នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៩៨) ហេតុយា តីណិ ។

(៦៩៩) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ន នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ន-នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុ ន នហេតុ-ឱវត្តា តីណិ មូលានិ ឯកវីសតិ បញ្ហា កាតព្វា ។

នសនិទស្សនត្តិកនសហេតុកទុកេ

សនិទស្សនត្តិកសហេតុកទុកំ[១]

(៦៩៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... សហេតុកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៦៩៨] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៦៩៩] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងបច្ច័យមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មានមូល ៣ ឯបញ្ហា ២១ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើចុះ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសហេតុកទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកសហេតុកទុកៈ

[៦៩៦] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់

ន សហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៦៩៧) ហេតុយា តីណិ ។

(៦៩៨) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។ ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

(៦៩៩) ហេតុយា ឯកាវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុសម្បយុត្តទុកេ សនិទស្សនត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកំ[១]

(៧០០) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក... ហេតុសម្បយុត្តទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៦៩៧) គួរហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៦៩៨) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ ធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(៦៩៩) គួរហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

(៧០០) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧០១) ហេតុយា តីណិ ។

(៧០២) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧០៣) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុសហេតុកទុកេ
សនិទស្សនត្តិកហេតុសហេតុកទុកំ[1]

(៧០៤) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ហេតុញ្ចេវ ន អហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ហេតុចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧០៥) ហេតុយា តីណិ ។

(៧០៦) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អហេតុកញ្ចេវ ន ន ហេតុញ្ច ធម្មំ[2] បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ សហេតុកោ ចេវ ន ច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧០៧) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក . . . ហេតុសហេតុកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. ន នបហេតុំ ។

[៧០១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៧០២] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧០៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុសហេតុកទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកហេតុសហេតុកទុកៈ

[៧០៤] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧០៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៧០៦] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយហេតុផងមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានហេតុផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧០៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកេ
សនិទស្សនត្តិកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ(១)

(៧០៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុញ្ចេវនហេតុវិប្បយុត្តញ្ច(២) ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ហេតុចេវហេតុសម្បយុត្តោច(៣) ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧០៩) ហេតុយា តីណិ ។

(៧១០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុវិប្បយុត្តញ្ចេវ ននហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ហេតុសម្បយុត្តោចេវ នចហេតុ(៤) ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧១១) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុនសហេតុកទុកេ
សនិទស្សនត្តិកនហេតុសហេតុកទុកំ(៥)

(៧១២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នហេតុសហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក . . . ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នហេតុវិប្បយុត្តំ ។ ៣ ម. ហេតុសម្បយុត្តោ ។ ៤ ម. ន នកហេតុ ។ ៥ ម. នសនិទស្សនត្តិក . . . នហេតុសហេតុកទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

ឥសនិទស្សនត្តិកនហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

[៧០៨] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧០៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៧១០] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រាសចាកហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧១១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនហេតុនសហេតុកទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកនហេតុសហេតុកទុកៈ

[៧១២] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុតែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧១៣] ហេតុយា តីណិ ។

[៧១៤] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នហេតុំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧១៥] ហេតុយា ឯកាវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនសនិទស្សនទុកេ សនិទស្សនត្តិកសនិទស្សនទុកំ(១)

[៧១៦] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ សនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧១៧] ហេតុយា បញ្ច ។

នសនិទស្សនត្តិកនសប្បដិឃទុកេ សនិទស្សនត្តិកសប្បដិឃទុកំ(២)

[៧១៨] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ សប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... សនិទស្សនទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... សប្បដិឃទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៧១៣] គណនាហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៧១៤] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុផងមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧១៥] គណនាហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសនិទស្សនទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកសនិទស្សនទុកៈ

[៧១៦] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយការឃើញ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧១៧] គណនាហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសប្បដិឃទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកសប្បដិឃទុកៈ

[៧១៨] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧១៩) ហេតុយា ឆ ។

(៧២០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧២១) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនរូបីទុកេ
សនិទស្សនត្តិករូបីទុកំ[១]

(៧២២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ រូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧២៣) ហេតុយា ឯកវីស ។

(៧២៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧២៥) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក ...រូបីទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៧១៩] គួរធ្វើហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៧២០] ធម៌ មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧២១] គួរធ្វើហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនរូបីទុកៈ
សនិទស្សនត្តិករូបីទុកៈ

[៧២២] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧២៣] គួរធ្វើហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

[៧២៤] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧២៥] គួរធ្វើហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនលោកិយទុកេ សនិទស្សនត្តិកលោកិយទុកំ

(៧២៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នលោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ នលោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ(១) លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

(៧២៧) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកេ សនិទស្សនត្តិកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ(២)

(៧២៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧២៩) ហេតុយា បញ្ចត្តឹស ។

---

១ ម. អនិទស្សនអប្បដិឃោ ។ ២ ម. នសនិទស្សនត្តិក . . . កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនលោកិយទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកលោកិយទុកៈ

[៧២៦] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់មិនមែនជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ ធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

[៧២៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ

[៧២៨] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមិនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧២៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៩ ។

(៧៣០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នកេនចិនវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ កេនចិនវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៣១) ហេតុយា បញ្ចត្តឹស ។

នសនិទស្សនត្តិកនោអាសវទុកេ សនិទស្សនត្តិកអាសវទុកំ[១]

(៧៣២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៣៣) ហេតុយា តីណិ ។

(៧៣៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ននោអាសវំ[២] ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៣៥) ហេតុយា ឯកាវីស ។

---

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក . . . អាសវទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នោអាសវំ ។

(៧៣០) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមិនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមិនមែនជាមិនត្រូវដឹងដោយវិញ្ញាណណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៣១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោអាសវទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកអាសវទុកៈ

(៧៣២) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៣៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧៣៤) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៣៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសាសវទុកេ
សនិទស្សនត្តិកសាសវទុកំ[1]

(៧៣៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសាសវំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៣៧) ហេតុយា ឯកាវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកអាសវសម្បយុត្តទុកេ
សនិទស្សនត្តិកអាសវសម្បយុត្តទុកំ[2]

(៧៣៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៣៩) ហេតុយា តីណិ ។

(៧៤០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ឯកាវីស ។

---

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក . . . សាសវទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសនិទស្សនត្តិក . . . អាសវសម្បយុត្តទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសាសវទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកសាសវទុកៈ

[៧៣៦] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៣៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកអាសវសម្បយុត្តទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

[៧៣៨] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៣៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៧៤០] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ វារៈ ២១ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋានំ

នសនិទស្សនត្តិកនអាសវសាសវទុកេ
សនិទស្សនត្តិកអាសវសាសវទុកំ[១]

(៧៤១) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអាសវញ្ចេវនអនាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អាសវោចេវសាសវោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៤២) ហេតុយា តីណិ ។

(៧៤៣) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអនាសវញ្ចេវនោចអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ សាសវោចេវនោចអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៤៤) ហេតុយា ឯកាវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកេ
សនិទស្សនត្តិកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុក[២]

(៧៤៥) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអាសវញ្ចេវនអាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អាសវោចេវអាសវសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក . . . អាសវសាសវទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសនិទស្សនត្តិក . . . អាសវអាសវសម្បយុត្តទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនអាសវសាសវទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកអាសវសាសវទុកៈ

[៧៤១] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអាសវៈផងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៤២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៧៤៣] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយអាសវៈផងមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៤៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

[៧៤៥] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអាសវៈផងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាអាសវៈផងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៤៦] ហេតុយា តីណិ ។

[៧៤៧] ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អាសវវិប្បយុត្តញ្ចេវ ន នោ ច អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អាសវសម្បយុត្តោ ចេវ នោ ច អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៤៨] ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកេ
សនិទស្សនត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកំ(១)

[៧៤៩] ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ អាសវវិប្បយុត្តំ ន សាសវំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ឯកវីស ។

[៧៥០] ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ អាសវវិប្បយុត្តំ ន អនាសវំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៥១] ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក... អាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៧៤៦] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៧៤៧] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយអាសវៈតាំងមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈតាំងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៤៨] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកៈ

[៧៤៩] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈតាំងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈតាំងមិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ វារៈ ២១ ។

[៧៥០] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈតាំងមិនមានអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកអាសវៈតាំងមិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៥១] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកេ
សនិទស្សនត្តិកសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកំ(១)

(៧៨២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៨៣) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោគន្ថគោច្ឆកទុកេ
សនិទស្សនត្តិកគន្ថគោច្ឆកទុកំ(២)

(៧៨៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៨៥) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោឱឃគោច្ឆកទុកេ
សនិទស្សនត្តិកឱឃគោច្ឆកទុកំ(៣)

(៧៨៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោឱឃំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ឱឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... សញ្ញោជនគោច្ឆកទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... គន្ថគោច្ឆកទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... ឱឃគោច្ឆកទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកៈ

[៧៥២] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៥៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោគន្ថគោច្ឆកទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកគន្ថគោច្ឆកទុកៈ

[៧៥៤] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៥៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោឱឃគោច្ឆកទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកឱឃគោច្ឆកទុកៈ

[៧៥៦] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាឱឃៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាឱឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៥៧) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោយោគគោច្ឆកទុកេ សនិទស្សនត្តិកយោគគោច្ឆកទុកំ[១]

(៧៥៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោយោគំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ យោគោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៥៩) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោនីវរណគោច្ឆកទុកេ សនិទស្សនត្តិកនីវរណគោច្ឆកទុកំ[២]

(៧៦០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោនីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៦១) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... យោគគោច្ឆកទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... នីវរណគោច្ឆកទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៧៥៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោយោគគោច្ឆកទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកយោគគោច្ឆកទុកៈ

[៧៥៨] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាយោគៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាយោគៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ។

[៧៥៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោនីវរណគោច្ឆកទុកៈ
សនិទស្សនត្តិកនីវរណគោច្ឆកទុកៈ

[៧៦០] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជានីវរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ។

[៧៦១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោបរាមាសគោច្ឆកទុកេ
សនិទស្សនត្តិកបរាមាសគោច្ឆកទុកំ[១]

(៧៦២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ បរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៦៣) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសារម្មណទុកេ
សនិទស្សនត្តិកសារម្មណទុកំ[២]

(៧៦៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសារម្មណំ[៣] ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៦៥) ហេតុយា តីណិ ។

(៧៦៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអនារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អនារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក . . . បរាមាសគោច្ឆកទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសនិទស្សនត្តិក . . . សារម្មណទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ៣ ម. សារម្មណំ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោបរាមាសគោច្ឆកទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកបរាមាសគោច្ឆកទុកៈ

[៧៦២] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាបរាមាសៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាបរាមាសៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៦៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសារម្មណទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកសារម្មណទុកៈ

[៧៦៤] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៦៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៧៦៦] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមានអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៦៧) ហេតុយា ឯកាវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនោចិត្តទុកេ
សនិទស្សនត្តិកចិត្តទុកំ[១]

(៧៦៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៦៩) ហេតុយា តីណិ ។

(៧៧០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ន នោចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ[២] នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៧១) ហេតុយា ឯកាវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនចេតសិកទុកេ
សនិទស្សនត្តិកចេតសិកទុកំ[៣]

(៧៧២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៧៣) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... ចិត្តទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ⁄ ២ ម. អនិទស្សនសប្បដិឃោ

៣ ម នសនិទស្សនត្តិក ... ចេតសិកទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

[៧៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោចិត្តទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកចិត្តទុកៈ

[៧៦៨] ធម៌ មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៧៧០] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៧១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនចេតសិកទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកចេតសិកទុកៈ

[៧៧២] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៧៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧៧៤) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៧៥) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនចិត្តសម្បយុត្តទុកេ
សនិទស្សនត្តិកចិត្តសម្បយុត្តទុកំ[១]

(៧៧៦) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ចិត្តសម្បយុត្តំ[២] ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៧៧) ហេតុយា តីណិ ។

(៧៧៨) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ចិត្តវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៧៩) ហេតុយា ឯកវីស ។

---

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... ចិត្តសម្បយុត្តទុកន្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. ចិត្តសម្បយុត្តំ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋាន

(៧៧៤) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមានចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៧៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនចិត្តសម្បយុត្តទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកចិត្តសម្បយុត្តទុកៈ

(៧៧៦) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៧៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៧៧៨) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រាសចាកចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៧៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនបិត្តសំសដ្ឋទុកេ
សនិទស្សនត្តិកបិត្តសំសដ្ឋទុកំ[1]

(៧៨០) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ចិត្តសំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៨១) ហេតុយា តីណិ ។

(៧៨២) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ចិត្តវិសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ ចិត្តវិសំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៨៣) ហេតុយា ឯកាវីសរ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តសមុដ្ឋានទុកេ
សនិទស្សនត្តិកបិត្តសមុដ្ឋានទុកំ[2]

(៧៨៤) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ នោ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... បិត្តសំសដ្ឋទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។ ២ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... បិត្តសមុដ្ឋានទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនបិត្តសំសដ្ឋទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសំសដ្ឋទុកៈ

[៧៨០] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រឡូកប្រឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រឡូកប្រឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៨១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៧៨២] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ប្រាសចាកការប្រឡូកប្រឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រាសចាកការប្រឡូកប្រឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៨៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោបិត្តសមុដ្ឋានទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកបិត្តសមុដ្ឋានទុកៈ

[៧៨៤] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ តាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋានំ

(៧៨៥) ហេតុយា ឯកវីស ។

(៧៨៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៨៧) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនតិកនោចិត្តសហភុទុកេ
សនិទស្សនត្តិកចិត្តសហភុទុកំ [១])

(៧៨៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោចិត្តសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៨៩) ហេតុយា បញ្ច ។

(៧៩០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោចិត្តសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នោចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៩១) ហេតុយា ឯកវីស ។

---

១ ម. នសនិទស្សនត្តិក ... ចិត្តសហភុទុកត្តិ ន ទិស្សតិ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋាន

[៧៨៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

[៧៨៦] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៨៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

ទសនិទស្សនត្តិកនោចិត្តសហភូទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកចិត្តសហភូទុកៈ

[៧៨៨] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ កើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៨៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[៧៩០] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះ-ពាល់ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៩១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោចិត្តានុបរិវត្តិទុកេ
សនិទស្សនត្តិកចិត្តានុបរិវត្តិទុកំ

(៧៩២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោចិត្តានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ចិត្តានុបរិវត្តី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៧៩៣) ហេតុយា បញ្ច ។

(៧៩៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ននោចិត្តានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នោចិត្តានុបរិវត្តី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៧៩៥) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកេ
សនិទស្សនត្តិកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកំ

(៧៩៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

នសនិទស្សនត្តិកនោចិត្តានុបរិវត្តិទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកចិត្តានុបរិវត្តិទុកៈ

[៧៩២] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៩៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[៧៩៤] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះ-ពាល់ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៩៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកៈ

[៧៩៦] ធម៌ មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ ច្រឡូកច្រឡំ និងតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនច្រឡូកច្រឡំនិងតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៧៩៧) ហេតុយា តីណិ ។

(៧៩៨) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៧៩៩) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកេ
សនិទស្សនត្តិកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុទុកំ

(៨០០) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ នោ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨០១) ហេតុយា តីណិ ។

(៨០២) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៧៩៧] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៧៩៨] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះ-ពាល់ មិនមែនប្រឡូកប្រឡំនិងតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនប្រឡូកប្រឡំនិងតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៧៩៩] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូទុកៈ

[៨០០] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងនិងកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងនិងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨០១] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨០២] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងនិងកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងនិងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨០៣) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកេ
សនិទស្សនត្តិកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកំ

(៨០៤) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ នោ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៨០៥) ហេតុយា តីណិ ។

(៨០៦) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៨០៧) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនអជ្ឈត្តិកទុកេ
សនិទស្សនត្តិកអជ្ឈត្តិកទុកំ

(៨០៨) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អជ្ឈត្តិកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ អជ្ឈត្តិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[៨០៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកៈ

[៨០៤] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងនិងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងនិងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨០៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨០៦] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងនិងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនប្រឡូកប្រឡំតាំងឡើងនិងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨០៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនអជ្ឈត្តិកទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកអជ្ឈត្តិកទុកៈ

[៨០៨] ធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨០៩) ហេតុយា ឯកាទស ។

(៨១០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ ពាហិរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨១១) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនឧបាទាទុកេ
សនិទស្សនត្តិកឧបាទាទុកំ

(៨១២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨១៣) ហេតុយា បញ្ចត្តឹស ។

(៨១៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោឧបាទា(១) ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨១៥) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. នោឧបាទា ។

[៨០៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១១ ។

[៨១០] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨១១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនឧបាទាទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកឧបាទាទុកៈ

[៨១២] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨១៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ ។

[៨១៤] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨១៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនឧបាទាទិន្នទុកេ
សនិទស្សនត្តិកឧបាទិន្នទុកំ

(៨១៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨១៧) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនោឧបាទានគោច្ឆកទុកេ
សនិទស្សនត្តិកឧបាទានគោច្ឆកទុកំ

(៨១៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នោឧបាទានំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនសប្បដិឃោ ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨១៩) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនប្បដិឃឧបាទិន្នទុកៈ

សនិទស្សនប្បដិឃឧបាទិន្នទុកៈ

[៨១៦] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះ-ពាល់ ដែលមិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨១៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនប្បដិឃនោឧបាទានគោច្ឆកទុកៈ

សនិទស្សនប្បដិឃឧបាទានគោច្ឆកទុកៈ

[៨១៨] ធម៌ មិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨១៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនោកិលេសគោច្ឆកទុកេ
សនិទស្សនត្តិកកិលេសគោច្ឆកទុកំ

(៨២០) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ នោ កិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៨២១) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកទស្សនេនបហាតព្វទុកេ
សនិទស្សនត្តិកទស្សនេនបហាតព្វទុកំ

(៨២២) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ទស្សនេនបហាតព្វំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៨២៣) ហេតុយា តីណិ ។

(៨២៤) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ន ទស្សនេនបហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន ទស្សនេនបហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៨២៥) ហេតុយា ឯកវីស ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកទុកប្បដ្ឋាន

នសនិទស្សនត្តិកនោកិលេសគោច្ឆកទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកកិលេសគោច្ឆកទុកៈ

[៨២០] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨២១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនទស្សនេនបហាតព្វទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកទស្សនេនបហាតព្វទុកៈ

[៨២២] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨២៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨២៤] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨២៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនភាវនាយបហាតព្វទុកេ

សនិទស្សនត្តិកភាវនាយបហាតព្វទុកំ

(៨២៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នភាវនាយបហាតព្វំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៨២៧) ហេតុយា តីណិ ។

(៨២៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ននភាវនាយបហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៨២៩) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកេ

សនិទស្សនត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកំ

(៨៣០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

នសនិទស្សនគ្គិកនភាវនាយបហាតព្វទុកៈ

សនិទស្សនគ្គិកភាវនាយបហាតព្វទុកៈ

[៨២៦] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨២៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨២៨] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដែលមិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨២៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនគ្គិកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ

សនិទស្សនគ្គិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ

[៨៣០] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៣១) ហេតុយា តីណិ ។

(៨៣២) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៣៣) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកេ សនិទស្សនត្តិកភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកំ

(៨៣៤) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ភាវនាយបហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៣៥) ហេតុយា តីណិ ។

(៨៣៦) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៣៧) ហេតុយា ឯកវីស ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកទុកប្បដ្ឋាន

[៨៣១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨៣២] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មានហេតុដែលមិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៣៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

ធសនិទស្សនត្តិកធភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកៈ

[៨៣៤] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៣៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨៣៦] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មានហេតុដែលមិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៣៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសវិតក្កទុកេ
សនិទស្សនត្តិកសវិតក្កទុកំ

(៨៣៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ សវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៣៩) ហេតុយា តីណិ ។

(៨៤០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៤១) ហេតុយា ឯកាវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនសវិចារទុកេ
សនិទស្សនត្តិកសវិចារទុកំ

(៨៤២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ សវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នសនិទស្សនប្បដិឃនសវិតក្កទុកៈ

សនិទស្សនប្បដិឃសវិតក្កទុកៈ

[៨៣៨] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកប ដោយវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកប ដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ ហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៣៩]ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨៤០] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមានវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិង ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៤១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនប្បដិឃនសវិចារទុកៈ

សនិទស្សនប្បដិឃសវិចារទុកៈ

[៨៤២] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកប ដោយវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកប ដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះ ហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៤៣] ហេតុយា តីណិ ។

[៨៤៤] ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៤៥] ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនសប្បីតិកទុកេ
សនិទស្សនត្តិកសប្បីតិកទុកំ

[៨៤៦] ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន សប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ សប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៤៧] ហេតុហេ តីណិ ។

[៨៤៨] ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន សប្បីតិកំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អប្បីតិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៤៩] ហេតុយា ឯកវីស ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកទុកប្បដ្ឋាន

[៨៤៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨៤៤] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះ-ពាល់ មិនមានវិតារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមានវិតារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៤៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

ឥសនិទស្សនត្តិកឥសប្បីតិកទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកសប្បីតិកទុកៈ

[៨៤៦] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៤៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨៤៨] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះ-ពាល់ មិនមានបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៤៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនបីតិសហគតទុកេ
សនិទស្សនត្តិកបីតិសហគតទុកំ

(៨៥០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នបីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៥១) ហេតុយា តីណិ ។

(៨៥២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ននបីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នបីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៥៣) ហេតុយា ឯកាវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនសុខសហគតទុកេ
សនិទស្សនត្តិកសុខសហគតទុកំ

(៨៥៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នសនិទស្សនត្តិកនបីតិសហគតទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកបីតិសហគតទុកៈ

[៨៥០] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៥១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨៥២] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៥៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសុខសហគតទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកសុខសហគតទុកៈ

[៨៥៤] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៥៥] ហេតុយា តីណិ ។

[៨៥៦] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ននសុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នសុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៥៧] ហេតុយា ឯកាវីសរ ។

នសនិទស្សនត្តិកឧបេក្ខាសហគតទុកេ
សនិទស្សនត្តិកឧបេក្ខាសហគតទុកំ

[៨៥៨] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ[១] ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៥៩] ហេតុយា តីណិ ។

[៨៦០] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ននឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៨៦១] ហេតុយា ឯកាវីសរ ។

១ ម. អនិទស្សនសប្បដិឃោ ។

(៨៥៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៥៦) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៥៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនឧបេក្ខាសហគតទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកឧបេក្ខាសហគតទុកៈ

(៨៥៨) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៥៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៦០) ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៨៦១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនកាមាវចរទុកេ

សនិទស្សនត្តិកកាមាវចរទុកំ

(៨៦២) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន កាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ កាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៦៣) ហេតុយា ឯកវីស ។

(៨៦៤) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន នកាមាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ន កាមាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៦៥) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនរូបាវចរទុកេ

សនិទស្សនត្តិករូបាវចរទុកំ

(៨៦៦) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន រូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ រូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៦៧) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនកាមាវចរទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកកាមាវចរទុកៈ

[៨៦២] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាកាមាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកាមាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៦៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

[៨៦៤] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មិនមែនជាកាមាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាកាមាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៦៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនរូបាវចរទុកៈ

សនិទស្សនត្តិករូបាវចរទុកៈ

[៨៦៦] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជារូបាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជារូបាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៦៨) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន នរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៦៩) ហេតុយា ឯកវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនអរូបាវចរទុកេ
សនិទស្សនត្តិកអរូបាវចរទុកំ

(៨៧០) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៧១) ហេតុយា តីណិ ។

(៨៧២) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន នអរូបាវចរំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នអរូបាវចរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៧៣) ហេតុយា ឯកវីស ។

[៨៦៨] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជារូបាវចរៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជារូបាវចរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនអរូបាវចរទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកអរូបាវចរទុកៈ

[៨៧០] ធម៌ ជាអរូបាវចរៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៧១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨៧២] ធម៌ មិនមែនជាអរូបាវចរៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាអរូបាវចរៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៧៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនបរិយាបន្នទុកេ
សនិទស្សនត្តិកបរិយាបន្នទុកំ

(៨៧៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នបរិយាបន្នំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ បរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៧៥) ហេតុយា ឯកាវីស ។

(៨៧៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអបរិយាបន្នំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ អបរិយាបន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៧៧) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកននិយ្យានិកទុកេ
សនិទស្សនត្តិកនិយ្យានិកទុកំ

(៨៧៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ននិយ្យានិកំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ និយ្យានិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៧៩) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនប្បដិឃនបរិយាបន្នទុកៈ សនិទស្សនប្បដិឃបរិយាបន្នទុកៈ

[៨៧៤] ធម៌ ជាបរិយាបន្នៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាបរិយាបន្នៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៧៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

[៨៧៦] ធម៌ ជាអបរិយាបន្នៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះ-ពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអបរិយាបន្នៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៧៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនប្បដិឃននិយ្យានិកទុកៈ សនិទស្សនប្បដិឃនិយ្យានិកទុកៈ

[៨៧៨] ធម៌ ជានិយ្យានិកៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះ-ពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជានិយ្យានិកៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៧៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៨០) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អនិយ្យានិកំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អនិយ្យានិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៨៨១) ហេតុយា ឯកាវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនិយតទុកេ
សនិទស្សនត្តិកនិយតទុកំ

(៨៨២) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន និយតំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ និយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៨៨៣) ហេតុយា តីណិ ។

(៨៨៤) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៨៨៥) ហេតុយា ឯកាវីស ។

[៨៨០] ធម៌ ជាអនិយ្យានិក: ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអនិយ្យានិក: មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៨១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនិយតទុកៈ

សនិទស្សនត្តិកនិយតទុកៈ

[៨៨២] ធម៌ ជានិយតៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជានិយតៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៨៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៨៨៤] ធម៌ ជាអនិយតៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអនិយតៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៨៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសឧត្តរទុកេ

សនិទស្សនត្តិកសឧត្តរទុកំ

(៨៨៦) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន សឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ សឧត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៨៧) ហេតុយា ឯកវីស ។

(៨៨៨) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អនុត្តរំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ អនុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៨៩) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសរណទុកេ

សនិទស្សនត្តិកសរណទុកំ

(៨៩០) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន សរណំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៨៩១) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនប្បដិឃនសឧត្តរទុកៈ

សនិទស្សនប្បដិឃសឧត្តរទុកៈ

[៨៨៦] ធម៌ ប្រកបដោយឧត្តរៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៨៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

[៨៨៨] ធម៌ មិនមានឧត្តរៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះ-ពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាមិនមានឧត្តរៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៨៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនប្បដិឃនសរណទុកៈ

សនិទស្សនប្បដិឃសរណទុកៈ

[៨៩០] ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៨៩១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៨៩២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអរណំ ធម្មំ បច្ចយា សនិទស្សនសប្បដិឃោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ នអរណំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអរណញ្ច នអនិទស្សនសប្បដិឃំ នអរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា សត្ត ។

(៨៩៣) ហេតុយា ឯកវីស អវិគតេ ឯកវីស ។

សហជាតវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ វិត្ថារេតព្វំ ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកទុកប្បដ្ឋាន

(៨៩២) ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(៨៩៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

ឯសហជាតវារៈ ដូចគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

(៨៩៤) ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន អរណោ ធម្មោ សនិទស្សនសប្បដិឃស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សត្ត ។ ន អនិទស្សនសប្បដិឃោ ន អរណោ ធម្មោ សនិទស្សនសប្បដិឃស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សត្ត ។ ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន អរណោ ច ន អនិទស្សនសប្បដិឃោ ន អរណោ ច ធម្មា សនិទស្សនសប្បដិឃស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សត្ត ។

(៨៩៥) ន សនិទស្សនសប្បដិឃោ ន អរណោ ធម្មោ អនិទស្សនអប្បដិឃស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ន អនិទស្សនសប្បដិឃោ ន អរណោ ធម្មោ អនិទស្សនអប្បដិឃស្ស អរណស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៨៩៤) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ក្តី ជាបច្ច័យ នៃធម៌មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

(៨៩៥) ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកទុកប្បដ្ឋានំ

[៨៩៦] ហេតុយា ឯកាវីស អារម្មណេ តីណិ អវិគតេ ឯកាវីស ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារស្ស អនុលោមម្បិ បច្ចនីយម្បិ អនុលោមប្បច្ចនីយម្បិ បច្ចនីយានុលោមម្បិ គណិតំ ឯវំ គណេតព្វំ ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកទុកប្បដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកទុកប្បដ្ឋាន

(៨៩៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

អនុលោមក្តី បច្ចនីយៈក្តី អនុលោមប្បច្ចនីយៈក្តី បច្ចនីយានុលោមក្តី នៃបញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ ដែលលោករាប់ហើយយ៉ាងណា បណ្ឌិត គប្បីរាប់ យ៉ាងនោះផងចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោមត្តិកទុកប្បដ្ឋាន ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកត្តិកប្បដ្ឋានំ

នកុសលត្តិកនវេទនាត្តិកេ
កុសលត្តិកវេទនាត្តិកំ

(៨៩៧) នកុសលំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សុខាយ វេទនាយសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នកុសលំ នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ នអកុសលំ នសុខាយវេទនាយសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សុខាយវេទនាយសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

បច្ចនីយានុលោមត្តិកត្តិកប្បដ្ឋាន

អកុសលត្តិកអវេទនាត្តិកៈ

កុសលត្តិកវេទនាត្តិកៈ

[៨៩៧] ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយសុខ-វេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខ-វេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ ជាកុ-សល ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

ន អកុសលំ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ ន អព្យាកតំ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អព្យាកតំ ន សុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សុខាយ វេទនា-យ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ ន កុសលំ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ន អព្យា-កតំ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន អកុសលំ ន សុខា-យ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ន អព្យាកតំ ន សុខាយ វេ-ទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ សុខាយ-វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន កុសលំ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ន អកុសលំ ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកត្តិកប្បដ្ឋាន

ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខ-វេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយសុខ-វេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៨៩៨] ហេតុយា ឆ ។

[៨៩៩] ន កុសលំ ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ទុក្ខាយ វេទនាយសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន អព្យាកតំ ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន កុសលំ ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ន អព្យាកតំ ន ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

[៩០០] ហេតុយា តីណិ ។

[៩០១] ន កុសលំ ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន កុសលំ ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា

[៨៩៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៨៩៩] ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៩០០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩០១] ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ

បច្ចនីយានុលោមត្តិកត្តិកប្បដ្ឋានំ

ទ្វេ ៗ នអកុសលំ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អទុក្ខមសុខា-យ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ច-យា នអកុសលំ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្ប-យុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អទុក្ខមសុខាយ វេទ-នាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ៗ នអព្យាកតំ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ-សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នអព្យាក-តំ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ៗ នកុសលំ ន-អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច នអព្យាកតំ នអទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ៗ នអកុសលំ

មានវារៈ ២ ។ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនាផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ជាកុសល

ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ន អព្យាកតំ ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច កុសលោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នកុសលំ ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច នអកុសលំ ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(៩០២) ហេតុយា នវ ។

នកុសលត្តិកនវិបាកត្តិកេ

កុសលត្តិកវិបាកត្តិកំ

(៩០៣) ន កុសលំ ន វិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ វិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន អកុសលំ ន វិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ វិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន កុសលំ ន វិបាកញ្ច ន អកុសលំ ន វិបាកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ វិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនាផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខ-វេទនាផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយអទុក្ខមសុខវេទនាផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[៩០២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នកុសលត្តិកនវិបាកត្តិកៈ

កុសលត្តិកវិបាកត្តិកៈ

[៩០៣] វិបាកធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ វិបាកធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាវិបាក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ វិបាកធម៌ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាវិបាកផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាវិបាកផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(៩០៤) ហេតុយា តីណិ ។

(៩០៥) នកុសលំ នវិបាកធម្មធម្មំ បច្ចយា កុសលោ វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ... អកុសលោ វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ នអកុសលំ នវិបាកធម្មធម្មំ បច្ចយា អកុសលោ វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ នកុសលំ នវិបាកធម្មធម្មញ្ច នអកុសលំ នវិបាកធម្មធម្មញ្ច ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។

(៩០៦) ហេតុយា ឆ(១) ។

(៨០៧) នកុសលំ ននេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩០៨) ហេតុយា ឆ ។

---

១ ម. ហេតុយា ឆ បញ្ហា ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកត្តិកបដ្ឋាន

[៩០៤] កុសលត្តិកៈ ហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩០៥] ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ . . . ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាអកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនមានវិបាកជាប្រកតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី ជាកុសល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតីផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតីផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[៩០៦] កុសលត្តិកៈ ហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[៩០៧] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

[៩០៨] កុសលត្តិកៈ ហេតុបច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នកុសលត្តិកនឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកេ
កុសលត្តិកឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកំ

(៩០៩) ន កុសលោ ន ឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ អព្យាកតស្ស ឧបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(៩១០) អារម្មណោ ន(១) ។

(៩១១) ន កុសលំ ន អនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩១២) ហេតុយា បញ្ច ។

(៩១៣) ន កុសលំ ន អនុបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. អារម្មណោ ន បញ្ហា ។

នកុសលត្តិកនឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ

កុសលត្តិកឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ

[៩០៩] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយអារម្មណ-ប្បច្ច័យ ។

[៩១០] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[៩១១] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកៈហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩១២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

[៩១៣] ធម៌ ជាកុសល មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩១៤) ហេតុយា ន ។

នកុសលត្តិកនសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកេ កុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកំ

(៩១៥) នកុសលំ នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បច្ចយា អកុសលោ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ អកុសលានេវ តីណិ ។

(៩១៦) នកុសលំ នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៩១៧) ហេតុយា ន ។

(៩១៨) នកុសលំ នអសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៩១៩) ហេតុយា ន ។

នកុសលត្តិកនវិតក្កត្តិកេ កុសលត្តិកវិតក្កត្តិកំ

(៩២០) នកុសលំ នសវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ

[៩១៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នកុសលត្តិកនសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

កុសលត្តិកសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

[៩១៥] ធម៌ ជាអកុសល ដែលសៅហ្មងផងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនសៅហ្មងនិងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ អកុសលទាំងឡាយ មានវារៈ ៣ ។

[៩១៦] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនសៅហ្មងនិងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩១៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[៩១៨] ធម៌ ជាកុសលដែលមិនសៅហ្មងនិងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនសៅហ្មងនិងមិនគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩១៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នកុសលត្តិកនវិតក្កត្តិក

កុសលត្តិកវិតក្កត្តិកៈ

[៩២០] ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ

បដិច្ច អកុសលោ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩២១) ហេតុយា នវ ។

(៩២២) ន កុសលំ ន អវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩២៣) ហេតុយា នវ ។

(៩២៤) ន កុសលំ ន អវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩២៥) ហេតុយា ទ្វាទស ។

នកុសលត្តិកនបីតិត្តិកេ
កុសលត្តិកបីតិត្តិកំ

(៩២៦) ន កុសលំ ន បីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-ប្បច្ចយា ។

(៩២៧) ហេតុយា នវ ។

អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩២១] គុណហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៩២២] ធម៌ ជាអកុសល មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩២៣] គុណហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៩២៤] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩២៥] គុណហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១២ ។

នកុសលត្តិកនបីតិត្តិកៈ

កុសលត្តិកបីតិត្តិកៈ

[៩២៦] ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយបីតិ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩២៧] គុណហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៩២៨) នកុសលំ នសុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩២៩) ហេតុយា ឆ ។

(៩៣០) នកុសលំ នឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៣១) ហេតុយា ឆ ។

នកុសលត្តិកនទស្សនត្តិកេ
កុសលត្តិកទស្សនត្តិកំ

(៩៣២) នកុសលំ នទស្សនេនបហាតព្វំ ធម្មំ បច្ចយា អកុសលោ ទស្សនេនបហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៣៣) ហេតុយា តីណិ ។

(៩៣៤) នកុសលំ នភាវនាយបហាតព្វំ ធម្មំ បច្ចយា អកុសលោ ភាវនាយបហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៣៥) ហេតុយា តីណិ ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកត្តិកប្បដ្ឋាន

[៩២៨] ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩២៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៩៣០] ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយឧបេក្ខា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៣១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នកុសលត្តិកនទស្សនត្តិកៈ

កុសលត្តិកទស្សនត្តិកៈ

[៩៣២] ធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៣៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩៣៤] ធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៣៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៩៣៦) ន កុសលំ ន នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៣៧) ហេតុយា តីណិ ។

នកុសលត្តិកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកេ
កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកំ

(៩៣៨) ន កុសលំ ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៣៩) ហេតុយា តីណិ ។

(៩៤០) ន កុសលំ ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អកុសលោ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៤១) ហេតុយា តីណិ ។

(៩៤២) ន កុសលំ ន នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយបហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នេវ ទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៣៦] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៣៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នកុសលត្តិកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ
កុសលត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ

[៩៣៨] ធម៌ ជាអកុសល មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៣៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩៤០] ធម៌ ជាអកុសល មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៤១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩៤២] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៤៣] ហេតុយា តីណិ ។

នកុសលត្តិកនអាចយគាមិត្តិកេ
កុសលត្តិកអាចយគាមិត្តិកំ

[៩៤៤] នកុសលំ នអាចយគាមិំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ អាចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៤៥] ហេតុយា ឯកំ ។

[៩៤៦] នកុសលំ នអបចយគាមិំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ អបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៤៧] ហេតុយា តីណិ ។

[៩៤៨] នកុសលំ ននេវាចយគាមិនាបចយគាមិំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៤៩] ហេតុយា បញ្ច ។

[៩៤៣] គុណ៍ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នកុសលត្តិកនអាបយគាមិត្តិកៈ
កុសលត្តិកអាបយគាមិត្តិកៈ

[៩៤៤] ធម៌ ជាកុសល ដល់នូវការសន្សំកព្ទូនឡើង ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដល់នូវការសន្សំកព្ទូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៤៥] គុណ៍ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[៩៤៦] ធម៌ ជាកុសល មិនដល់នូវការសន្សំកព្ទូនឡើង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកព្ទូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៤៧] គុណ៍ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩៤៨] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនដល់នូវការសន្សំកព្ទូនឡើង ផង មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកព្ទូនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនដល់នូវការសន្សំកព្ទូនឡើង ផងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកព្ទូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៤៩] គុណ៍ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នកុសលត្តិកនសេក្ខត្តិកេ

កុសលត្តិកសេក្ខត្តិកំ

(៩៥០) នកុសលំ នសេក្ខំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ សេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៥១) ហេតុយា ឯ ។

(៩៥២) នកុសលំ នអសេក្ខំ ធម្មំ បច្ចយា អព្យាកតោ អសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៥៣) ហេតុយា តីណិ ។

(៩៥៤) នកុសលំ ននេវសេក្ខានាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៥៥) ហេតុយា បញ្ច ។

នកុសលត្តិកនបរិត្តត្តិកេ

កុសលត្តិកបរិត្តត្តិកំ

(៩៥៦) នកុសលំ នបរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៥៧) ហេតុយា បញ្ច ។

នកុសលត្តិកនសេក្ខត្តិកៈ

កុសលត្តិកសេក្ខត្តិកៈ

(៩៥០) ធម៌ ជាកុសល ជាសេក្ខៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៥១) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(៩៥២) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាអសេក្ខៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាអសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៥៣) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(៩៥៤) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាសេក្ខៈ ទាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមែនជាសេក្ខៈ ទាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៥៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នកុសលត្តិកនបរិត្តត្តិកៈ

កុសលត្តិកបរិត្តត្តិកៈ

(៩៥៦) ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មានសភាពតូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានសភាពតូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(៩៥៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

(៩៥៨) នកុសលំ នមហគ្គតំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ មហគ្គតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៩៥៩) ហេតុយា តីណិ ។

(៩៦០) នកុសលំ នអប្បមាណំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ អប្បមាណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៩៦១) ហេតុយា ឯ ។

នកុសលត្តិកនបរិត្តារម្មណត្តិកេ
កុសលត្តិកបរិត្តារម្មណត្តិកំ

(៩៦២) នកុសលំ នបរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៩៦៣) ហេតុយា តីណិ ។

(៩៦៤) នកុសលំ នមហគ្គតារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ មហគ្គតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៩៦៥) ហេតុយា ឆ ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកត្តិកប្បដ្ឋាន

[៩៥៨] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដល់នូវសភាពដ៏ធំ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដល់នូវសភាពដ៏ធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៥៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩៦០] ធម៌ ជាកុសល ប្រមាណមិនបាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៦១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នកុសលត្តិកនបរិត្តារម្មណត្តិកៈ

កុសលត្តិកបរិត្តារម្មណត្តិកៈ

[៩៦២] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៦៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩៦៤] ធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពដ៏ធំ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពដ៏ធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៦៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(៩៦៦) ន កុសលំ ន អប្បមាណារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ អប្បមាណារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៩៦៧) ហេតុយា ឆ ។

នកុសលត្តិកនហីនត្តិកេ
កុសលត្តិកហីនត្តិកំ

(៩៦៨) ន កុសលំ ន ហីនំ ធម្មំ បច្ចយា អកុសលោ ហីនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៩៦៩) ហេតុយា តីណិ ។

(៩៧០) ន កុសលំ ន មជ្ឈិមំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ មជ្ឈិមោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៩៧១) ហេតុយា ឆ ។

(៩៧២) ន កុសលំ ន បណីតំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ បណីតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(៩៧៣) ហេតុយា ឆ ។

នកុសលត្តិកនមិច្ឆត្តត្តិកេ
កុសលត្តិកមិច្ឆត្តត្តិកំ

(៩៧៤) ន កុសលំ ន មិច្ឆត្តនិយតំ ធម្មំ បច្ចយា

[៩៦៦] ធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នកុសលត្តិកនហីនត្តិកៈ

កុសលត្តិកហីនត្តិកៈ

[៩៦៨] ធម៌ ជាអកុសល ដ៏ថោកទាប ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនថោកទាប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩៧០] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាកណ្តាល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាកណ្តាល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៧១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[៩៧២] ធម៌ ជាកុសលដ៏ឧត្តម ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនឧត្តម ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៧៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នកុសលត្តិកនមិច្ឆត្តត្តិកៈ

កុសលត្តិកមិច្ឆត្តត្តិកៈ

[៩៧៤] ធម៌ ជាអកុសល មានសភាពខុសនិងទៀង អាស្រ័យ

អកុសលោ មិច្ឆត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៧៥) ហេតុយា តីណិ ។

(៩៧៦) នកុសលំ នសម្មត្តនិយតំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ សម្មត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៧៧) ហេតុយា តីណិ ។

(៩៧៨) នកុសលំ នអនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៧៩) ហេតុយា ឯកំ ។

នកុសលត្តិកនមគ្គារម្មណត្តិកេ

កុសលត្តិកមគ្គារម្មណត្តិកំ

(៩៨០) នកុសលំ នមគ្គារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ មគ្គារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៨១) ហេតុយា ឆ ។

នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានសភាពខុសនិងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៧៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩៧៦] ធម៌ ជាកុសល មានសភាពត្រូវនិងទៀង ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានសភាពត្រូវនិងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៧៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩៧៨] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៧៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នកុសលត្តិកនមគ្គារម្មណត្តិកៈ

កុសលត្តិកមគ្គារម្មណត្តិកៈ

[៩៨០] ធម៌ ជាកុសល មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៨១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[៩៨២] នកុសលំ នមគ្គហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ មគ្គហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៨៣] ហេតុយា ឆ ។

[៩៨៤] នកុសលំ នមគ្គាធិបតិំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ មគ្គាធិបតិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៨៥] ហេតុយា ឆ ។

នកុសលត្តិកនឧប្បន្នត្តិកេ
កុសលត្តិកឧប្បន្នត្តិកំ

[៩៨៦] នកុសលោ នឧប្បន្នោ ធម្មោ កុសលស្ស ឧប្បន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៩៨៧] អារម្មណេ អដ្ឋារស ។

[៩៨៨] នកុសលោ នបច្ចុប្បន្នោ ធម្មោ កុសលស្ស បច្ចុប្បន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៩៨៩] អារម្មណេ អដ្ឋារស ។

[៩៨២] ធម៌ ជាកុសល មានមគ្គជាហេតុ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានមគ្គជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៨៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[៩៨៤] ធម៌ ជាកុសល មានមគ្គជាអធិបតី ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានមគ្គជាអធិបតី ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៨៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នកុសលត្តិកនឧប្បន្នត្តិកៈ

កុសលត្តិកឧប្បន្នត្តិកៈ

[៩៨៦] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនទាន់កើតឡើង ជាបច្ច័យនៃធម៌ ជាកុសល ដែលកើតឡើងហើយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៩៨៧] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

[៩៨៨] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាបច្ចុប្បន្ន ជាបច្ច័យនៃធម៌ ជាកុសល ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[៩៨៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

នកុសលត្តិកនអតីតារម្មណត្តិកេ

កុសលត្តិកអតីតារម្មណត្តិកំ

(៩៩០) នកុសលំ នអតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៩១) ហេតុយា តីណិ ។

(៩៩២) នកុសលំ នអនាគតារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា កុសលោ អនាគតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៩៣) ហេតុយា នវ ។

(៩៩៤) នកុសលំ នបច្ចុប្បន្នារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ បច្ចុប្បន្នារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(៩៩៥) ហេតុយា តីណិ ។

នកុសលត្តិកនអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកេ

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកំ

(៩៩៦) នកុសលំ នអជ្ឈត្តារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អជ្ឈត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកត្តិកប្បដ្ឋាន

នកុសលត្តិកនអតីតារម្មណត្តិកៈ

កុសលត្តិកអតីតារម្មណត្តិកៈ

[៩៩០] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៩១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩៩២] ធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍ជាអនាគត អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអនាគត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៩៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[៩៩៤] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៩៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នកុសលត្តិកនអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ

កុសលត្តិកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ

[៩៩៦] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៩៧] ហេតុយា តីណិ ។

[៩៩៨] នកុសលំ នពហិទ្ធារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ ពហិទ្ធារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[៩៩៩] ហេតុយា តីណិ ។

នកុសលត្តិកនសនិទស្សនត្តិកេ
កុសលត្តិកសនិទស្សនត្តិកំ

[១០០០] នកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នអកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នអព្យាកតំ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

[៩៩៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[៩៩៨] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[៩៩៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នកុសលត្តិកនសនិទស្សនត្តិកៈ

កុសលត្តិកសនិទស្សនត្តិកៈ

[១០០០] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច នអព្យាកតំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នអកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច នអព្យាកតំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច នអកុសលំ នសនិទស្សនសប្បដិឃញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ សនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១០០១) ហេតុយា ៣ ។

(១០០២) នកុសលំ នអនិទស្សនសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិទស្សនសប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១០០១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១០០២] ធម៌ មិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០០៣] ហេតុយា ឆ ។

[១០០៤] នកុសលំ នអនិទស្សនអប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អព្យាកតោ អនិទស្សនអប្បដិឃោ[១] ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០០៥] ហេតុយា តីណិ ។

នវេទនាត្តិកនកុសលត្តិកេ

វេទនាត្តិកកុសលត្តិកំ

[១០០៦] នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។

---

១ ម. អនិទស្សនសប្បដិឃោ ។

[១០០៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១០០៤] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាអព្យាក្រឹត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០០៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នវេទនាត្តិកនកុសលត្តិកៈ

វេទនាត្តិកកុសលត្តិកៈ

[១០០៦] ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ទ្វេ ។ ចត្តារិ គណិតកេន ទ្វេ ទ្វេ បញ្ហា កាតព្វា ។

[១០០៧] ហេតុយា ចុទ្ទស ។

[១០០៨] ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០០៩] ហេតុយា ឯកវីស ។

[១០១០] ន សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ន អព្យាកតោ ធម្មោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១០១១] អារម្មណេ ចុទ្ទស ។

ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយវេទនា មិនមែនជាទុក្ខ មិនមែនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ បញ្ហា ពីរ ។ បណ្ឌិត អ្នករាប់ គប្បីធ្វើឲ្យជា ៤ ។

(១០០៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ។

(១០០៨) ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយសុខវេទនា ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០០៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

(១០១០) ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយសុខ-វេទនា ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយសុខវេទនា ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១០១១) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ។

នវិបាកត្តិកនកុសលត្តិកេ

វិបាកត្តិកកុសលត្តិកំ

[១០១២] នវិបាកំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា វិបាកធម្មធម្មោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១០១៣] ហេតុយា តីណិ ។

[១០១៤] នវិបាកំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា វិបាកធម្មធម្មោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១០១៥] ហេតុយា តីណិ ។

[១០១៦] នវិបាកំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១០១៧] ហេតុយា តីណិ ។

នវិបាកត្តិកនកុសលត្តិកៈ
វិបាកត្តិកកុសលត្តិកៈ

[១០១២] ធម៌ ជាកុសល មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០១៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១០១៤] ធម៌ ជាអកុសល មានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាអកុសល ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០១៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១០១៦] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាវិបាកទាំងមិនមានវិបាកធម៌ជាប្រក្រតី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០១៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកនកុសលត្តិកេ
ឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកកុសលត្តិកំ

(១០១៨) នអនុបាទិន្នុបាទានិយំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អនុបាទិន្នុបាទានិយោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០១៩) ហេតុយា តីណិ ។

(១០២០) នអនុបាទិន្នុបាទានិយំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អនុបាទិន្នុបាទានិយោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០២១) ហេតុយា តីណិ ។

(១០២២) នឧបាទិន្នុបាទានិយំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិន្នុបាទានិយោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកនកុសលត្តិកៈ

ឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកកុសលត្តិកៈ

[១០១៨] ធម៌ ជាកុសល មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០១៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១០២០] ធម៌ ជាអកុសល មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០២១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១០២២] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យក តែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០២៣) ហេតុយា បញ្ច ។

នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកនកុសលត្តិកេ
សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកកុសលត្តិកំ

(១០២៤) នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០២៥) ហេតុយា ឆ ។

(១០២៦) នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០២៧) ហេតុយា តីណិ ។

(១០២៨) នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០២៩) ហេតុយា ឆ ។

[១០៦៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកនកុសលត្តិកៈ
សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកកុសលត្តិកៈ

[១០៦៤] ធម៌ ជាកុសល ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល ដែលមិនមែនសៅហ្មង និងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៦៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១០៦៦] ធម៌ ជាអកុសល ដែលសៅហ្មងផង គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល ដែលមិនមែនសៅហ្មង និងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១០៦៨] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ដែលមិនមែនសៅហ្មងនិងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នវិតក្កត្តិកនកុសលត្តិកេ

វិតក្កត្តិកកុសលត្តិកំ

(១០៣០) នសវិតក្កសវិចារំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សវិតក្កសវិចារោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៣១) ហេតុយា បណ្ណរស ។

(១០៣២) នសវិតក្កសវិចារំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សវិតក្កសវិចារោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៣៣) ហេតុយា នវ ។

(១០៣៤) នសវិតក្កសវិចារំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អវិតក្កអវិចារោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៣៥) ហេតុយា សត្ត ។

នបីតិត្តិកនកុសលត្តិកេ

បីតិត្តិកកុសលត្តិកំ

(១០៣៦) នបីតិសហគតំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា បីតិសហគតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នវិតក្កត្តិកនកុសលត្តិកៈ

វិតក្កត្តិកកុសលត្តិកៈ

[១០៣០] ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៣១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៥ ។

[១០៣២] ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៣៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១០៣៤] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមានវិតក្កៈនិងមិនមានវិចារៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៣៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

នបីតិត្តិកនកុសលត្តិក

បីតិត្តិកកុសលត្តិកៈ

[១០៣៦] ធម៌ ជាកុសល ប្រកបដោយបីតិ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៣៧) ហេតុយា អដ្ឋវីស ។

(១០៣៨) នបីតិសហគតំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា បីតិសហគតោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៣៩) ហេតុយា អដ្ឋវីស ។

នទស្សនត្តិកនកុសលត្តិកេ
ទស្សនត្តិកកុសលត្តិកំ

(១០៤០) នទស្សនេនបហាតព្វំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា នេវទស្សនេនភាវនាយបហាតព្វោ កុស-លោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៤១) ហេតុយា តីណិ ។

(១០៤២) នទស្សនេនបហាតព្វំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ទស្សនេនបហាតព្វោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៤៣) ហេតុយា ឆ ។

(១០៤៤) នទស្សនេនបហាតព្វំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេនភាវនាយបហាតព្វោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០៣៧] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៨ ។

[១០៣៨] ធម៌ ជាអកុសល ប្រកបដោយបីតិ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនប្រកបដោយបីតិ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៣៩] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២៨ ។

នទស្សនត្តិកនកុសលត្តិកៈ

ទស្សនត្តិកកុសលត្តិកៈ

[១០៤០] ធម៌ ជាកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៤១] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១០៤២] ធម៌ ជាអកុសល ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៤៣] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១០៤៤] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៤៥) ហេតុយា ឆ ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកនកុសលត្តិកេ ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកកុសលត្តិកំ

(១០៤៦) ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៤៧) ហេតុយា តីណិ ។

(១០៤៨) ន ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៤៩) ហេតុយា ឆ ។

(១០៥០) ន នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៥១) ហេតុយា ឆ ។

[១០៤៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកនកុសលត្តិកៈ
ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកកុសលត្តិកៈ

[១០៤៦] ធម៌ ជាកុសល មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ពឹងផ្អែក នូវធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៤៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១០៤៨] ធម៌ ជាអកុសល មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែក នូវធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៤៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១០៥០] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនមានហេតុដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៥១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នអាចយគាមិត្តិកនកុសលត្តិកេ

អាចយគាមិត្តិកកុសលត្តិកំ

(១០៥២) ន អាចយគាមឹ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អាចយគាមី កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១០៥៣) ហេតុយា ឆ ។

(១០៥៤) ន អាចយគាមឹ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អាចយគាមី អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១០៥៥) ហេតុយា តីណិ ។

(១០៥៦) ន អាចយគាមឹ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នេវាចយគាមិនាបចយគាមី អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១០៥៧) ហេតុយា បញ្ច ។

នសេក្ខត្តិកនកុសលត្តិកេ

សេក្ខត្តិកកុសលត្តិកំ

(១០៥៨) ន សេក្ខំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សេក្ខោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

---

១ ម. នេវាចយគាមិនអបចយគាមី ។

នអាបយគាមិត្តិកនកុសលត្តិកៈ

អាបយគាមិត្តិកកុសលត្តិកៈ

[១០៥២] ធម៌ ជាកុសល ដល់នូវការសន្សំកព្វូនឡើង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដល់នូវការសន្សំកព្វូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៥៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១០៥៤] ធម៌ ជាអកុសល ដល់នូវការសន្សំកព្វូនឡើង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនដល់នូវការសន្សំកព្វូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៥៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១០៥៦] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនដល់នូវការសន្សំកព្វូនឡើង មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកព្វូនឡើង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនដល់នូវការសន្សំកព្វូនឡើង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៥៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

នសេក្ខត្តិកនកុសលត្តិកៈ

សេក្ខត្តិកកុសលត្តិកៈ

[១០៥៨] ធម៌ ជាកុសល ជាសេក្ខៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៥៩) ហេតុយា ឆ ។

(១០៦០) ន សេក្ខំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា នេវសេក្ខានាសេក្ខោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៦១) ហេតុយា តីណិ ។

(១០៦២) ន សេក្ខំ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច នេវសេក្ខានាសេក្ខោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៦៣) ហេតុយា បញ្ច ។

នបរិត្តត្តិកនកុសលត្តិកេ
បរិត្តត្តិកកុសលត្តិកំ

(១០៦៤) ន មហគ្គតំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា មហគ្គតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៦៥) ហេតុយា នវ ។

(១០៦៦) ន មហគ្គតំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា បរិត្តោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកត្តិកប្បដ្ឋាន

[១០៥៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១០៦០] ធម៌ ជាអកុសល មិនមែនជាសេក្ខៈទាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៦១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១០៦២] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាសេក្ខៈទាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាសេក្ខៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៦៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៥ ។

ធបរិត្តត្តិកធកុសលត្តិកៈ

បរិត្តត្តិកកុសលត្តិកៈ

[១០៦៤] ធម៌ ជាកុសល ដល់នូវសភាពធំ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៦៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

[១០៦៦] ធម៌ ជាអកុសល ដែលតូចឆ្មារ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនដល់នូវសភាពធំ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៦៧] ហេតុយា តីណិ ។

[១០៦៨] នបរិត្តំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច បរិត្តោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០៦៩] ហេតុយា ឆ ។

នបរិត្តារម្មណត្តិកនកុសលត្តិកេ
បរិត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ

[១០៧០] នបរិត្តារម្មណំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា បរិត្តារម្មណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០៧១] ហេតុយា ឯកាវីស ។

[១០៧២] នបរិត្តារម្មណំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា បរិត្តារម្មណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០៧៣] ហេតុយា ចុទ្ទស ។

នហីនត្តិកនកុសលត្តិកេ
ហីនត្តិកកុសលត្តិកំ

[១០៧៤] នហីនំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា មជ្ឈិមោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១០៦៨] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលតូចឆ្មារ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនតូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នបរិត្តារម្មណត្តិកនកុសលត្តិកៈ

បរិត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ

[១០៧០] ធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៧១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

[១០៧២] ធម៌ ជាអកុសល មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៧៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១៤ ។

នហីនត្តិកនកុសលត្តិកៈ

ហីនត្តិកកុសលត្តិកៈ

[១០៧៤] ធម៌ ជាកុសល ជាកណ្តាល ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនថោកទាប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១០៧៥) ហេតុយា ឆ ។

(១០៧៦) ន ហីនំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ហីនោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១០៧៧) ហេតុយា តីណិ ។

(១០៧៨) ន ហីនំ ន អព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច មជ្ឈិមោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១០៧៩) ហេតុយា ឆ ។

នមិច្ឆត្តត្តិកនកុសលត្តិកេ
មិច្ឆត្តត្តិកកុសលត្តិកំ

(១០៨០) ន មិច្ឆត្តនិយតំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា សម្មត្តនិយតោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១០៨១) ហេតុយា ឆ ។

(១០៨២) ន មិច្ឆត្តនិយតំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា មិច្ឆត្តនិយតោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១០៨៣) ហេតុយា ឆ ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកត្តិកប្បដ្ឋាន

[១០៧៥] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១០៧៦] ធម៌ ជាអកុសល ដ៏ជាកតាប ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាកតាប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៧៧] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១០៧៨] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ជាកណ្តាល អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនជាកតាប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ។

[១០៧៩] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

ធម្មិប្បត្តិកធកុសលត្តិកៈ

មិប្បត្តិកកុសលត្តិកៈ

[១០៨០] ធម៌ ជាកុសល មានសភាពត្រូវនិងទៀង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានសភាពខុសនិងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៨១] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១០៨២] ធម៌ ជាអកុសល មានសភាពខុសនិងទៀង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនមានសភាពខុសនិងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៨៣] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១០៨៤] នមិច្ឆត្តនិយតំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិយតោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១០៨៥] ហេតុយា ឯ ។

នមគ្គារម្មណត្តិកកុសលត្តិកេ
មគ្គារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ

[១០៨៦] នមគ្គារម្មណំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា មគ្គារម្មណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១០៨៧] ហេតុយា បញ្ចត្តឹស ។

នអកុសលំ នអព្យាកតំ នត្ថិ ។

នឧប្បន្នត្តិកនកុសលត្តិកេ
ឧប្បន្នត្តិកកុសលត្តិកំ

[១០៨៨] នឧប្បន្នោ នកុសលោ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស កុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១០៨៩] អារម្មណេ សត្ត[១] ។

---

១ ម. ហេតុយា សត្ត ។

[១០៨៤] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត មិនទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនមានសភាពខុសនិងទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៨៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នមគ្គារម្មណត្តិកនកុសលត្តិកៈ

មគ្គារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ

[១០៨៦] ធម៌ ជាកុសល មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៨៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣៥ ។

មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមានទេ ។

នឧប្បន្នត្តិកនកុសលត្តិកៈ

ឧប្បន្នត្តិកកុសលត្តិកៈ

[១០៨៨] ធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនកើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអកុសល ដែលកើតឡើងហើយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១០៨៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកត្តិកប្បដ្ឋានំ

(១០៩០) ន ឧប្បន្នោ ន អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស អកុសលស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ច-យេន បច្ចយោ ។

(១០៩១) អារម្មណេ[1] ឆ ។

(១០៩២) ន ឧប្បន្នោ ន អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បន្នស្ស អព្យាកតស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១០៩៣) អារម្មណេ សត្ត ។

អតីតត្តិកំ ឧប្បន្នត្តិកសទិសំ ។

នអតីតារម្មណត្តិកនកុសលត្តិកេ
អតីតារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ

(១០៩៤) ន អតីតារម្មណំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អតីតារម្មណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១០៩៥) ហេតុយា ឯកវីស ។

(១០៩៦) ន អតីតារម្មណំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អតីតារម្មណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

---

១ ម. ហេតុយា ឆ ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកត្តិកប្បដ្ឋាន

[១០៩០] ធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនកើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអកុសល ដែលកើតឡើងហើយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១០៩១] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១០៩២] ធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនកើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ដែលកើតឡើងហើយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១០៩៣] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

អតីតត្តិកៈ ប្រហែលគ្នានឹងឧប្បន្នត្តិកៈដែរ ។

ឥអតីតារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ

អតីតារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ

[១០៩៤] ធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍ជាអតីត ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៩៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

[១០៩៦] ធម៌ ជាអកុសល មានអារម្មណ៍ជាអតីត ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៩៧] ហេតុយា ឯកវីស ។

នអជ្ឈត្តត្តិកនកុសលត្តិកេ
អជ្ឈត្តត្តិកកុសលត្តិកំ

[១០៩៨] នអជ្ឈត្តំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ពហិទ្ធា កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នពហិទ្ធា នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អជ្ឈត្តោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១០៩៩] ហេតុយា ទ្វេ ។

[១១០០] នអជ្ឈត្តំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា ពហិទ្ធា អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១១០១] ហេតុយា ទ្វេ ។

នអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកនកុសលត្តិកេ
អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកំ

[១១០២] នអជ្ឈត្តារម្មណំ នកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អជ្ឈត្តារម្មណោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១១០៣] ហេតុយា ឯក ។

[១០៩៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នអជ្ឈត្តត្តិកនកុសលត្តិកៈ
អជ្ឈត្តត្តិកកុសលត្តិកៈ

[១០៩៨] ធម៌ ជាកុសល ខាងក្រៅ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាកុសល ខាងក្នុង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១០៩៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១១០០] ធម៌ ជាអកុសល ខាងក្រៅ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១០១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកនកុសលត្តិកៈ
អជ្ឈត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ

[១១០២] ធម៌ ជាកុសល មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១០៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

(១១០៤) ន អជ្ឈត្តារម្មណំ ន អកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អជ្ឈត្តារម្មណោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១០៥) ហេតុយា ឯ ។

នសនិទស្សនត្តិកនកុសលត្តិកេ
សនិទស្សនត្តិកកុសលត្តិកំ

(១១០៦) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ន កុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ន កុសលញ្ច ន អនិទស្សនសប្បដិឃំ ន កុសលញ្ច ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ កុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១០៧) ហេតុយា តីណិ ។

[១១០៤] ធម៌ ជាអកុសល មានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនមានអារម្មណ៍ខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១០៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

សនិទស្សនត្តិកកុសលត្តិកៈ
សនិទស្សនត្តិកកុសលត្តិកៈ

[១១០៦] ធម៌ ជាកុសល មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាកុសល មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ជាកុសល មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាកុសល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង មិនមែនជាកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១០៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១០៨) នអនិទស្សនសប្បដិឃំ នអកុសលំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ អកុសលោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១០៩) ហេតុយា តីណិ ។

(១១១០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអព្យាកតំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អព្យាកតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១១១) ហេតុយា សត្ត ។

នអនិទស្សនសប្បដិឃ នអព្យាកតមូលានិ

សត្តយេវ(១) កុសលមូលានិ សត្តយេវ ។

សព្វំ ឯកវីសតិយេវ ។

នសនិទស្សនត្តិកនវេទនាត្តិកេ

សនិទស្សនត្តិកវេទនាត្តិកំ

(១១១២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសុខាយ-វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិ-ឃោ សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១១៣) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. សត្តមេវ ។

[១១០៨] ធម៌ ជាអកុសល មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអកុសល មិនមែនជាមិនមានការឃើញតែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១០៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១១០] ធម៌ ជាអព្យាក្រឹត ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអព្យាក្រឹត មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១១១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៧ ។

នអនិទស្សនសប្បដិឃនអព្យាកតមូល មានវារៈ ៧ ទុកមូល មានវារៈ ៧ ដែរ ។ បទទាំងអស់ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនវេទនាត្តិកៈ

សនិទស្សនត្តិកវេទនាត្តិកៈ

[១១១២] ធម៌ ប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខវេទនា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១១៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១១៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នទុក្ខាយវេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ទុក្ខាយវេទនាយសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១១៥) ហេតុយា តីណិ ។

(១១១៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអទុក្ខម[1]សុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អទុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១១៧) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនវិបាកត្តិកេ
សនិទស្សនត្តិកវិបាកត្តិកំ

(១១១៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នវិបាកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ វិបាកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១១៩) ហេតុយា តីណិ ។

---

១. អទុក្ខមសុខាយ ។

[១១១៤] ធម៌ ប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមានការឃើញនិង មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយទុក្ខវេទនា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១១៥] គួរហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១១៦] ធម៌ ប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវេទនាមិនមែនជាទុក្ខមិនមែនជាសុខ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១១៧] គួរហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនវិបាកត្តិកៈ
សនិទស្សនត្តិកវិបាកត្តិកៈ

[១១១៨] ធម៌ ជាវិបាក មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាវិបាក មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១១៩] គួរហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១១២០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នវិបាកធម្មធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ វិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១២១) ហេតុយា តីណិ ។

(១១២២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ននេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នេវវិបាកនវិបាកធម្មធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១២៣) ហេតុយា ឯកាវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកេ
សនិទស្សនត្តិកឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកំ

(១១២៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នឧបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ អនិទស្សនអប្បដិឃស្ស ឧបាទិន្នុបាទានិយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណបច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១១២០] ធម៌ មានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១២១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន ៣ វារៈ ។

[១១២២] ធម៌ មិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាវិបាកនិងមិនមែនមានវិបាកជាប្រក្រតី មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១២៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មាន ២១ វារៈ ។

នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកទុកនឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ
សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកទុកឧបាទិន្នុបាទានិយត្តិកៈ

[១១២៤] ធម៌ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកត្តិកប្បដ្ឋានំ

(១១២៥) អារម្មណោ ឆ ។

(១១២៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នឧបាទិន្នុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អនុបាទិន្នុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១២៧) ហេតុយា ឯកវីស ។

(១១២៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអនុបាទិន្នអនុបាទានិយំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អនុបាទិន្នអនុបាទានិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១២៩) ហេតុយា តីណិ ។

[១១២៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

[១១២៦] ធម៌ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយតែជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យកហើយ និងជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១២៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

[១១២៨] ធម៌ មានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើម មិនកាន់យកហើយ ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមមិនកាន់យកហើយ ទាំងមិនជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១២៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកេ សនិទស្សនត្តិកសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកំ

(១១៣០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ សង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៣១) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៣២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អសង្កិលិដ្ឋសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៣៣) ហេតុយា ឯកាវីស ។

(១១៣៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ អសង្កិលិដ្ឋអសង្កិលេសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នសនិទស្សនត្តិកនសង្គិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

សនិទស្សនត្តិកសង្គិលិដ្ឋសង្កិលេសិកត្តិកៈ

[១១៣០] ធម៌ ដែលសៅហ្មង និងគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនសៅ-ហ្មងតែគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៣១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១៣២] ធម៌ ដែលមិនសៅហ្មង តែគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនសៅហ្មងតែគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេ-តុប្បច្ច័យ ។

[១១៣៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

[១១៣៤] ធម៌ មិនសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាមិនសៅហ្មង ទាំងមិនគួរដល់សេចក្ដីសៅហ្មង មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៣៥] ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនវិតក្កត្តិកេ
សនិទស្សនត្តិកវិតក្កត្តិកំ

[១១៣៦] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសវិតក្កសវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ សវិតក្កសវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១១៣៧] ហេតុយា តីណិ ។

[១១៣៨] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអវិតក្កវិចារមត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អវិតក្កវិចារមត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១១៣៩] ហេតុយា តីណិ ។

[១១៤០] នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអវិតក្កអវិចារំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អវិតក្កអវិចារោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១១៤១] ហេតុយា ឯកាវីស ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកត្តិកបដ្ឋាន

[១១៣៥] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនវិតក្កត្តិកៈ

សនិទស្សនត្តិកវិតក្កត្តិកៈ

[១១៣៦] ធម៌ ប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈនិងប្រកបដោយវិចារៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៣៧] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១៣៨] ធម៌ មិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈមានត្រឹមតែវិចារៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៣៩] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១៤០] ធម៌ មិនមានវិតក្កៈទាំងមិនមានវិចារៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានវិតក្កៈទាំងមិនមានវិចារៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៤១] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនបីតិត្តិកេ
សនិទស្សនត្តិកបីតិត្តិកំ

(១១៨២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នបីតិសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ បីតិសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៨៣) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៨៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសុខសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ សុខសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៨៥) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៨៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នឧបេក្ខាសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ឧបេក្ខាសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៨៧) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនបីតិត្តិកៈ

សនិទស្សនត្តិកបីតិត្តិកៈ

[១១៩២] ធម៌ ប្រកបដោយបីតិ មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយបីតិ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៩៣] គ្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១៩៤] ធម៌ ប្រកបដោយសុខ មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយសុខ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៩៥] គ្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១៩៦] ធម៌ ប្រកបដោយឧបេក្ខា មិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយឧបេក្ខា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៩៧] គ្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនទស្សនត្តិកេ
សនិទស្សនត្តិកទស្សនត្តិកំ

(១១៤៨) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ទស្សនេនបហាតព្វំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ ទស្សនេនបហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៤៩) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៥០) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន ភាវនាយបហាតព្វំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៥១) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៥២) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នេវទស្សនេន ន ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៥៣) ហេតុយា ឯកាវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនទស្សនត្តិកៈ

សនិទស្សនត្តិកទស្សនត្តិកៈ

[១១៨៨] ធម៌ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៨៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១៩០] ធម៌ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា មិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៩១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១៩២] ធម៌ ដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈទាំងមិនត្រូវលះដោយភាវនា ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈទាំងមិនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៩៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកេ
សនិទស្សនត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកំ

(១១៩៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ(១) ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១៩៥) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៩៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១៩៧) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៩៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ននេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នេវទស្សនេន នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១៩៩) ហេតុយា ឯកាវីស ។

---

១ ម. អនិទស្សនសប្បដិឃោ ។

នសនិទស្សនត្តិកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ

សនិទស្សនត្តិកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកត្តិកៈ

[១១៥៤] ធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៥៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១៥៦] ធម៌ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៥៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១៥៨] ធម៌ មានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈមិនត្រូវលះដោយភាវនា ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានហេតុដែលមិនត្រូវលះដោយទស្សនៈទាំងមិនត្រូវលះដោយភាវនា មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៥៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនអាចយគាមិត្តិកេ
សនិទស្សនត្តិកអាចយគាមិត្តិកំ

(១១៦០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអាចយគាមឹ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ អាចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៦១) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៦២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអបចយគាមឹ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ អបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៦៣) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៦៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ននេវាចយគាមិនាបចយគាមឹ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នេវាចយគាមិនាបចយគាមី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នសនិទស្សនត្តិកនអាបយគាមិត្តិកៈ

សនិទស្សនត្តិកអាបយគាមិត្តិកៈ

[១១៦០] ធម៌ ដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៦១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១៦២] ធម៌ មិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង មិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៦៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១៦៤] ធម៌ មិនមែនជាដល់នូវការសន្សំកពូនឡើងទាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើងទាំងមិនមែនជាមិនដល់នូវការសន្សំកពូនឡើង មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១១៦៥) ហេតុយា ឯកាវីសា ។

នសនិទស្សនត្តិកនសេក្ខត្តិកេ
សនិទស្សនត្តិកសេក្ខត្តិកំ

(១១៦៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសេក្ខំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ សេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១៦៧) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៦៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអសេក្ខំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ អសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១៦៩) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៧០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ ននេវសេក្ខានាសេក្ខំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ នេវសេក្ខានាសេក្ខោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១៧១) ហេតុយា ឯកាវីសា ។

[១១៦៥] គួរធ្វើហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនសេក្ខត្តិកៈ
សនិទស្សនត្តិកសេក្ខត្តិកៈ

[១១៦៦] ធម៌ ជាសេក្ខៈ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៦៧] គួរធ្វើហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១៦៨] ធម៌ ជាអសេក្ខៈ មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាអសេក្ខៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៦៩] គួរធ្វើហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១៧០] ធម៌ មិនមែនជាសេក្ខៈទាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាសេក្ខៈទាំងមិនមែនជាអសេក្ខៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៧១] គួរធ្វើហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនបរិត្តត្តិកេ

សនិទស្សនត្តិកបរិត្តត្តិកំ

(១១៧២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នបរិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ បរិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៧៣) ហេតុយា ឯកវីស ។

(១១៧៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នមហគ្គតំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ មហគ្គតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៧៥) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៧៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអប្បមាណំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ អប្បមាណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៧៧) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនបរិត្តត្តិកៈ
សនិទស្សនត្តិកបរិត្តត្តិកៈ

[១១៧២] ធម៌ មានសភាពតូចឆ្មារ ប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានសភាពតូចឆ្មារ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៧៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

[១១៧៤] ធម៌ ដល់នូវសភាពដ៏ធំ មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនដល់នូវសភាពដ៏ធំ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៧៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១៧៦] ធម៌ ប្រមាណមិនបាន មិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រមាណមិនបាន មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៧៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនបរិត្តារម្មណត្តិកេ
សនិទស្សនត្តិកបរិត្តារម្មណត្តិកំ

(១១៧៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នបរិត្តារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ បរិត្តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៧៩) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៨០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នមហគ្គតារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ មហគ្គតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៨១) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៨២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអប្បមាណារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ អប្បមាណារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៨៣) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនបរិត្តារម្មណត្តិកៈ
សនិទស្សនត្តិកបរិត្តារម្មណត្តិកៈ

[១១៧៨] ធម៌ មានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍តូចឆ្មារ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៧៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១៨០] ធម៌ មានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពដ៏ធំ មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ដល់នូវសភាពដ៏ធំ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៨១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១៨២] ធម៌ មានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន មិនមានការឃើញ ទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនមានអារម្មណ៍ប្រមាណមិនបាន មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៨៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនហីនត្តិកេ
សនិទស្សនត្តិកហីនត្តិកំ

(១១៨៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នហីនំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ ហីនោ ធម្មោ ឧប្ប-ជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១៨៥) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៨៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នមជ្ឈិមំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ មជ្ឈិមោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១៨៧) ហេតុយា ឯកាវីស ។

(១១៨៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នបណីតំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ បណីតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១១៨៩) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនហីនត្តិកៈ
សនិទស្សនត្តិកហីនត្តិកៈ

[១១៨៤] ធម៌ ថោកទាប មិនមានការឃើញទាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនថោកទាប មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៨៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១៨៦] ធម៌ ជាកណ្ដាល ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាកណ្ដាល មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៨៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

[១១៨៨] ធម៌ ឧត្តម មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនឧត្តម មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៨៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនមិច្ឆត្តត្តិកេ
សនិទស្សនត្តិកមិច្ឆត្តត្តិកំ

(១១៩០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នមិច្ឆត្តនិយតំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ មិច្ឆត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៩១) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៩២) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នសម្មត្តនិយតំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ សម្មត្តនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៩៣) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៩៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអនិយតំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនសប្បដិឃោ អនិយតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៩៥) ហេតុយា ឯកាវីស ។

នសនិទស្សនត្តិកនមិបុគ្គត្តិកៈ
សនិទស្សនត្តិកមិបុគ្គត្តិកៈ

[១១៩០] ធម៌ មានសភាពខុសនិងទៀង មិនមានការឃើញ តាំងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនមានសភាពខុសនិងទៀង មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៩១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១៩២] ធម៌ មានសភាពត្រូវនិងទៀង មិនមានការឃើញ និងមិនមានការប៉ះពាល់ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនមានសភាពត្រូវនិងទៀង មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៩៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១៩៤] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់មិនទៀង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ តែប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនទៀង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៩៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២១ ។

នសនិទស្សនត្តិកនមគ្គារម្មណត្តិកេ
សនិទស្សនត្តិកមគ្គារម្មណត្តិកំ

(១១៩៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នមគ្គារម្មណំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ មគ្គារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៩៧) ហេតុយា តីណិ ។

(១១៩៨) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នមគ្គហេតុកំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ មគ្គហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១១៩៩) ហេតុយា តីណិ ។

(១២០០) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នមគ្គាធិបតិំ ធម្មំ បច្ចយា អនិទស្សនអប្បដិឃោ មគ្គាធិបតិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២០១) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនមគ្គារម្មណត្តិកៈ
សនិទស្សនត្តិកមគ្គារម្មណត្តិកៈ

[១១៩៦] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានមគ្គជាអារម្មណ៍ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានមគ្គជាអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៩៧] គង់ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១១៩៨] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានមគ្គជាហេតុ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានមគ្គជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១១៩៩] គង់ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១២០០] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានមគ្គជាអធិបតិ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានមគ្គជាអធិបតិ ទើបកើតឡើងព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២០១] គង់ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសនិទស្សនត្តិកនឧប្បន្នត្តិកេ

សនិទស្សនត្តិកឧប្បន្នត្តិកំ

(១២០២) នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នឧប្បន្នោ ធម្មោ អនិទស្សនអប្បដិឃស្ស ឧប្បន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១២០៣) អារម្មណេ ឆ ។

នសនិទស្សនត្តិកនអតីតត្តិកេ

សនិទស្សនត្តិកអតីតត្តិកំ

(១២០៤) នសនិទស្សនសប្បដិឃោ នបច្ចុប្បន្នោ ធម្មោ អនិទស្សនអប្បដិឃស្ស បច្ចុប្បន្នស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១២០៥) អារម្មណេ ឆ ។

នសនិទស្សនត្តិកនអតីតារម្មណត្តិកេ

សនិទស្សនត្តិកអតីតារម្មណត្តិកំ

(១២០៦) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នអតីតារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អតីតារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នសនិទស្សនត្តិកនឧប្បន្នត្តិកៈ

សនិទស្សនត្តិកឧប្បន្នត្តិកៈ

(១២០២) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនទាន់កើតឡើងហើយ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ កើតឡើងហើយ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១២០៣) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នសនិទស្សនត្តិកនអតីតត្តិកៈ

សនិទស្សនត្តិកអតីតត្តិកៈ

(១២០៤) ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ និងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាបច្ចុប្បន្ន ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ ជាបច្ចុប្បន្ន ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១២០៥) ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៦ ។

នសនិទស្សនត្តិកនអតីតារម្មណត្តិកៈ

សនិទស្សនត្តិកអតីតារម្មណត្តិកៈ

(១២០៦) ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានអារម្មណ៍ជាអតីត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអតីត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២០៧) ហេតុយា តីណិ ។

(១២០៨) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អនាគតា-
រម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អនាគត-
តារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយោ ។

(១២០៩) ហេតុយា តីណិ ។

(១២១០) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន បច្ចុប្បន្នា-
រម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ បច្ចុប្បន្នា-
រម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២១១) ហេតុយា តីណិ ។

នសនិទស្សនត្តិកនអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកេ
សនិទស្សនត្តិកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកំ

(១២១២) ន សនិទស្សនសប្បដិឃំ ន អជ្ឈត្តារម្ម-
ណំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ អជ្ឈត្តារម្ម-
ណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២១៣) ហេតុយា តីណិ ។

[១២០៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១២០៨] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានអារម្មណ៍ជាអនាគត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាអនាគត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២០៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១២១០] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាបច្ចុប្បន្ន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២១១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

គសនិទស្សនត្តិកឧអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ

សនិទស្សនត្តិកអជ្ឈត្តារម្មណត្តិកៈ

[១២១២] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២១៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១២១៧) នសនិទស្សនសប្បដិឃំ នពហិទ្ធា-រម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនអប្បដិឃោ ពហិទ្ធារម្ម-ណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២១៨) ហេតុយា តីណិ អវិគតេ តីណិ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បញ្ហាវារម្បិ វិត្ថារេតព្វំ ។

បច្ចនីយានុលោមត្តិកត្តិកប្បដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

[១២១៨] ធម៌ មិនមានការឃើញនិងមិនមានការប៉ះពាល់ មានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញនិងប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនមានអារម្មណ៍ជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២១៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី
បញ្ហាវារៈក្តី បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារផងចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោមត្តិកត្តិកប្បដ្ឋាន ។

បច្ចនីយានុលោមទុកទុកប្បដ្ឋានំ

នហេតុទុកនសហេតុកទុកេ

ហេតុទុកសហេតុកទុកំ

(១២១៦) នហេតុំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា នហេតុំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សហេតុកោ ច នហេតុ សហេតុកោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ននហេតុំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១២១៧) ហេតុយា ចត្តារិ អារម្មណេ ចត្តារិ អវិគតេ ចត្តារិ ។

(១២១៨) ននហេតុ នសហេតុកោ ធម្មោ នហេតុស្ស សហេតុកស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកទុកប្បដ្ឋាន

នហេតុទុកនសហេតុកទុកៈ

ហេតុទុកសហេតុកទុកៈ

[១៦១៦] ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុក្តី មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៦១៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[១៦១៨] ធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមែនជាហេតុ តែប្រកបដោយហេតុ ដោយហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២១៩) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ន អធិបតេ បញ្ច ។

បញ្ហាវារំ វិត្ថារេតព្វំ ។

(១២២០) នហេតុំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ននហេតុំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នហេតុំ នអហេតុកញ្ច ននហេតុំ នអហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១២២១) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនហេតុសម្បយុត្តទុកេ
ហេតុទុកហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(១២២២) នហេតុំ នហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៦១៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ៦ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

បញ្ហាវារៈ បណ្ឌិត គប្បីឲ្យពិស្តារចុះ ។

[១៦២០] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

[១៦២១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

ហេតុទុកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

[១៦២២] ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកទុកប្បដ្ឋានំ

(១២២៣) ហេតុយា ចត្តារិ ។

(១២២៤) នហេតុំ នហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២២៥) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនហេតុសហេតុកទុកេ
ហេតុទុកហេតុសហេតុកទុកំ

(១២២៦) នហេតុំ នហេតុញ្ចេវ នអហេតុកញ្ច(១) ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ហេតុចេវ សហេតុកោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២២៧) ហេតុយា ឯកំ ។

(១២២៨) ននហេតុំ នអហេតុកញ្ចេវ ននហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សហេតុកោចេវ នចហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២២៩) ហេតុយា ឯកំ ។

---

១ ម. នហេតុំចេវនអហេតុកំ ។

[១៦៦៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

[១៦៦៤] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦៦៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនហេតុសហេតុកទុកៈ
ហេតុទុកហេតុសហេតុកទុកៈ

[១៦៦៦] ធម៌ ជាហេតុ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៦៦៨] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុផងមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានហេតុផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នហេតុទុកនហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកេ ហេតុទុកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(១២៣០) នហេតុំ នហេតុញ្ចេវ នហេតុវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ហេតុចេវ ហេតុសម្បយុត្តោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៣១) ហេតុយា ឯកំ ។

(១២៣២) ននហេតុំ នហេតុវិប្បយុត្តញ្ចេវ ននហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ(១) ហេតុសម្បយុត្តោចេវ នចហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៣៣) ហេតុយា ឯកំ ។

នហេតុទុកនហេតុសហេតុកទុកេ ហេតុទុកនហេតុសហេតុកទុកំ

(១២៣៤) នហេតុំ នហេតុំនសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នហេតុសហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៣៥) ហេតុយា ឯកំ ។

---

១ ម. ននហេតុ ។

នហេតុទុកនហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

ហេតុទុកហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

[១២៣០] ធម៌ ជាហេតុ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៣១] គ្រង់ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១២៣២] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៣៣] គ្រង់ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នហេតុទុកនហេតុនសហេតុកទុកៈ

ហេតុទុកនហេតុសហេតុកទុកៈ

[១២៣៤] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុតែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៣៥] គ្រង់ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១២៣៦) នហេតុំ នហេតុំនអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នហេតុអហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៣៧) ហេតុយា ឯកំ ។

នហេតុទុកនសប្បច្ចយទុកេ
ហេតុទុកសប្បច្ចយទុកំ

(១២៣៨) នហេតុ នសប្បច្ចយោ ធម្មោ ហេតុស្ស សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១២៣៩) អារម្មណេ តីណិ ។

សង្ខតំ សប្បច្ចយសទិសំ ។

នហេតុទុកនសនិទស្សនទុកេ
ហេតុទុកសនិទស្សនទុកំ

(១២៤០) នហេតុំ នសនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៤១) ហេតុយា តីណិ ។

(១២៤២) នហេតុ នអនិទស្សនោ ធម្មោ ហេតុស្ស អនិទស្សនស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកទុកប្បដ្ឋាន

[១២៣៦] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុផងមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៣៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នហេតុទុកនសប្បច្ចយទុកៈ

ហេតុទុកសប្បច្ចយទុកៈ

[១២៣៨] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយបច្ច័យ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយបច្ច័យ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

[១២៣៩] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សង្ខត: ប្រហែលគ្នានឹងសប្បច្ចយៈដែរ ។

នហេតុទុកនសនិទស្សនទុកៈ

ហេតុទុកសនិទស្សនទុកៈ

[១២៤០] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយការឃើញ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៤១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១២៤២] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការឃើញ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ជាហេតុ មិនមានការឃើញ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ។

(១២៤៣) អារម្មណេ តីណិ ។

នហេតុទុកនសប្បច្ចយទុកេ

ហេតុទុកសប្បច្ចយទុកំ

(១២៤៤) នហេតុំ នសប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៤៥) ហេតុយា តីណិ ។

(១២៤៦) នហេតុំ នអប្បច្ចយំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អប្បច្ចយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៤៧) ហេតុយា ឯកំ ។

នហេតុទុកនរូបីទុកេ

ហេតុទុករូបីទុកំ

(១២៤៨) នហេតុំ នរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ រូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៤៩) ហេតុយា តីណិ ។

(១២៥០) នហេតុំ នអរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៦៨៣] គន្ធ៍អារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនសប្បដិឃទុកៈ

ហេតុទុកសប្បដិឃទុកៈ

[១៦៨៤] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦៨៥] គន្ធ៍ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៦៨៦] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦៨៧] គន្ធ៍ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នហេតុទុកនរូបីទុកៈ

ហេតុទុករូបីទុកៈ

[១៦៨៨] ធម៌ ជាហេតុ មានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦៨៩] គន្ធ៍ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៦៩០] ធម៌ ជាហេតុ មិនមានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២៥១) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនលោកិយទុកេ
ហេតុទុកលោកិយទុកំ

(១២៥២) នហេតុំ នលោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ន នហេតុំ នលោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ គណិតកេន តីណិ ។

(១២៥៣) នហេតុំ នលោកុត្តរំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ លោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១២៥៤) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកេ
ហេតុទុកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ

(១២៥៥) នហេតុំ នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

[១២៥១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនលោកិយទុកៈ

ហេតុទុកលោកិយទុកៈ

[១២៥២] ធម៌ ជាហេតុ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ តាមន័យដែលពោលមកហើយ មានវារៈ ៣ ។

[១២៥៣] ធម៌ ជាហេតុ ជាលោកុត្តរៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៥៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ

ហេតុទុកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកៈ

[១២៥៥] ធម៌ ជាហេតុ ដែលត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណ ណានីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ដែលមិនមែនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណានីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៤៦] ហេតុយា នវ ។

[១២៤៧] ន ហេតុំ ន កេនចិ វិញ្ញេយ្យំ[១] ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ កេនចិ វិញ្ញេយ្យោ[២] ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១២៤៨] ហេតុយា នវ ។

នហេតុទុកនោអាសវទុកេ

ហេតុទុកអាសវទុកំ

[១២៤៩] ន ហេតុំ នោ អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ហេតុំ នោ អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ន ហេតុំ នោ អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវោ ច ន ហេតុ អាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ន ន ហេតុំ នោ អាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ន ហេតុ អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ ន ហេតុំ នោ អាសវញ្ច ន ន ហេតុំ នោ អាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

---

១ ម. នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ ។ ២ ម. កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ។

[១២៥៦] កុសលត្តិកៈ មានវារៈ ៩ ។

[១២៥៧] ធម៌ ជាហេតុ ដែលមិនត្រូវដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណ ណាទីមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនត្រូវដឹង ច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាទីមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៥៨] កុសលត្តិកៈ មានវារៈ ៩ ។

នហេតុទុកគោអាសវទុកៈ

ហេតុទុកអាសវទុកៈ

[១២៥៩] ធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាហេតុ ជាអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈ ផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១២៦០) ហេតុយា បញ្ច ។

(១២៦១) នហេតុំ ននោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ននហេតុំ ននោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោ-អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ននហេតុំ(១) ននោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ននហេតុំ ននោអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នោអាសវោ ច នហេតុ នោអាសវោ ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នហេតុំ ន-នោអាសវញ្ច ននហេតុំ ននោអាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៦២) ហេតុយា បញ្ច ។

នហេតុទុកនសាសវទុកេ
ហេតុទុកសាសវទុកំ

(១២៦៣) នហេតុំ នសាសវំ ធម្មំ បដិច្ច

---

១ ម នហេតុំ ។

(១៦៦០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

(១៦៦១) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ធម៌ ជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈក្តី មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈក្តី អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦៦២) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

នហេតុទុកនសាសវទុកៈ

ហេតុទុកសាសវទុកៈ

(១៦៦៣) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ

នហេតុ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៦៤) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនអាសវសម្បយុត្តទុកេ
ហេតុទុកអាសវសម្បយុត្តទុកំ

(១២៦៥) ន នហេតុំ ន អាសវសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អាសវសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៦៦) ហេតុយា តីណិ ។

(១២៦៧) នហេតុំ នអាសវវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៦៨) ហេតុយា នវ ។

នហេតុទុកនអាសវសាសវទុកេ
ហេតុទុកអាសវសាសវទុកំ

(១២៦៩) នហេតុំ នអាសវញ្ចេវ នអនាសវញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវោ ចេវ សាសវោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២៦៤) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

ហេតុទុកអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

(១២៦៥) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២៦៦) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១២៦៧) ធម៌ ជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២៦៨) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នហេតុទុកនអាសវសាសវទុកៈ

ហេតុទុកអាសវសាសវទុកៈ

(១២៦៩) ធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈផង់ប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈផង់មិនមែនជាមិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២៧០) ហេតុយា បញ្ច ។

(១២៧១) នហេតុំ នអនាសវញ្ចេវ ននោចអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ សាសវោចេវ នោចអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៧២) ហេតុយា បញ្ច ។

នហេតុទុកនអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកេ ហេតុទុកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកំ

(១២៧៣) នហេតុំ នអាសវញ្ចេវ នអាសវវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អាសវោចេវ អាសវសម្បយុត្តោច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៧៤) ហេតុយា តីណិ ។

(១២៧៥) នហេតុំ នអាសវវិប្បយុត្តញ្ចេវ ននោចអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អាសវសម្បយុត្តោចេវ នោចអាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៧៦) ហេតុយា តីណិ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកទុកប្បដ្ឋាន

[១៦៧០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

[១៦៧១] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយអាសវៈផងមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦៧២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ៩ ។

នហេតុទុកនអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ
ហេតុទុកអាសវអាសវសម្បយុត្តទុកៈ

[១៦៧៣] ធម៌ ជាហេតុ ជាអាសវៈផងប្រកបដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាអាសវៈផងមិនមែនប្រាសចាកអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦៧៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៦៧៥] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រកបដោយអាសវៈផងមិនមែនជាអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកអាសវៈផងមិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៦៧៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តនសាសវទុកេ ហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកំ

(១២៧៧) នហេតុំ អាសវវិប្បយុត្តំ នសាសវំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អាសវវិប្បយុត្តោ សាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៧៨) ហេតុយា តីណិ ។

(១២៧៩) នហេតុំ អាសវវិប្បយុត្តំ នអនាសវំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ អាសវវិប្បយុត្តោ អនាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៨០) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនោសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកេ ហេតុទុកសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកំ

(១២៨១) នហេតុំ នោសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៨២) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តនសាសវទុកៈ
ហេតុទុកអាសវវិប្បយុត្តសាសវទុកៈ

[១២៧៧] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវៈតែប្រកប ដោយអាសវៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវៈ និងមិនមែនប្រកបដោយអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៧៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១២៧៩] ធម៌ ជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមានអាសវៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកអាសវៈនិងមិនមែនជា មិនមានអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៨០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនោសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកៈ
ហេតុទុកសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកៈ

[១២៨១] ធម៌ ជាហេតុ ជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៨២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនោគន្ថគោច្ឆកទុកេ

ហេតុទុកគន្ថគោច្ឆកទុកំ

(១២៨៣) នហេតុំ នោគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៨៤) ហេតុយា នវ ។

នហេតុទុកនោឱឃគោច្ឆកទុកេ

ហេតុទុកឱឃគោច្ឆកទុកំ

(១២៨៥) នហេតុំ នោឱឃំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ឱឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៨៦) ហេតុយា បញ្ច ។

នហេតុទុកនោយោគគោច្ឆកទុកេ

ហេតុទុកយោគគោច្ឆកទុកំ

(១២៨៧) នហេតុំ នោយោគំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ យោគោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៨៨) ហេតុយា បញ្ច ។

នហេតុទុកនោនីវរណគោច្ឆកទុកេ

ហេតទុកនីវរណគោច្ឆកទុកំ

(១២៨៩) នហេតុំ នោនីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នហេតុទុកនោគន្ថគោច្ឆកទុកៈ

ហេតុទុកគន្ថគោច្ឆកទុកៈ

[១២៨៣] ធម៌ ជាហេតុ ជាគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែន ជាហេតុ មិនមែនជាគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៨៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នហេតុទុកនោឱឃគោច្ឆកទុកៈ

ហេតុទុកឱឃគោច្ឆកទុកៈ

[១២៨៥] ធម៌ ជាហេតុ ជាឱឃៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែន ជាហេតុ មិនមែនជាឱឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៨៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នហេតុទុកនោយោគគោច្ឆកទុកៈ

ហេតុទុកយោគគោច្ឆកទុកៈ

[១២៨៧] ធម៌ ជាហេតុ ជាយោគៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាយោគៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៨៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នហេតុទុកនោនីវរណគោច្ឆកទុកៈ

ហេតុទុកនីវរណគោច្ឆកទុកៈ

[១២៨៩] ធម៌ ជាហេតុ ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជានីវរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២៩០) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនោបរាមាសគោច្ឆកទុកេ
ហេតុទុកបរាមាសគោច្ឆកទុកំ

(១២៩១) នហេតុំ នោបរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ បរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។

នហេតុទុកនសារម្មណទុកេ
ហេតុទុកសារម្មណទុកំ

(១២៩២) នហេតុំ នសារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។

(១២៩៣) នហេតុំ នអនារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អនារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។

នហេតុទុកនោចិត្តទុកេ
ហេតុទុកចិត្តទុកំ

(១២៩៤) នហេតុំ នោចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៩០) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនោបរាមាសគោច្ឆកទុកៈ

ហេតុទុកបរាមាសគោច្ឆកទុកៈ

(១២៩១) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាបរាមាសៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាបរាមាសៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកសារម្មណទុកៈ

ហេតុទុកសារម្មណទុកៈ

(១២៩២) ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។

(១២៩៣) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនោចិត្តទុកៈ

ហេតុទុកចិត្តទុកៈ

(១២៩៤) ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១២៩៥) ហេតុយា តីណិ ។

(១២៩៦) នហេតុំ ននោចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នោចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៩៧) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនចេតសិកទុកេ
ហេតុទុកចេតសិកទុកំ

(១២៩៨) នហេតុំ នចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១២៩៩) ហេតុយា តីណិ ។

(១៣០០) នហេតុំ នអចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣០១) ហេតុយា តីណិ ។

[១២៩៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១២៩៦] ធម៌ ជាហេតុ មិនមែនជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១២៩៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនចេតសិកទុកៈ
ហេតុទុកចេតសិកទុកៈ

[១២៩៨] ធម៌ ជាហេតុ ជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុ-ប្បច្ច័យ ។

[១២៩៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៣០០] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣០១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនចិត្តសម្បយុត្តទុកេ
ហេតុទុកចិត្តសម្បយុត្តទុកំ

(១៣០២) នហេតុំ នចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣០៣) ហេតុយា តីណិ ។

(១៣០៤) នហេតុំ នចិត្តវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ចិត្តវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣០៥) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនោចិត្តសំសដ្ឋទុកេ
ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋទុកំ

(១៣០៦) នហេតុំ នចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តសំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣០៧) ហេតុយា តីណិ ។

(១៣០៨) នហេតុំ នចិត្តវិសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ចិត្តវិសំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នហេតុទុកនចិត្តសម្បយុត្តទុកៈ

ហេតុទុកចិត្តសម្បយុត្តទុកៈ

[១៣០២] ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣០៣] គួរហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៣០៤] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣០៥] គួរហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនោចិត្តសំសដ្ឋទុកៈ

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋទុកៈ

[១៣០៦] ធម៌ ជាហេតុ ប្រឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣០៧] គួរហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៣០៨] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ប្រាសចាកការប្រឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រាសចាកការប្រឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣០៩) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនោចិត្តសមុដ្ឋានទុកេ ហេតុទុកចិត្តសមុដ្ឋានទុកំ

(១៣១០) នហេតុំ នោចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣១១) ហេតុយា តីណិ ។

(១៣១២) នហេតុំ ននោចិត្តសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នោចិត្តសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣១៣) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនោចិត្តសហភូទុកេ ហេតុទុកចិត្តសហភូទុកំ

(១៣១៤) នហេតុំ នោចិត្តសហភុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តសហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣១៥) ហេតុយា តីណិ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកទុកបដ្ឋាន

[១៣០៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនោចិត្តសមុដ្ឋានទុកៈ

ហេតុទុកចិត្តសមុដ្ឋានទុកៈ

[១៣១០] ធម៌ ជាហេតុ តាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣១១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៣១២] ធម៌ ជាហេតុ មិនមែនតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣១៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនោចិត្តសហភូទុកៈ

ហេតុទុកចិត្តសហភូទុកៈ

[១៣១៤] ធម៌ ជាហេតុ កើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣១៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៣១៦) នហេតុំ ននោចិត្តសហគតំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោចិត្តសហគតោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្ប-
ច្ចយា ។ តីណិ ។

នហេតុទុកនោចិត្តានុបរិវត្តិទុកេ
ហេតុទុកចិត្តានុបរិវត្តិទុកំ

(១៣១៧) នហេតុំ នោចិត្តានុបរិវត្តឹ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោចិត្តានុបរិវត្តី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣១៨) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកេ
ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកំ

(១៣១៩) នហេតុំ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣២០) ហេតុយា តីណិ ។

(១៣២១) នហេតុំ ននោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៣១៦] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនោចិត្តានុបរិវត្តិទុកៈ

ហេតុទុកចិត្តានុបរិវត្តិទុកៈ

[១៣១៧] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣១៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកៈ

ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានទុកៈ

[១៣១៩] ធម៌ ជាហេតុ ប្រមូលតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រមូលតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣២០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៣២១] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រមូលតាំងឡើងដោយចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនប្រមូលតាំងឡើងដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣២២) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូទុកេ
ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូទុកំ

(១៣២៣) នហេតុំ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋាន-
សហភុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានស-
ហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣២៤) ហេតុយា តីណិ ។

(១៣២៥) នហេតុំ ននោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋាន-
សហភុំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋាន-
សហភូ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣២៦) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកេ
ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកំ

(១៣២៧) នហេតុំ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានា-
នុបរិវត្តឹ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុ-
បរិវត្តី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣២៨) ហេតុយា តីណិ ។

[១៣២២] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូទុកៈ
ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានសហភូទុកៈ

[១៣២៣] ធម៌ ជាហេតុ ប្រឡំគាំងឡើងកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រឡំគាំងឡើងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣២៤] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៣២៥] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រឡំគាំងឡើងកើតជាមួយនឹងចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនប្រឡំគាំងឡើងកើតជាមួយនឹងចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣២៦] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកៈ
ហេតុទុកចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានានុបរិវត្តិទុកៈ

[១៣២៧] ធម៌ ជាហេតុ ប្រឡំគាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រឡំគាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣២៨] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

(១៣២៩) នហេតុំ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានា-
នុបរិវត្តិំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នោចិត្តសំសដ្ឋសមុដ្ឋានា-
នុបរិវត្តិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៣០) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនអជ្ឈត្តិកទុកេ
ហេតុទុកអជ្ឈត្តិកទុកំ

(១៣៣១) នហេតុំ នអជ្ឈត្តិកំ ធម្មំ បដិច្ច
នហេតុ អជ្ឈត្តិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៣២) ហេតុយា តីណិ ។

(១៣៣៣) នហេតុំ នពាហិរំ ធម្មំ បដិច្ច
ហេតុ ពាហិរេ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៣៤) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនឧបាទាទុកេ
ហេតុទុកឧបាទាទុកំ

(១៣៣៥) នហេតុំ នឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច
នហេតុ ឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៣២៩] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រទុំតាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនប្រទុំតាំងឡើងប្រព្រឹត្តទៅតាមចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៣០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនអជ្ឈត្តិកទុកៈ

ហេតុទុកអជ្ឈត្តិកទុកៈ

[១៣៣១] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាខាងក្នុង អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាខាងក្នុង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៣២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៣៣៣] ធម៌ ជាហេតុ ជាខាងក្រៅ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាខាងក្រៅ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៣៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនឧបាទាទុកៈ

ហេតុទុកឧបាទាទុកៈ

[១៣៣៥] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ ជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៣៦] ហេតុយា តីណិ ។

[១៣៣៧] នហេតុំ ននោឧបាទា ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ នោឧបាទា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៣៣៨] ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនឧបាទិន្នទុកេ
ហេតុទុកឧបាទិន្នទុកំ

[១៣៣៩] នហេតុំ នអនុបាទិន្នំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៣៤០] ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនោឧបាទានគោច្ឆកទុកេ
ហេតុទុកឧបាទានគោច្ឆកទុកំ

[១៣៤១] នហេតុំ នោឧបាទានំ[១] ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ឧបាទានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៣៤២] ហេតុយា ឯក ។

---

១ ម. នឧបាទានំ ។

[១៣៣៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៣៣៧] ធម៌ ជាហេតុ មិនមែនជាឧបាទា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាឧបាទា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៣៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនឧបាទិន្នទុកៈ

ហេតុទុកឧបាទិន្នទុកៈ

[១៣៣៩] ធម៌ ជាហេតុ មិនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានកម្មប្រកបដោយកិលេសមានតណ្ហាជាដើមកាន់យក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៤០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនោឧបាទានគោច្ឆកទុកៈ

ហេតុទុកឧបាទានគោច្ឆកទុកៈ

[១៣៤១] ធម៌ ជាហេតុ ជាឧបាទាន អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាឧបាទាន ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៤២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នហេតុទុកនោកិលេសគោច្ឆកទុកេ
ហេតុទុកកិលេសគោច្ឆកទុកំ

(១៣៤៣) នហេតុំ នោកិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ កិលេសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៤៤) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនទស្សនេនបហាតព្វទុកេ
ហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្វទុកំ

(១៣៤៥) នហេតុំ នទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៤៦) ហេតុយា តីណិ ។

(១៣៤៧) នហេតុំ ននទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ននទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៤៨) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនភាវនាយបហាតព្វទុកេ
ហេតុទុកភាវនាយបហាតព្វទុកំ

(១៣៤៩) នហេតុំ នភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ

នហេតុទុកនោកិលេសគោច្ឆកទុកៈ

ហេតុទុកកិលេសគោច្ឆកទុកៈ

[១៣៤៣] ធម៌ ជាហេតុ ជាកិលេស អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាកិលេស ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៤៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនទស្សនេនបហាតព្វទុកៈ

ហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្វទុកៈ

[១៣៤៥] ធម៌ ជាហេតុត្រូវលះដោយទស្សនៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៤៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៣៤៧] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៤៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនភាវនាយបហាតព្វទុកៈ

ហេតុទុកភាវនាយបហាតព្វទុកៈ

[១៣៤៩] ធម៌ ជាហេតុ ដែលត្រូវលះដោយភាវនា ពឹងផ្អែក

បច្ចយា ហេតុ ភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៥០) ហេតុយា តីណិ ។

(១៣៥១) នហេតុំ នភាវនាយ បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នភាវនាយ បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៥២) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកេ ហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកំ

(១៣៥៣) នហេតុំ នទស្សនេន បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ឯកំ ។

(១៣៥៤) ននហេតុំ ននទស្សនេន បហាតព្វៈហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នទស្សនេន បហាតព្វហេតុកោ(១) ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៥៥) ហេតុយា តីណិ ។

---

១ ម. ទស្សនេនបហាតព្វហេតុកោ ។

នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៩០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៣៩១] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៩២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ

ហេតុទុកទស្សនេនបហាតព្វហេតុកទុកៈ

[១៣៩៣] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ ។

[១៣៩៤] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាមានហេតុដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៩៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកេ
ហេតុទុកភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកំ

(១៣៥៦) នហេតុំ នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ ភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៥៧) ហេតុយា ឯកំ ។

(១៣៥៨) ននហេតុំ ននភាវនាយ បហាតព្វហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ នភាវនាយ បហាតព្វហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៥៩) ហេតុយា តីណិ ។

នហេតុទុកនសវិតក្កទុកេ
ហេតុទុកសវិតក្កទុកំ

(១៣៦០) នហេតុំ នសវិតក្កំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុ សវិតក្កោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៦១) ហេតុយា តីណិ ។

សព្វត្ថ សង្ខិត្តំ ។

នហេតុទុកនភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកៈ

ហេតុទុកភាវនាយបហាតព្វហេតុកទុកៈ

[១៣៥៦] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៥៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៣៥៨] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនមានហេតុត្រូវលះដោយភាវនា អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនមានហេតុដែលត្រូវលះដោយភាវនា ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៥៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុទុកនសវិតក្កទុកៈ

ហេតុទុកសវិតក្កទុកៈ

[១៣៦០] ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយវិតក្កៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយវិតក្កៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៦១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សេចក្តីបំប្រួញ ក្នុងបច្ច័យទាំងអស់ ។

នហេតុទុកនសរណទុកេ

ហេតុទុកសរណទុកំ

(១៣៦២) នហេតុំ នសរណំ ធម្មំ បច្ចយា ហេតុ សរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៣៦៣) ហេតុយា តីណិ ។

(១៣៦៤) នហេតុំ នអរណំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ននហេតុំ នអរណំ ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ នហេតុំ នអរណញ្ច ននហេតុំ នអរណញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នហេតុ អរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៣៦៥) ហេតុយា តីណិ ។

នសហេតុកទុកនហេតុទុកេ

សហេតុកទុកហេតុទុកំ

(១៣៦៦) នសហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច

នហេតុទុកនសរណទុកៈ

ហេតុទុកសរណទុកៈ

[១៣៦២] ធម៌ ជាហេតុ ប្រកបដោយរណៈ (សភាពលាមក) ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៦៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៣៦៤] ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមានរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានរណៈផង មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមានរណៈផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៦៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសហេតុកទុកនហេតុទុកៈ

សហេតុកទុកហេតុទុកៈ

[១៣៦៦] ធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌

សហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអហេតុកំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នសហេតុកំ ន-ហេតុញ្ច នអហេតុកំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច ស-ហេតុកោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៣៦៧] ហេតុយា តីណិ ។

[១៣៦៨] នសហេតុកំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៣៦៩] ហេតុយា តីណិ(១) ។

នហេតុសម្បយុត្តទុកនហេតុទុកេ
ហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកំ

[១៣៧០] នហេតុសម្បយុត្តំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-តុប្បច្ចយា ។ តីណិ ។ សហេតុកទុកសទិសំ ។

---

១ ម. ហេតុយា ជាតិ ទិស្សតិ ។

មិនមែនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៣៦៨] ធម៌ ប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នហេតុសម្បយុត្តទុកនហេតុទុកៈ
ហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកៈ

[១៣៧០] ធម៌ ប្រកបដោយហេតុ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនប្រកបដោយហេតុ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ៣ ។ ប្រហែលគ្នានឹងសហេតុកទុកៈដែរ ។

នហេតុសហេតុកទុកនហេតុទុកេ
ហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកំ

(១៣៧១) នហេតុញ្ចេវ នអហេតុកញ្ច នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុចេវ សហេតុកោច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៧២) ហេតុយា ឯកំ ។

(១៣៧៣) នអហេតុកញ្ចេវ ននហេតុញ្ច(១) ន-នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សហេតុកោចេវ នចហេតុ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៧៤) ហេតុយា ឯកំ ។

នហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកនហេតុទុកេ
ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកំ

(១៣៧៥) នហេតុញ្ចេវ នហេតុវិប្បយុត្តញ្ច ន-ហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុចេវ ហេតុសម្បយុត្តោច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៧៦) ហេតុយា ឯកំ ។

---

១ ម. ននប ហេតុំ ។

នហេតុសហេតុកទុកនហេតុទុកៈ
ហេតុសហេតុកទុកហេតុទុកៈ

[១៣៧១] ធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនជាមិនមានហេតុ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៧២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៣៧៣] ធម៌ ប្រកបដោយហេតុផងមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានហេតុផងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៧៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកនហេតុទុកៈ
ហេតុហេតុសម្បយុត្តទុកហេតុទុកៈ

[១៣៧៥] ធម៌ ជាហេតុផងប្រកបដោយហេតុ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាហេតុផងមិនមែនប្រាសចាកហេតុ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៧៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៣៧៧) នហេតុវិប្បយុត្តញ្ចេវ ននហេតុញ្ច ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច ហេតុសម្បយុត្តោចេវ នចហេតុ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៧៨) ហេតុយា ឯកំ ។

អន្តិមទុកំ ន លព្ភតិ ។

នសប្បច្ចយទុកនហេតុទុកេ សប្បច្ចយទុកហេតុទុកំ

(១៣៧៩) នអប្បច្ចយំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បច្ចយោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៨០) ហេតុយា ឯកំ ។

(១៣៨១) នអប្បច្ចយំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បច្ចយោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៨២) ហេតុយា ឯកំ ។

សង្ខតំ សប្បច្ចយសទិសំ ។

[១៣៧៧] ធម៌ ប្រកបដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រាសចាកហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៧៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

អត្ថិមទុកៈ បណ្ឌិត មិនគប្បីបានទេ ។

នសប្បច្ចយទុកនហេតុទុកៈ

សប្បច្ចយទុកហេតុទុកៈ

[១៣៧៩] ធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៨០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៣៨១] ធម៌ ប្រកបដោយបច្ច័យ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានបច្ច័យ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៨២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សង្ខតធម៌ ប្រហែលគ្នានឹងសប្បច្ចយធម៌ដែរ ។

នសនិទស្សនទុកនហេតុទុកេ
សនិទស្សនទុកហេតុទុកំ

(១៣៨៣) នសនិទស្សនំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អនិទស្សនោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៨៤) ហេតុយា ឯកំ ។

(១៣៨៥) នសនិទស្សនំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សនិទស្សនោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៨៦) ហេតុយា តីណិ ។

នសប្បដិឃទុកនហេតុទុកេ
សប្បដិឃទុកហេតុទុកំ

(១៣៨៧) នសប្បដិឃំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អប្បដិឃោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៣៨៨) ហេតុយា ឯកំ ។

(១៣៨៩) នសប្បដិឃំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សប្បដិឃោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នសនិទស្សនទុកនហេតុទុកៈ

សនិទស្សនទុកហេតុទុកៈ

[១៣៨៣] ធម៌ មិនមានការឃើញ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៨៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៣៨៥] ធម៌ ប្រកបដោយការឃើញ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៨៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសប្បដិឃទុកនហេតុទុកៈ

សប្បដិឃទុកហេតុទុកៈ

[១៣៨៧] ធម៌ មិនមានការប៉ះពាល់ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៣៨៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៣៨៩] ធម៌ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៩០) ហេតុយា តីណិ ។

នរូបីទុកនហេតុទុកេ
រូបីទុកហេតុទុកំ

(១៣៩១) នរូបឹ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អរូបី ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នរូបឹ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អរូបី នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ គណិតកេន តីណិ ។

នលោកិយទុកនហេតុទុកេ
លោកិយទុកហេតុទុកំ

(១៣៩២) នលោកិយំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច លោកុត្តរោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នលោកុត្តរំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១៣៩៣) ហេតុយា ទ្វេ ។

[១៣៩០] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នរូបីទុកនហេតុទុកៈ
រូបីទុកហេតុទុក

[១៣៩១] ធម៌ មិនមានរូប ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនមានរូប មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមានរូប មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមានរូប មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ តាមន័យ ដែលរាប់មកហើយ មានវារៈ ៣ ។

នលោកិយទុកនហេតុទុកៈ
លោកិយទុកហេតុទុកៈ

[១៣៩២] ធម៌ ជាលោកុត្តរៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកិយ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ ជាលោកិយ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៣៩៣] កុសលហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(១៣៩៤) នលោកិយំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា តីណិ ។ នលោកុត្តរំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច លោកិយោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ឯកំ ។

(១៣៩៥) ហេតុយា ចត្តារិ ។

នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកនហេតុទុកេ
កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកហេតុទុកំ

(១៣៩៦) នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៣៩៧) ហេតុយា នវ ។

(១៣៩៨) នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច កេនចិនវិញ្ញេយ្យោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៣៩៩) ហេតុយា នវ ។

(១៣៩៤) ធម៌ ជាលោកិយ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកិយ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។ ធម៌ ជាលោកិយ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ១ ។

(១៣៩៥) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៤ ។

នកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកនហេតុទុកៈ
កេនចិវិញ្ញេយ្យទុកហេតុទុកៈ

(១៣៩៦) ធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណានីមួយ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ ដែលមិនមែនគប្បីដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណានីមួយ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៩៧) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

(១៣៩៨) ធម៌ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណានីមួយ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាគប្បីដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាណានីមួយ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៣៩៩) ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៩ ។

នោអាសវទុកនហេតុទុកេ
អាសវទុកហេតុទុកំ

(១៦០០) នោអាសវំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ ននោអាសវំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នោអាសវំ នហេតុញ្ច ននោអាសវំ នហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អាសវោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១៦០១) ហេតុយា បញ្ច ។

(១៦០២) នោអាសវំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ននោអាសវំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា តីណិ ។ នោអាសវំ ននហេតុញ្ច ននោអាសវំ ននហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច នោអាសវោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ បញ្ច ។

សង្ខិត្តំ ។

នោអាសវទុកនហេតុទុកៈ

អាសវទុកហេតុទុកៈ

[១៨០០] ធម៌ ជាអាសវៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ ។ ធម៌ ជាអាសវៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានការៈ ១ ។ ធម៌ ជៈអាសវៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានការៈ ១ ។

[១៨០១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានការៈ ៥ ។

[១៨០២] ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានការៈ ៣ ។ ធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង មិនមែនជាមិនមែនជាអាសវៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុផង ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានការៈ ៥ ។

សេចក្តីសង្ខេប ។

នសារម្មណទុកនហេតុទុកេ
សារម្មណទុកហេតុទុកំ

[១៦០៣] នសារម្មណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សារម្មណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៦០៤] ហេតុយា តីណិ ។

[១៦០៥] នអនារម្មណំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សារម្មណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៦០៦] ហេតុយា តីណិ ។

សង្ខិត្តំ ។

នសរណទុកនហេតុទុកេ
សរណទុកហេតុទុកំ

[១៦០៧] នសរណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអរណំ នហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នសារម្មណទុកនហេតុទុកៈ

សារម្មណទុកហេតុទុកៈ

[១៥០៣] ធម៌ប្រកបដោយអារម្មណ៍ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៥០៤] គុណហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៥០៥] ធម៌ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៥០៦] គុណហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សេចក្តីសង្ខេប ។

នសរណទុកនហេតុទុកៈ

សរណទុកហេតុទុកៈ

[១៥០៧] ធម៌ មិនមានរណៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៦០៨) ហេតុយា ទ្វេ ។

(១៦០៩) នសរណំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអរណំ ននហេតុំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ នហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦១០) ហេតុយា តីណិ ។

សង្ខិត្តំ ។

នសរណទុកនសហេតុកទុកេ សរណទុកសហេតុកទុកំ

(១៦១១) នសរណំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអរណំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ សហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦១២) ហេតុយា ទ្វេ ។

[១៤០៨] កុសលត្តិកៈ ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១៤០៩] ធម៌ មិនមានរណៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៤១០] កុសលត្តិកៈ ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

សេចក្តីសង្ខេប ។

នសរណទុកនសហេតុកទុកៈ
សរណទុកសហេតុកទុកៈ

[១៤១១] ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៤១២] កុសលត្តិកៈ ហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

(១៦១៣) នសរណំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ នអរណំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៦១៤) ហេតុយា ទ្វេ ។

នសរណទុកនហេតុសម្បយុត្តទុកេ
សរណទុកហេតុសម្បយុត្តទុកំ

(១៦១៥) នសរណំ នហេតុសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ហេតុសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៦១៦) ហេតុយា ទ្វេ ។

(១៦១៧) នសរណំ នហេតុវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ហេតុវិប្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៦១៨) ហេតុយា ទ្វេ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកទុកប្បដ្ឋាន

[១៤១៣] ធម៌ មិនមានរណៈ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមានរណៈ មិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៤១៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នសរណទុកនហេតុសម្បយុត្តទុកៈ
សរណទុកហេតុសម្បយុត្តទុកៈ

[១៤១៥] ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៤១៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១៤១៧] ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រាសចាកហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រាសចាកហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៤១៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នសរណទុកនហេតុសហេតុកទុកេ សរណទុកហេតុសហេតុកទុកំ

(១៦១៩) នសរណំ នហេតុញ្ចេវ នអហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ហេតុចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអរណំ នហេតុញ្ចេវ នអហេតុកញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សរណោ ហេតុចេវ សហេតុកោ ច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦២០) ហេតុយា ទ្វេ ។

(១៦២១) នសរណំ នអហេតុកញ្ចេវ ននហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច អរណោ សហេតុកោ ចេវ នច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ នអរណំ នអហេតុកញ្ចេវ ននហេតុញ្ច ធម្មំ បដិច្ច សរណោ សហេតុកោ ចេវ នច ហេតុ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៦២២) ហេតុយា ទ្វេ ។

ហេតុចេវហេតុសម្បយុត្តទុកំ សង្ខិត្តំ ។

នសរណទុកនហេតុសហេតុកទុកៈ
សរណទុកហេតុសហេតុកទុកៈ

[១៨១៩] ធម៌ មិនមានរណៈ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ប្រកបដោយរណៈ ជាហេតុទាំងប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៨២០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១៨២១] ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាមិនមានហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ប្រកបដោយហេតុទាំងមិនមែនជាហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាមិនមានហេតុទាំងមិនមែនជាមិនមែនជាហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៨២២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ហេតុទេវហេតុសម្បយុត្តទុកៈ មានសេចក្តីសង្ខេប ។

នសរណទុកនហេតុនសហេតុកទុកេ

សរណទុកនហេតុសហេតុកទុកំ

(១៤២៣) នសរណំ នហេតុំ នសហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ នហេតុសហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤២៤) ហេតុយា ឯកំ ។

(១៤២៥) នសរណំ នហេតុំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ នហេតុអហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។ នអរណំ នហេតុំ នអហេតុកំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ នហេតុអហេតុកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ឯកំ ។

(១៤២៦) ហេតុយា ទ្វេ ។

នសរណទុកនសប្បច្ចយទុកេ

សរណទុកសប្បច្ចយទុកំ

(១៤២៧) នសរណោ នសប្បច្ចយោ ធម្មោ អរណស្ស សប្បច្ចយស្ស ធម្មស្ស ។បេ។ ឯកំ ។

នសរណទុកនហេតុនសហេតុកទុកៈ

សរណទុកនហេតុសហេតុកទុកៈ

[១៤២៣] ធម៌ មិនមានរណៈ មិនមែនជាហេតុតែប្រកបដោយហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនប្រកបដោយហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៤២៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ។

[១៤២៥] ធម៌ មិនមានរណៈ មិនមែនជាហេតុនិងមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ ធម៌ មិនមានរណៈ មិនមែនជាហេតុនិងមិនមានហេតុ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាហេតុនិងមិនមែនជាមិនមានហេតុ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៤២៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នសរណទុកនសប្បច្ចយទុកៈ

សរណទុកសប្បច្ចយទុកៈ

[១៤២៧] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយបច្ច័យ (ជាបច្ច័យ) នៃធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយបច្ច័យ ។ បេ ។ មានវារៈ ១ ។

នសរណទុកនសង្ខតទុកេ

សរណទុកសង្ខតទុកំ

(១៤២៨) នសរណោ នសង្ខតោ ធម្មោ ។

សង្ខិត្តំ ។

នសរណទុកនសនិទស្សនទុកេ

សរណទុកសនិទស្សនទុកំ

(១៤២៩) នសរណំ នសនិទស្សនំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ សនិទស្សនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៣០) ហេតុយា តីណិ ។

នសរណទុកនសប្បដិឃទុកេ

សរណទុកសប្បដិឃទុកំ

(១៤៣១) នសរណំ នសប្បដិឃំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ សប្បដិឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៣២) ហេតុយា តីណិ ។

នសរណទុកនសង្ខតទុកៈ

សរណទុកសង្ខតទុកៈ

[១៤២៨] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនសង្ខតៈ ។

សេចក្តីសង្ខេប ។

នសរណទុកនសនិទស្សនទុកៈ

សរណទុកសនិទស្សនទុកៈ

[១៤២៩] ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការឃើញ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការឃើញ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៤៣០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសរណទុកនសប្បដិឃទុកៈ

សរណទុកសប្បដិឃទុកៈ

[១៤៣១] ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយការប៉ះពាល់ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយការប៉ះពាល់ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៤៣២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសរណទុកនរូបីទុកេ
សរណទុករូបីទុកំ

(១៤៣៣) នសរណំ នរូបឹ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ រូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៣៤) ហេតុយា ទ្វេ ។

(១៤៣៥) នសរណំ នអរូបឹ ធម្មំ បច្ចយា សរណោ អរូបី ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៣៦) ហេតុយា ទ្វេ ។

នសរណទុកនលោកិយទុកេ
សរណទុកលោកិយទុកំ

(១៤៣៧) នសរណំ នលោកិយំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ លោកិយោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៣៨) ហេតុយា ឯកំ ។

(១៤៣៩) នសរណំ នលោកុត្តរំ ធម្មំ បច្ចយា អរណោ លោកុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

នសរណទុកនរូបីទុកៈ

សរណទុករូបីទុកៈ

[១៤៣៣] ធម៌ មិនមានរណៈ មានរូប អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៤៣៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១៤៣៥] ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ មិនមានរូប ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាមិនមានរូប ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៤៣៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នសរណទុកនលោកិយទុកៈ

សរណទុកលោកិយទុកៈ

[១៤៣៧] ធម៌ មិនមានរណៈ ជាលោកិយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាលោកិយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុបច្ច័យ ។

[១៤៣៨] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៤៣៩] ធម៌ មិនមានរណៈ ជាលោកុត្តរៈ ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាលោកុត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៤៤០) ហេតុយា ឯកំ ។

នសរណទុកនកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកេ
សរណទុកកេនចិវិញ្ញេយ្យទុកំ

(១៤៤១) នសរណំ នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ កេនចិវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៤៤២) ហេតុយា តីណិ ។

(១៤៤៣) នសរណំ នកេនចិនវិញ្ញេយ្យំ[1] ធម្មំ បដិច្ច អរណោ កេនចិនវិញ្ញេយ្យោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។

(១៤៤៤) ហេតុយា តីណិ ។

នសរណទុកនអាសវគោច្ឆកទុកេ
សរណទុកអាសវគោច្ឆកទុកំ

(១៤៤៥) នអរណំ នអាសវំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ អាសវោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុបច្ចយា ។ ឯកំ ។

---

១ ម. នកេនចិវិញ្ញេយ្យំ ។

[១៤៤០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសរណទុកនកេនបរិញ្ញេយ្យទុកៈ

សរណទុកកេនបរិញ្ញេយ្យទុក

[១៤៤១] ធម៌ មិនមានរណៈ ដែលគប្បីដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ ដែលមិនមែនគប្បីដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៤៤២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

[១៤៤៣] ធម៌ មិនមានរណៈ ដែលមិនមែនគប្បីដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាមួយ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ ដែលមិនមែនជាមិនមែនគប្បីដឹងច្បាស់ដោយវិញ្ញាណណាមួយ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៤៤៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ៣ ។

នសរណទុកនអាសវគោច្ឆកទុកៈ

សរណទុកអាសវគោច្ឆកទុកៈ

[១៤៤៥] ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាអាសវៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាអាសវៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ ។

នសរណទុកនសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកេ

សរណទុកសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកំ

(១៤៤៦) នអរណំ នសញ្ញោជនំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ សញ្ញោជនោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៤៧) ហេតុយា ឯកំ ។

នសរណទុកនគន្ថគោច្ឆកទុកេ

សរណទុកគន្ថគោច្ឆកទុកំ

(១៤៤៨) នអរណំ នគន្ថំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ គន្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៤៩) ហេតុយា ឯកំ ។

នសរណទុកនឱឃគោច្ឆកទុកេ

សរណទុកឱឃគោច្ឆកទុកំ

(១៤៥០) នអរណំ នឱឃំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ ឱឃោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៥១) ហេតុយា ឯកំ ។

នសារណទុកនសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកៈ

សារណទុកសញ្ញោជនគោច្ឆកទុកៈ

[១៨៨៦] ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាសញ្ញោជនៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាសញ្ញោជនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៨៨៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសារណទុកនគន្ថគោច្ឆកទុកៈ

សារណទុកគន្ថគោច្ឆកទុកៈ

[១៨៨៨] ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាគន្ថៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាគន្ថៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៨៨៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសារណទុកនឱឃគោច្ឆកទុកៈ

សារណទុកឱឃគោច្ឆកទុកៈ

[១៨៩០] ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាឱឃៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាឱឃៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៨៩១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសរណទុកនយោគគោច្ឆកទុកេ
សរណទុកយោគគោច្ឆកទុកំ

(១៤៥២) ន អរណំ ន យោគំ(១) ធម្មំ បដិច្ច សរណោ យោគោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៥៣) ហេតុយា ឯកំ ។

នសរណទុកនីវរណគោច្ឆកទុកេ
សរណទុកនីវរណគោច្ឆកទុកំ

(១៤៥៤) ន អរណំ ន នីវរណំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ នីវរណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៥៥) ហេតុយា ឯកំ ។

នសរណទុកនបរាមាសគោច្ឆកទុកេ
សរណទុកបរាមាសគោច្ឆកទុកំ

(១៤៥៦) ន អរណំ ន បរាមាសំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ បរាមាសោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៥៧) ហេតុយា ឯកំ ។

---

១ ម. នអរណំ នោយោគំ ។

នសរណទុកនយោគគោច្ឆកទុកៈ

សរណទុកយោគគោច្ឆកទុកៈ

[១៤៩២] ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាយោគៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាយោគៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៤៩៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសរណទុកននីវរណគោច្ឆកទុកៈ

សរណទុកនីវរណគោច្ឆកទុកៈ

[១៤៩៤] ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជានីវរណៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជានីវរណៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៤៩៥] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសរណទុកនបរាមាសគោច្ឆកទុកៈ

សរណទុកបរាមាសគោច្ឆកទុកៈ

[១៤៩៦] ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ជាបរាមាសៈ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាបរាមាសៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៤៩៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

នសរណទុកនសារម្មណទុកេ

សរណទុកសារម្មណទុកំ

(១៤៥៨) នសរណំ នសារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ សារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ឯកំ ។

(១៤៥៩) នសរណំ នអនារម្មណំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ អនារម្មណោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៦០) ហេតុយា ទ្វេ ។

នសរណទុកនចិត្តទុកេ

សរណទុកចិត្តទុកំ

(១៤៦១) នសរណំ នចិត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ចិត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៦២) ហេតុយា ទ្វេ ។ សង្ខិត្តំ ។

នសរណទុកនចេតសិកទុកេ

សរណទុកចេតសិកទុកំ

(១៤៦៣) នសរណំ នចេតសិកំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ចេតសិកោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

ធសរណទុកធសារម្មណទុកៈ

សរណទុកសារម្មណទុកៈ

[១៥៥៨] ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ប្រកបដោយអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ១ ។

[១៥៥៩] ធម៌ មិនមានរណៈ មិនមានអារម្មណ៍ អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាមិនមានអារម្មណ៍ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៥៦០] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

ធសរណទុកធចិត្តទុកៈ

សរណទុកចិត្តទុកៈ

[១៥៦១] ធម៌ មិនមានរណៈ ជាចិត្ត អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៥៦២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ សេចក្តីសង្ខេប ។

ធសរណទុកធចេតសិកទុក

សរណទុកចេតសិកទុកៈ

[១៥៦៣] ធម៌ មិនមានរណៈ ជាចេតសិក អាស្រ័យ នូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាចេតសិក ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៤៦៤) ហេតុយា ទ្វេ ។

នសរណទុកនចិត្តសម្បយុត្តទុកេ
សរណទុកចិត្តសម្បយុត្តទុកំ

(១៤៦៥) ន សរណំ ន ចិត្តសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ចិត្តសម្បយុត្តោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។ ទ្វេ ។

នសរណទុកនចិត្តសំសដ្ឋទុកេ
សរណទុកចិត្តសំសដ្ឋទុកំ

(១៤៦៦) ន សរណំ ន ចិត្តសំសដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ ចិត្តសំសដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៦៧) ហេតុយា ទ្វេ ។បេ ។

នសរណទុកនទស្សនេនបហាតព្វទុកេ
សរណទុកទស្សនេនបហាតព្វទុកំ

(១៤៦៨) ន អរណំ ន ទស្សនេន បហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច សរណោ ទស្សនេន បហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

[១៤៦៤] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

នសរណទុកនចិត្តសម្បយុត្តទុកៈ

សរណទុកចិត្តសម្បយុត្តទុកៈ

[១៤៦៥] ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយចិត្ត អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។ មានវារៈ ២ ។

នសរណទុកនចិត្តសំសដ្ឋទុកៈ

សរណទុកចិត្តសំសដ្ឋទុកៈ

[១៤៦៦] ធម៌ មិនមានរណៈ ច្រឡំដោយចិត្ត អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនច្រឡំដោយចិត្ត ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៤៦៧] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។ បេ ។

នសរណទុកនទស្សនេនបហាតព្វទុកៈ

សរណទុកទស្សនេនបហាតព្វទុកៈ

[១៤៦៨] ធម៌ ប្រកបដោយរណៈ ដែលត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ដែលមិនមែនត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

(១៤៦៩) ហេតុយា ឯកំ ។

(១៤៧០) នអរណំ ននទស្សនេនបហាតព្វំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ នទស្សនេនបហាតព្វោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៧១) ហេតុយា ឯកំ ។ សង្ខិត្តំ ។

នសរណទុកនសឧត្តរទុកេ
សរណទុកសឧត្តរទុកំ

(១៤៧២) នសរណំ នសឧត្តរំ ធម្មំ បដិច្ច អរណោ សឧត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៧៣) ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

សហជាតវារម្បិ បច្ចយវារម្បិ និស្សយវារម្បិ សំសដ្ឋវារម្បិ សម្បយុត្តវារម្បិ បដិច្ចវារសទិសំ ។

(១៤៧៤) នសរណោ នសឧត្តរោ ធម្មោ អរណស្ស សឧត្តរស្ស ធម្មស្ស ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកទុកប្បដ្ឋាន

[១៤៦៩] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៤៧០] ធម៌ មិនមានរណៈ ដែលមិនមែនជាត្រូវលះដោយទស្សនៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ ដែលមិនមែនជាត្រូវលះដោយទស្សនៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៤៧១] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ សេចក្តីសង្ខេប ។

ធសរណទុកធសឧត្តរទុកៈ

សរណទុកសឧត្តរទុកៈ

[១៤៧២] ធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយឧត្តរៈ អាស្រ័យនូវធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៤៧៣] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

សហជាតវារៈក្តី បច្ចយវារៈក្តី និស្សយវារៈក្តី សំសដ្ឋវារៈក្តី សម្បយុត្តវារៈក្តី ប្រហែលគ្នានឹងបដិច្ចវារៈដែរ ។

[១៤៧៤] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយឧត្តរៈ ដោយហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

(១៤៧៥) នសរណោ នសឧត្តរោ ធម្មោ អរណស្ស សឧត្តរស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឯកំ ។

(១៤៧៦) ហេតុយា ឯកំ អារម្មណេ ឯកំ អធិបតិយា ឯកំ ។បេ។ អវិគតេ ឯកំ ។បេ។

(១៤៧៧) នសរណោ នសឧត្តរោ ធម្មោ អរណស្ស សឧត្តរស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចយេន បច្ចយោ . . . សហជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ . . . ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ . . . បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៤៧៨) នហេតុយា ឯកំ នអារម្មណេ ឯកំ ។

(១៤៧៩) ហេតុប្បច្ចយា នអារម្មណេ ឯកំ ។

(១៤៨០) នហេតុប្បច្ចយា អារម្មណេ ឯកំ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាភេទំ ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

[១៤៧៥] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយឧត្តរៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៤៧៦] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអធិបតិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ បេ ។ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។ បេ ។

[១៤៧៧] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនប្រកបដោយឧត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ប្រកបដោយឧត្តរៈ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ . . . ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ . . . ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ . . . ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ។

[១៤៧៨] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៤៧៩] ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៤៨០] ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិតគប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកទុកប្បដ្ឋានំ

(១៤៨១) នសរណំ នអនុត្តរំ ធម្មំ បច្ចយា អរណោ អនុត្តរោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បច្ចយា ។

(១៤៨២) ហេតុយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

(១៤៨៣) នសរណោ នអនុត្តរោ ធម្មោ អរណស្ស អនុត្តរស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

(១៤៨៤) អនន្តរេ ឯកំ សមនន្តរេ ឯកំ ឧបនិស្សយេ ទ្វេ បុរេជាតេ ឯកំ អាសេវនេ ឯកំ វិប្បយុត្តេ ឯកំ អត្ថិយា ឯកំ នត្ថិយា ឯកំ វិគតេ ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

(១៤៨៥) នសរណោ នអនុត្តរោ ធម្មោ អរណស្ស អនុត្តរស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ... បុរេជាតប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ នអរណោ នអនុត្តរោ ធម្មោ អរណស្ស អនុត្តរស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកទុកប្បដ្ឋាន

[១៤៨១] ធម៌ មិនមានរណៈ មិនមែនជាឧត្តរៈ ពឹងផ្អែកនឹងធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាអនុត្តរៈ ទើបកើតឡើងព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ។

[១៤៨២] ក្នុងហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៤៨៣] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាអនុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ជាអនុត្តរៈ ដោយអនន្តរប្បច្ច័យ ។

[១៤៨៤] ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអាសេវនប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងវិគតប ច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

[១៤៨៥] ធម៌ មិនមែនប្រកបដោយរណៈ មិនមែនជាអនុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ជាអនុត្តរៈ ដោយឧបនិស្សយ-ប្បច្ច័យ . . . ជាបច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ ធម៌ មិនមែនជាមិនមានរណៈ មិនមែនជាអនុត្តរៈ ជាបច្ច័យ នៃធម៌ មិនមានរណៈ ជាអនុត្តរៈ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

(១៤៨៦) នហេតុយា ទ្វេ នអារម្មណេ ទ្វេ នឧបនិស្សយេ ឯកំ នបុរេជាតេ ទ្វេ នោវិគតេ ទ្វេ ។

(១៤៨៧) ឧបនិស្សយប្បច្ចយា នហេតុយា ទ្វេ ។

(១៤៨៨) នហេតុប្បច្ចយា ឧបនិស្សយេ ទ្វេ បុរេជាតេ ឯកំ អត្ថិយា ឯកំ អវិគតេ ឯកំ ។

យថា កុសលត្តិកេ បញ្ហាវារំ

ឯវំ វិត្ថារេតព្វំ ។

បច្ចនីយានុលោមទុកទុកប្បដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

បច្ចនីយានុលោមប្បដ្ឋានំ និដ្ឋិតំ ។

អនុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋានតោ បដ្ឋាយ យាវ

បរិយោសានា តឹសមត្តេហិ ភាណវារេហិ បដ្ឋានំ ។

បដ្ឋានប្បករណំ បរិបុណ្ណំ ។

អភិធម្មបិដកំ និដ្ឋិតំ ។

[១៤៨៦] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនអារម្មណប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងនបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ក្នុងនោវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ។

[១៤៨៧] ក្នុងនហេតុប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៤៨៨] ក្នុងឧបនិស្សយប្បច្ច័យ មានវារៈ ២ ព្រោះនហេតុប្បច្ច័យ ក្នុងបុរេជាតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអត្ថិប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ក្នុងអវិគតប្បច្ច័យ មានវារៈ ១ ។

បញ្ហាវារៈ ក្នុងកុសលត្តិកៈ យ៉ាងណា បណ្ឌិត
គប្បីឲ្យពិស្តារ យ៉ាងនោះចុះ ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោមទុកទុកប្បដ្ឋាន ។

ចប់ បច្ចនីយានុលោមបដ្ឋាន ។

បដ្ឋាន ចាប់ដើមតាំងអំពីអនុលោមទុកត្តិកបដ្ឋាន
ដល់បរិយោសាន ប្រកបដោយភាណវារៈ ៣០ ។

បដ្ឋានប្បករណ៍ បរិបូណ៌ប៉ុណ្ណេះ ។

ចប់ អភិធម្មបិដក ។

ឃត្តាវតា ច អម្ហេហិ　　យំ បុញ្ញំ បសុតំ ពហុំ
តំ នោ ទេវានុមោទន្តុ　　សព្វសម្បត្តិសិទ្ធិយា
ទុក្ខប្បត្តា ច និទ្ទុក្ខា　　ភយប្បត្តា ច និព្ភយា
សោកប្បត្តា ច និស្សោកា ខេមំ បប្បោន្តុ បាណិនោ
សព្វេ ពុទ្ធា ពលប្បត្តា　　បច្ចេកានញ្ច យំ ពលំ
តេសំ ច ចម្ហតេជេន　　រក្ខំ ពន្ធាមិ សព្វសោ ៗ

បុណ្យណាដ៏ច្រើន ដែលយើងទាំងឡាយបានកសាងហើយ ទាំងអំពាលនេះ សូមទេវតាទាំងឡាយ អនុមោទនានូវបុណ្យនោះ របស់យើងទាំងឡាយ ដើម្បីសម្បត្តិសិទ្ធិគ្រប់យ៉ាង សត្វទាំងឡាយ ដែលដល់ហើយនូវទុក្ខ សូមឲ្យជាសត្វបាត់ទុក្ខទៅ ដែលដល់ហើយនូវភ័យ សូមឲ្យជាសត្វបាត់ភ័យទៅ ដែលដល់ហើយនូវសោក សូមឲ្យជាសត្វបាត់សោកទៅ សូមឲ្យសត្វទាំងឡាយដល់នូវសេចក្ដីក្សេមក្សាន្ត ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទាំងឡាយគ្រប់ព្រះអង្គ សុទ្ធតែទ្រទ្រង់នូវកម្លាំង ព្រះបច្ចេកពុទ្ធទាំងឡាយ ក៏មានកម្លាំង ខ្ញុំសូមចងនូវការរក្សា ដោយធម្មតេជះនៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ និងព្រះបច្ចេកពុទ្ធទាំងឡាយនោះ ដោយប្រការទាំងពួង ។

អភិធម្មបិដកេ

បដ្ឋានស្ស សត្តរសមោ ភាគោ

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា	អង្កេ

បច្ចនីយានុលោមប្បដ្ឋានំ

បច្ចនីយានុលោមតិកប្បដ្ឋានំ ១

បច្ចនីយានុលោមទុកប្បដ្ឋានំ ២១

បច្ចនីយានុលោមទុកតិកប្បដ្ឋានំ ៤៩

បច្ចនីយានុលោមតិកទុកប្បដ្ឋានំ ១៨១

បច្ចនីយានុលោមតិកតិកប្បដ្ឋានំ ១៩៨

បច្ចនីយានុលោមទុកទុកប្បដ្ឋានំ ២៥៣

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន សត្តរសមភាគ

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា	ទំព័រ

បច្ចនីយានុលោមប្បដ្ឋាន

បច្ចនីយានុលោមតិកប្បដ្ឋាន	១
បច្ចនីយានុលោមទុកប្បដ្ឋាន	២១
បច្ចនីយានុលោមទុកតិកប្បដ្ឋាន	៤៩
បច្ចនីយានុលោមតិកទុកប្បដ្ឋាន	១៨១
បច្ចនីយានុលោមតិកតិកប្បដ្ឋាន	១៩៨
បច្ចនីយានុលោមទុកទុកប្បដ្ឋាន	២៥៣

វិរុទ្ធាវិរុទ្ធបត្តំ

វិរុទ្ធបាឋោ	អវិរុទ្ធបាឋោ	អង្កេ	វដ្ដលេខាយំ
បរិត្តតិកំ	បរិត្តត្តិកំ	១៥	៨
របីទុកសនិទស្សនត្តិកំ	រូបីទុកសនិទស្សនត្តិកំ	១០១	៨
ហេតុប្បច្ចយា	ហេតុប្បច្ចយា ។	១៣៣	១៧
ធម្ម	ធម្មំ	១៣៣	១៧
កុសលត្តិកហេត-	កុសលត្តិកហេតុ-	១៣៤	១០
កុសលត្តិកហេតុហេត-	កុសលត្តិកហេតុហេតុ-	១៣៥	៧
-សម្បយត្តទុកេ	-សម្បយុត្តទុកេ	១៤២	៦
កសលត្តិក-	កុសលត្តិក-	១៤៤	១៧
បរិត្តត្តិកហេតុទុកំ	បរិត្តត្តិកហេតុទុកំ	១៥៦	៣
បច្ចនីយានុលោមប្បដ្ឋានំ	បច្ចនីយានុលោមទុកត្តិកប្បដ្ឋាន	១៦៦	១
កុសលស្ស	អកុសលស្ស	២៣០	១៥
បញ្ហាវារម្ប	បញ្ហាវារម្បិ	២៥២	៧
ហេតទុក-	ហេតុទុក-	២៦៥	១៨
នហេតុទេកេ-	នហេតុទុកេ-	២៨៥	២

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យខុស-ត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
បច្ចនីយានុលោមត្តិកប្បដ្ឋាន			
នកុសលត្តិកៈ កុសលត្តិក	បច្ចនីយានុលោមត្តិកប្បដ្ឋាន	៥	១
ប្រកបយេកិដោលស	ប្រកបដោយកិលេស	១១	៧
មិនមានជាចេតសិក	មិនមែនជាចេតសិក	៣២	១៥
”	”	៣២	១៧
ចិត្តសសំដ្ឋទុកៈ	ចិត្តសំសដ្ឋទុកៈ	៣៣	១៣
នហេតហេតុ-	នហេតុហេតុ-	៥២	១៥
ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ	ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ ៗ	៦១	២០
ទស្សនេន-	នទស្សនេន-	៧៣	២
សប្បីតិកទកកុសលត្តិកៈ	សប្បីតិកទុកកុសលត្តិកៈ	៧៤	១០
នរូបាវចរទុកកុសលត្តិកៈ	នរូបាវចរទុកនកុសលត្តិកៈ	៧៦	៧
សណរទុកកុសលត្តិកៈ	សរណទុកកុសលត្តិកៈ	៧៨	៩
(៣៤១)	(៣៥១)	៨៣	១៦
នហេតុទុកនបរិត្តិត្តកៈ	នហេតុទុកនបរិត្តត្តិកៈ	៨៩	៩
កេនចិវិញ្ញេយ្យទុក-	កេនចិវិញ្ញេយ្យទុក-		
សនទស្សនត្តិកៈ	សនិទស្សនត្តិកៈ	១០៣	៤

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាត់
កុសលត្តិហេតុទុកៈ	កុសលត្តិកហេតុទុកៈ	១២៩	១៥
ព្រោះហេតុប្បច័យ	ព្រោះហេតុប្បច្ច័យ	១២៩	១៩
មិនមែនជាកុសល	មិនមែនជាអកុសល	១២៩	២០
មិនមែនជាកុសល	មិនមែនជាអកុសល	១៣០	១០
មិនមនជាអព្យាក្រឹត	មិនមែនជាអព្យាក្រឹត	១៣៣	២
មានវារៈ ២	មានវារៈ ១	១៣៤	១៧
ទាំងមិនមែនជាហេតុ	ទាំងមិនមានហេតុ	១៣៦	១៣
ជាលោកុត្តរៈ	ជាលោកុត្តរៈ . . . . . ។	១៣៩	៥
វិប្បយត្តសាសវទុកៈ	វិប្បយុត្តសាសវទុកៈ	១៤៣	៣
ហេតុប្បច្ច័យ	ហេតុប្បច្ច័យ ។	១៤៨	៨
បរិត្តារម្មណត្តិកកុសសត្តិកៈ	បរិត្តារម្មណត្តិកកុសលត្តិកៈ	២២៨	៧
ហេតុទុកសប្បច្ចយទកៈ	ហេតុទុកសប្បច្ចយទុកៈ	២៥៧	៧
ដែលគប្បីដឹងច្បាស់- នសរណទុកនយោគ	ដែលមិនមែនគប្បីដឹងច្បាស់· នសរណទុកនយោគ	២៨៣	១៤
គោច្ឆកទកៈ	គោច្ឆកទុកៈ	២៩៤	២

សៀវភៅនេះ បានត្រូវបោះពុម្ពជាថ្មីឡើងវិញ ដោយបាក្រ់អំណោយនៃ
អ្នកខាងក្រោមនេះ

Printing costs were kindly met by the follwing organizations

Wat. Sotoshu Chojuin Temple
346 Nagoya, Shimousa-Machi Katori-Gun, Chiba Prefecture Japan

PANTAKA Co., Ltd.
2F MC88building 2-21-1 Nishinippri Arakawa-ku Tokyo Japan

この本は次の方によって復刻されました。

宗教法人 曹洞宗 長寿院
千葉県香取郡下総町名古屋346

株式会社 ぱんたか
東京都荒川区西日暮里2-21-1　MC88ビル2F

ព្រះត្រៃបិដក 110 ក្បាលអភិធម្មបិដកទី 110
ការផ្សាយរបស់ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ
ការបោះពុម្ពជាថ្មីឡើងវិញ របស់សមាគមជំនួយដល់ការបោះពុម្ពត្រៃបិដកឡើងវិញ
ថ្ងៃខែបោះពុម្ពថ្ងៃទី 10 កក្កដា ឆ្នាំ 1994
សហប្រតិបត្តិការរៀបរៀងនឹងធ្វើបោះពុម្ព

TRIPITAKA VOL.110
"ABHIDHAMMA PITAKA"
Published by the Buddhist Institute, Phnom Penh
Reproduced with the kind cooperation of the
TORIPITAKA PUBLISHING SUPPORT COMMITTEE
First edition 1994
Printed in Japan by Shirakata Printing Ltd.

トリピタカ（南伝大蔵経）全110巻・アビダルマピタカ第110巻

発　行：プノンペン仏教研究所
復刻救援：カンボジア版トリピタカ（南伝大蔵経）復刻救援委員会
発　行：1994年7月10日

編集制作協力／玄工房　印刷／白形印刷　製本／小高製本工業株式会社
印刷にあたり白形印刷の多大な協力を得ました。

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ

INSTITUT BOUDDHIQUE